

Nr 40
44^e jaargang
26-9-89

Kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

Nieuw in Brussel:
**BELGISCH
STRIPCENTRUM
VAN HET
BEELDVERHAAL**

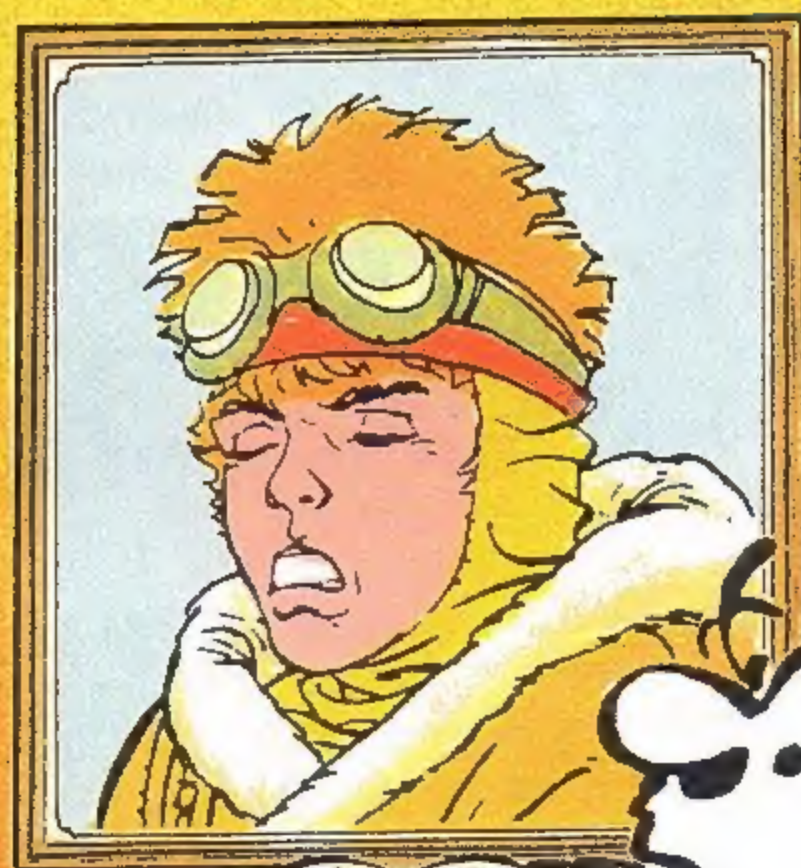
Vijf Nieuwe Verhalen

JACKSON

VICTOR SACKVILLE

SNEEUW

DOMMEL

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:

Voor Nederland: Redactie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.

Voor België: Redactie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.

Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Ha, die Dommel!

Ik schrijf omdat ik in een goede stemming ben, ook al is geen van m'n vijf brieven in Kuifje gekomen.

Maar... zand erover.

Als eerste wilde ik een opmerking maken over het feit dat Simon van de Rivier niet in Kuifje verschijnt. Hoe komt dat? En wil je dat wel even snel veranderen.

Ik verafgood naast Simon (eh... sorry, meneer van de Rivier) ook nog bijna alle andere Lombard-strips. Daarom lijkt het me zinvoller de - naar mijn mening - slechtere strips op te noemen: Aria (sorry, meneer Weyland), Jordan (te langdradig), Ian Kaledine (ik vind Vernal beter als hij bijv. Jugurtha schrijft), Mr. Edouard (wat is dat nou voor een achternaam, Edouard?), Dommels Jeugd (geef mij maar Dommel Nu), Marc-Renier (nee, ga weer aan Jackson werken, da's beter dan een dansende beer, een vondeling en al die middeleeuwse ***), Vasco (braak).

Maar verder is Kuifje een prima blad met de beste tekenaars

De grootste complimenten voor jullie blad en vooral ook voor Strippuzzels (fantastico).

Doei, witte sponsbal,

Big Farmer R.C. Vanooy
Enkhuizen-City, Nederland

Hij vraagt tenminste niks, da's lekker rustig deze week. Maar verder... misschien moet ik hem 'ns aan Balthazar voorstellen, die twee kunnen het vast uitstekend met elkaar vinden. Ik hoor ze al: "Zo, hoe gaat ie, doorgebrand haardkleedje?" "Nou, 'k mag niet klagen, verroeste ploegschaar op klompen..." "Laatste tijd nog wat van die witte sponsbal gehoord, schoorsteenveger van de kouwe grond?" "Ach, je weet hoe ie is, maffe dorsvlegel, vroeger kon je met 'm lachen..." "Nou, ben ik niet met je eens, nachtblinde kerkuil..." Tjonge, wat je je al niet moet laten welgevalen als je in Kuifje de lezers van repliek dient. En begin je over een gevarentoeslag, is het hele

stelletje opeens hartstikke doof... en daar moet je dan elke week een blad mee uit de grond stampen. Trouwens, Simon van de Rivier in Kuifje kun je voorlopig schudden. Te volwassen, vindt de redactie. Maar misschien, als jullie flink door-drammen... Laat het horen als je het met bovenstaande Big Farmer annex verroeste ploegschaar op klompen eens bent - of juist niet. WAF, en tot volgende week, Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven N.V.

P.H. Spaaklaan 1-11

1070 Brussel

Telefoon: 02/5266811

Telefax: 02/5204405

Uitgever: Rob Harren

Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal

Redactie: Sophie Dumont, Michèle

Gauthier en Martine Vienne

Druk: Continental Printing

Grimbergen/België

Abonnementsopgave/klachten voor België:

P.V.D.-Dienst Abonnementen

Klein Eilandstraat, 1

1070 Brussel

Telefoon: 02/525.14.03

Abonnementsprijzen:

Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,

Per jaar (52 nrs): 1990 BF,

door storting op rekening

210-0985103-23

van P.V.D.-Brussel

Advertenties voor België:

de Lombard Uitgaven - Brussel

Nicole Geerlandt

tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/klachten voor Nederland:

P.V.O.-abonnementen services

Postbus 77, 5126 ZH Gilze

Telefoon 01615-7450

toestel 412

Abonnementsprijs: 6 maanden:

fl. 65,-

Adreswijziging: 4 weken van te

voren schriftelijke opgave via wikkeld rond KUIFJE.

Annuleringen: opzegging

4 weken vóór het einde van de

abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:

Lombard Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Redactie Kuifje-Nederland:

Lombard Uitgaven Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

"Voor het genoeg van een PEUGEOT brommer"

Van 1 september tot 31 oktober 1989 bij aankoop van een PEUGEOT brommer (gamma van 17 automatische modellen - 25 of 40 km/u)

GRATIS EEN SPORTVEST

met afneembare mouwen (waarde 4.500,- BF.)*

Bij onze 300 gespecialiseerde verkooppunten: zie Gouden Gids onder rubriek n° 6670 of bel op n° 010/22.44.41

ET. L. VANDERHULST N.V.

* Met model "VOGUE R"; dubbele hangtas.

DE BESTE WESTERN STRIP CARTLAND Deel 8

De schaduw van het leven

Overal verkrijgbaar!

Uitgever
DARGAUD

BENELUX

Swing

Verse, natuurlijke vruchtensappen zonder bewaarmiddelen noch toegevoegde suiker.

Zon, kwaliteit en gezondheid in de fles!

Solasun NV, B - 9230 Melle
Tel.: 32-91/31.41.75

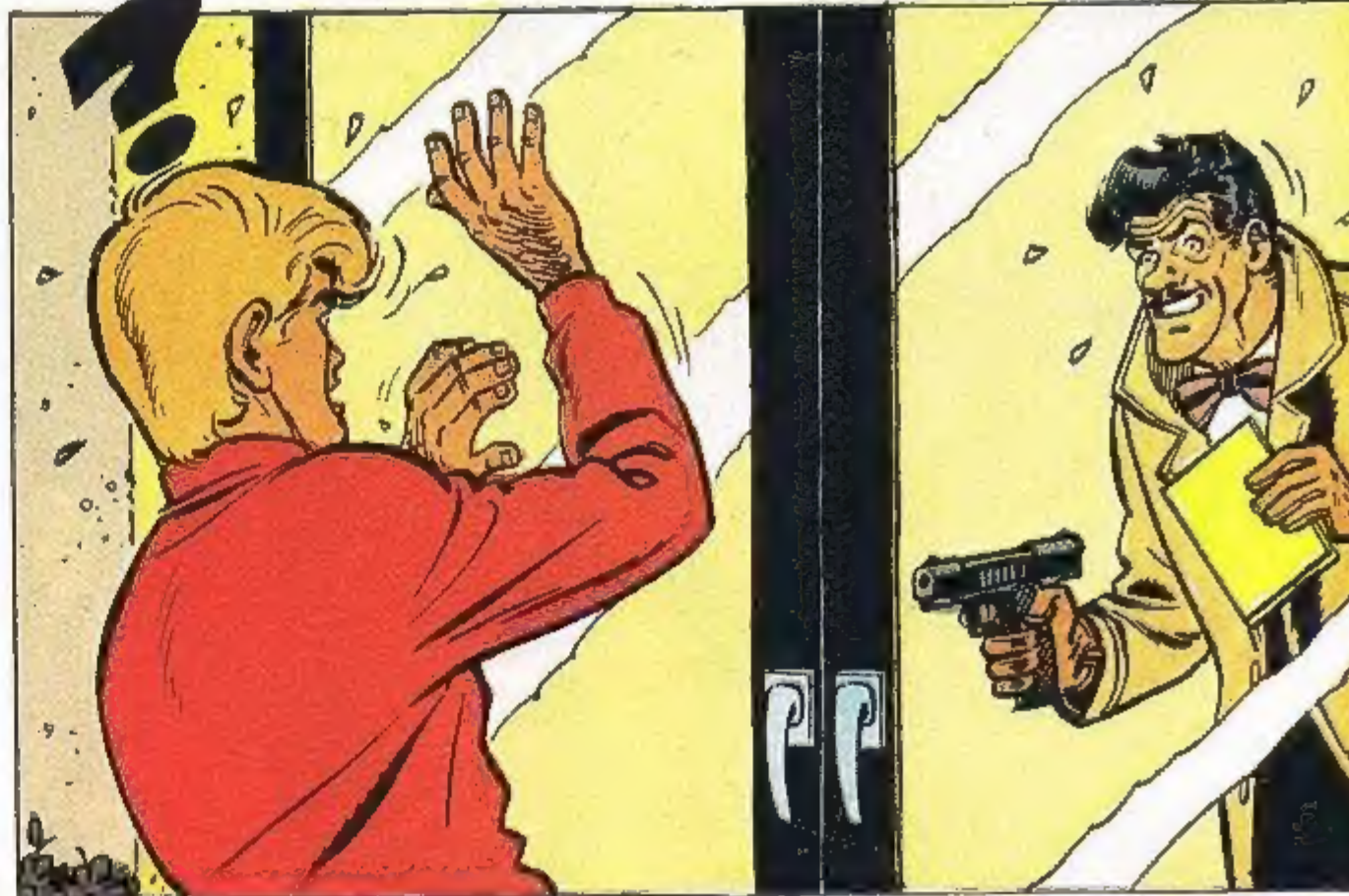
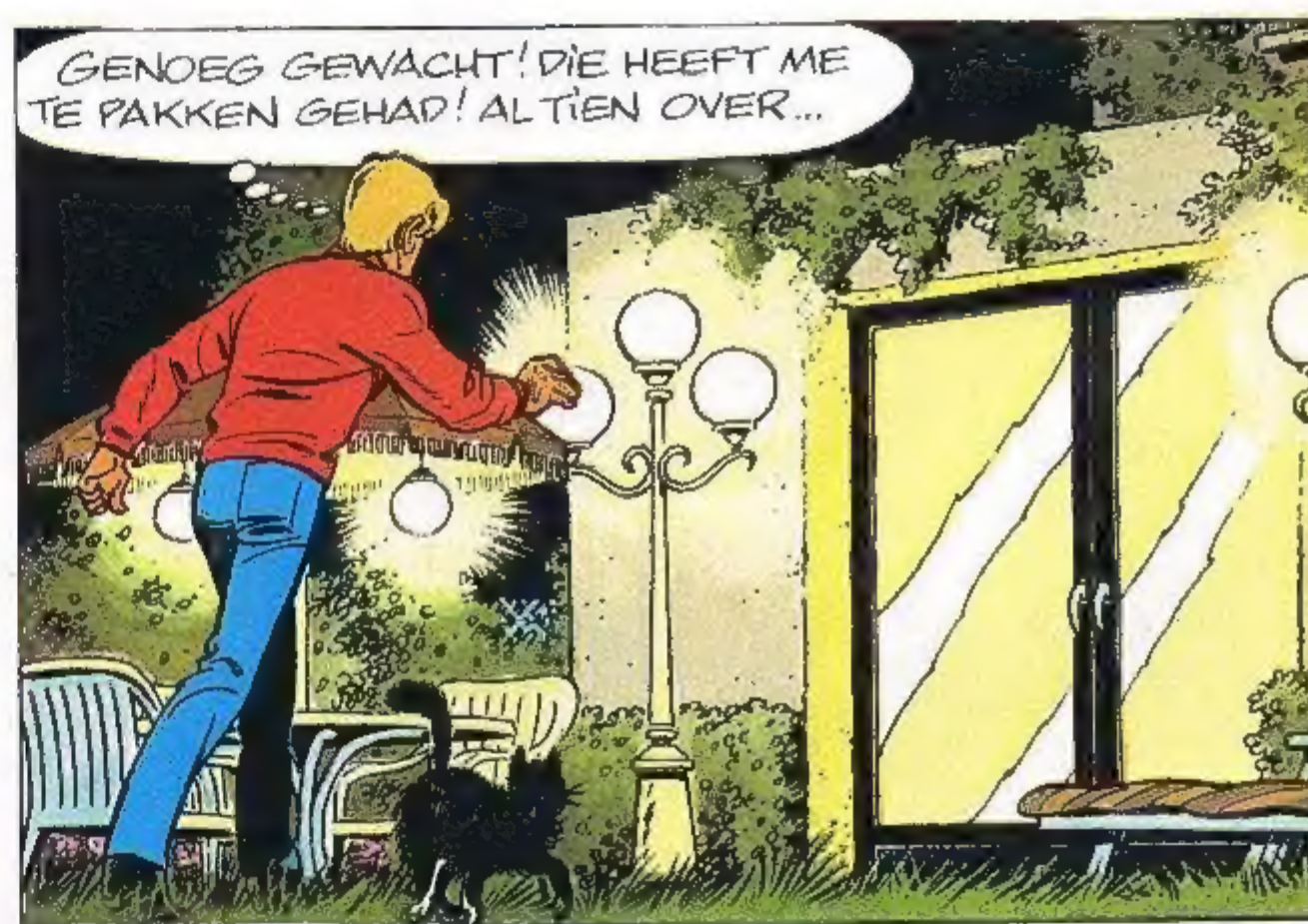
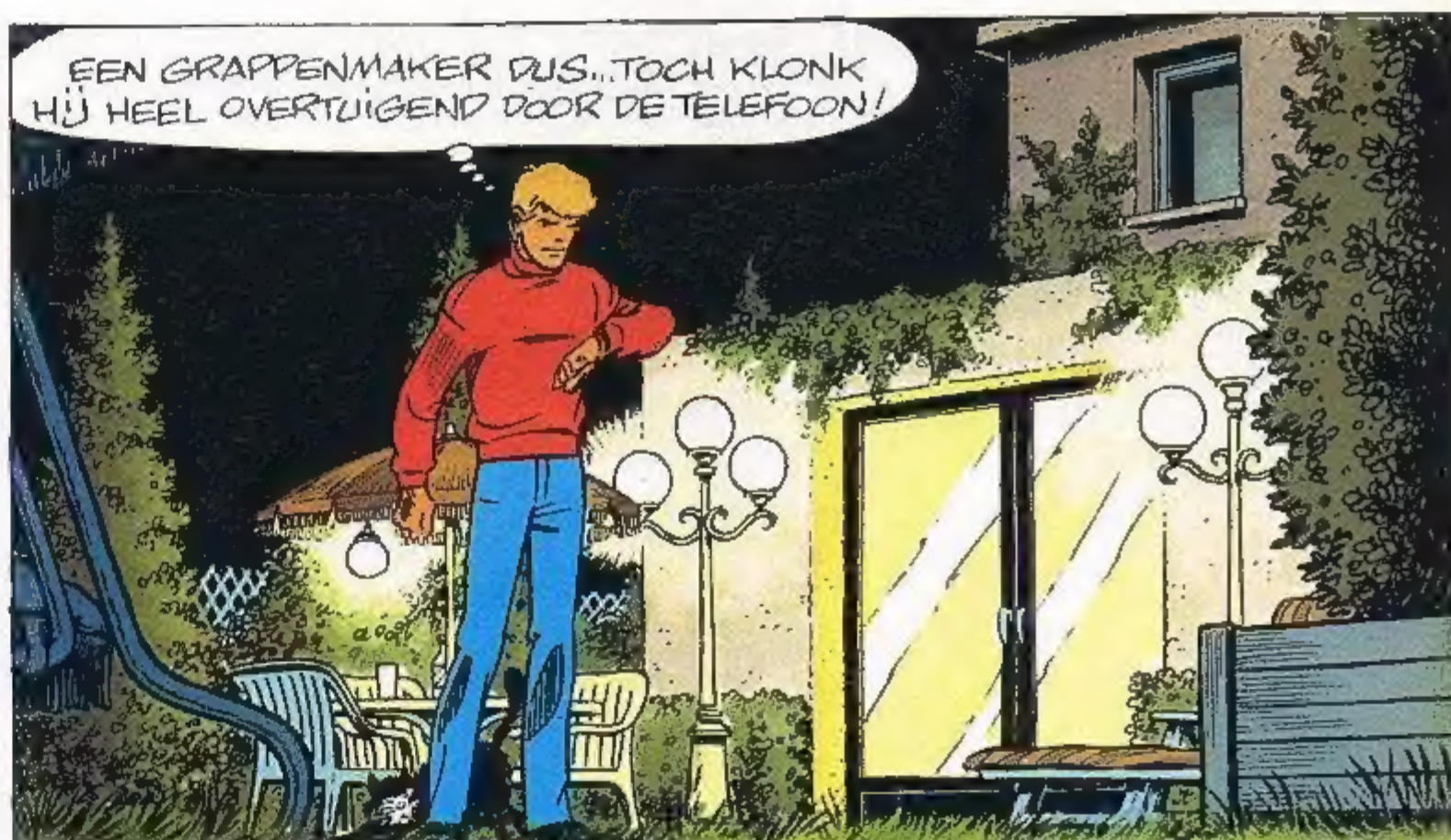
ALLES OVER PAARDEN EN PONY'S

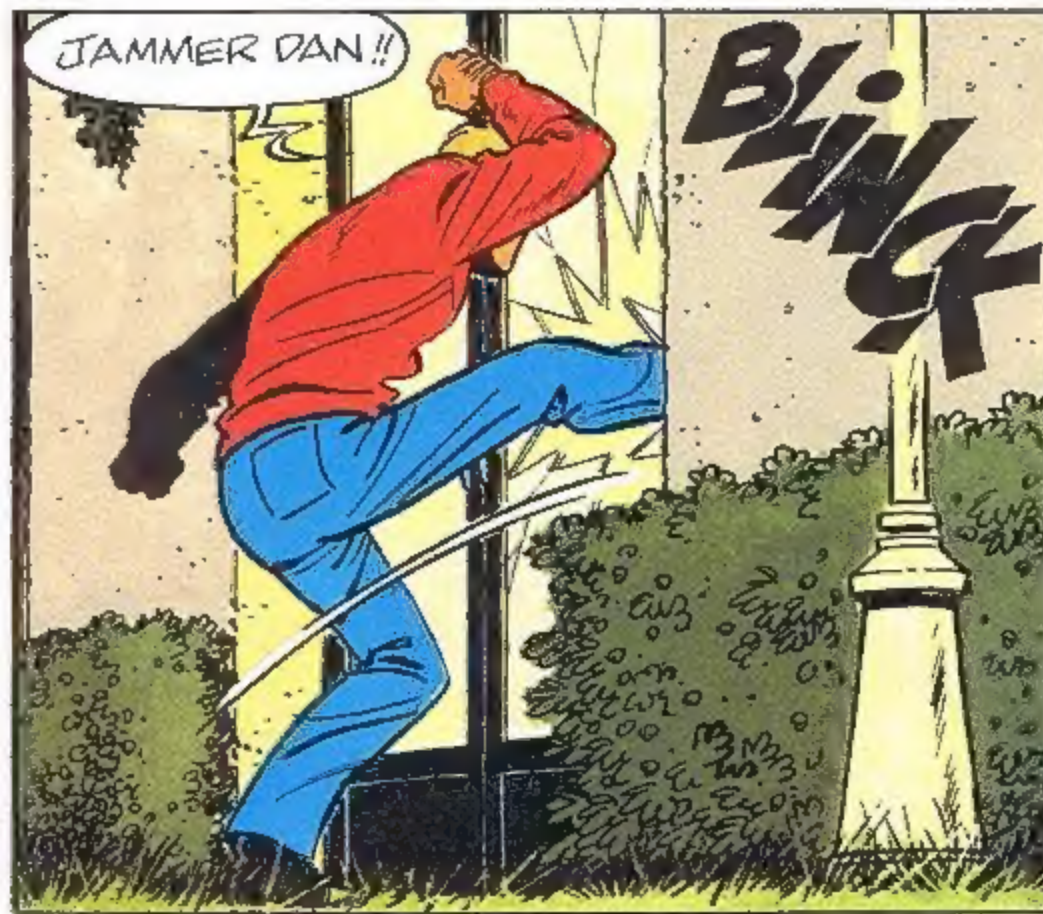
Overal verkrijgbaar!

Uitgave:
HOLCO BV
ALKMAAR

RIK RINGERS

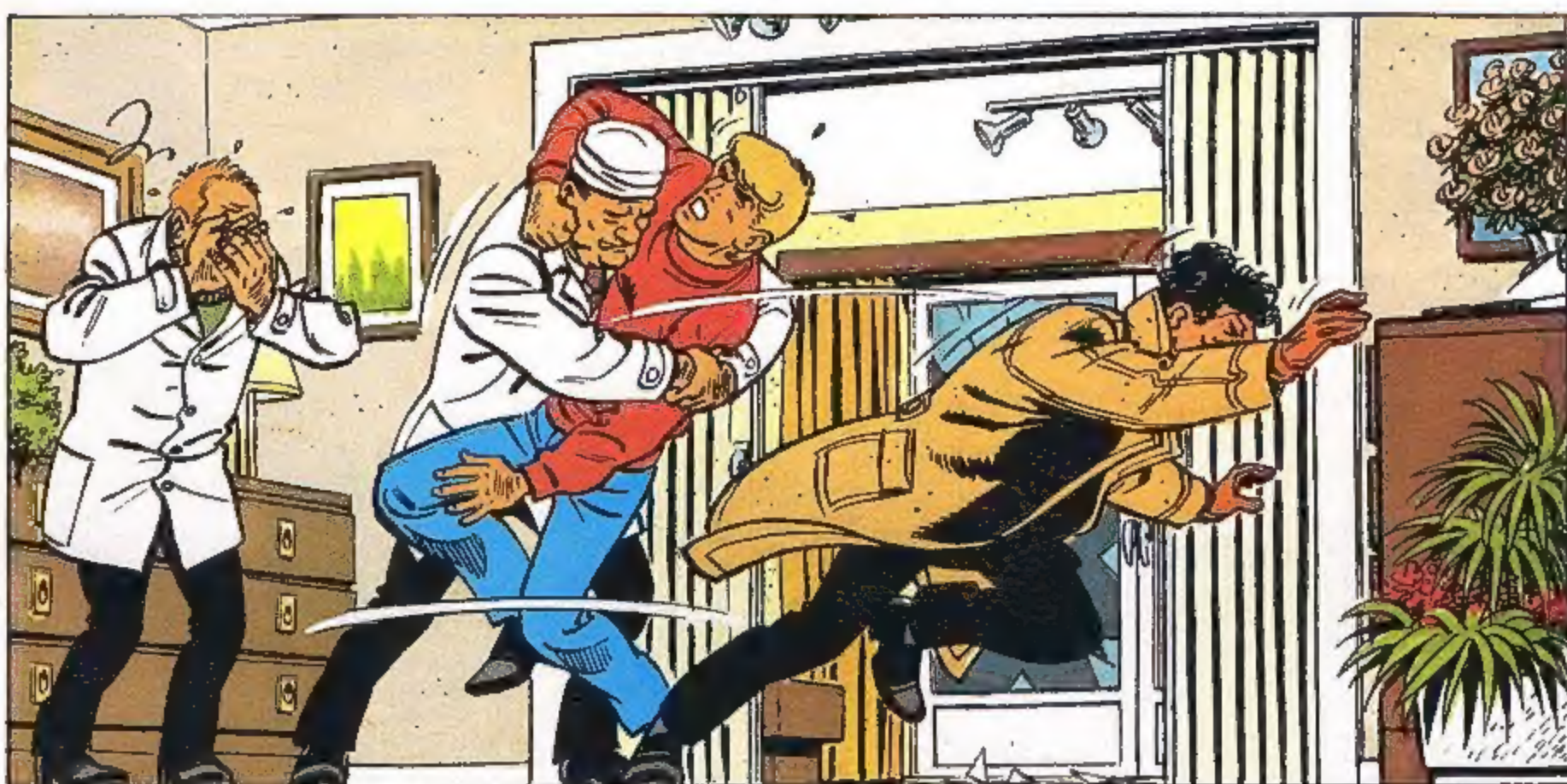
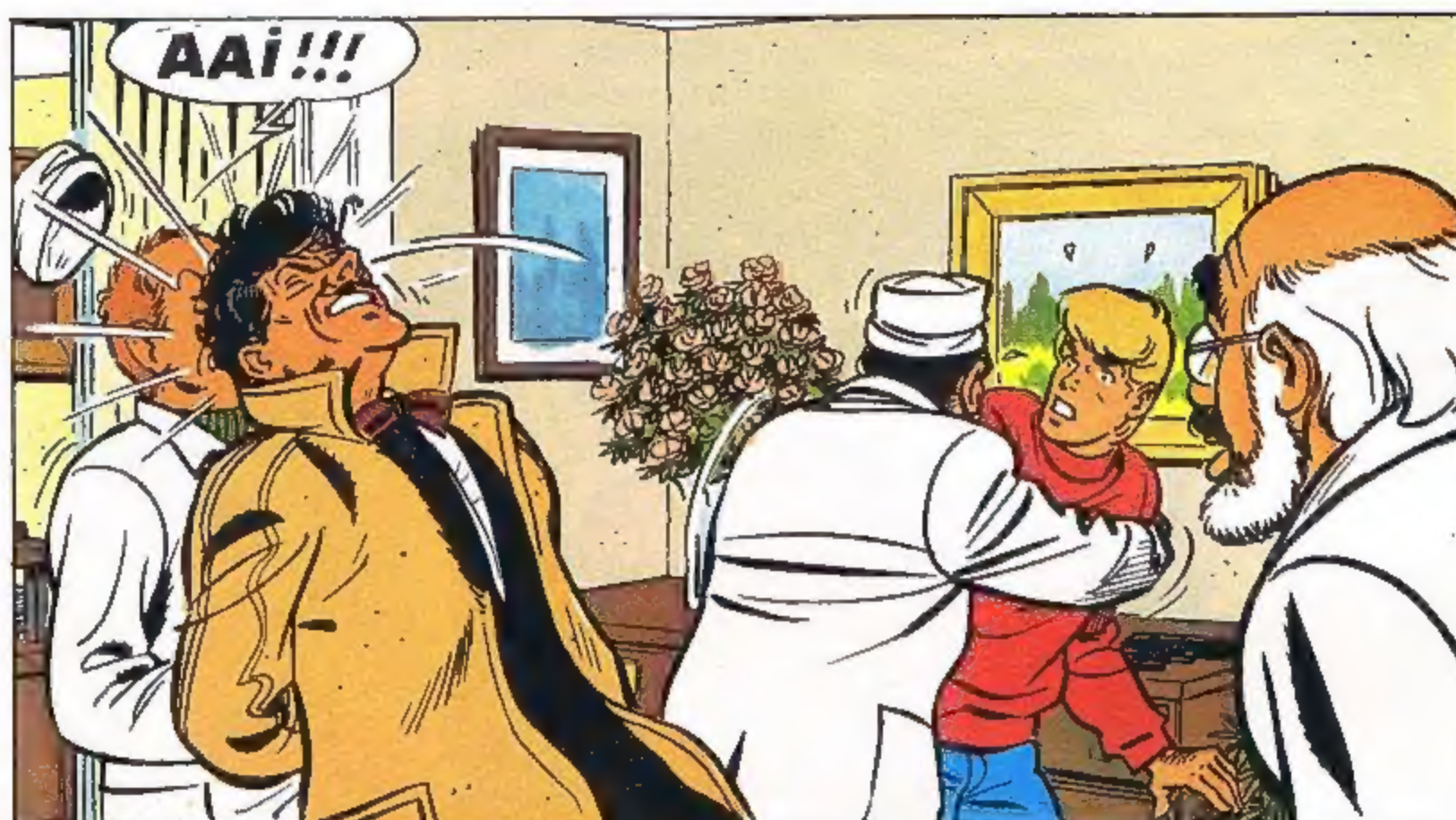
RIK RINGERS HET GEHEIM VAN AGATHA

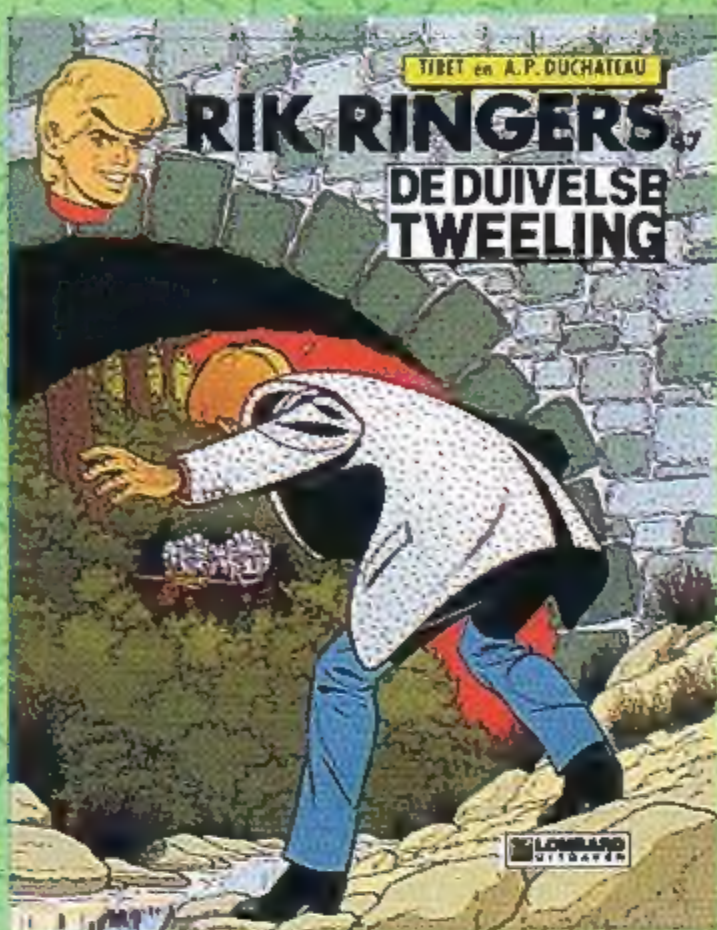
RIK RINGERS

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
DE DUIVELSE
TWEELING

wordt vervolgd

STRIPNIEUWS

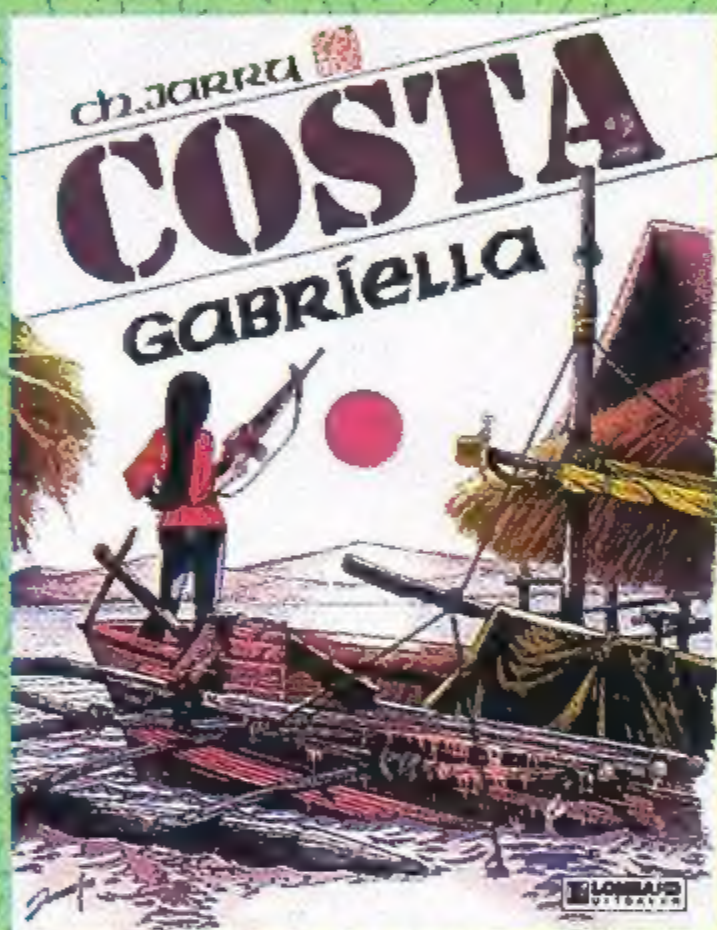
RIK RINGERS
De Duivelse Tweeling
door Tibet et A. P. Duchâteau
nr. 47 - 48 pagina's kleur
145 B.F./7,50 fl.

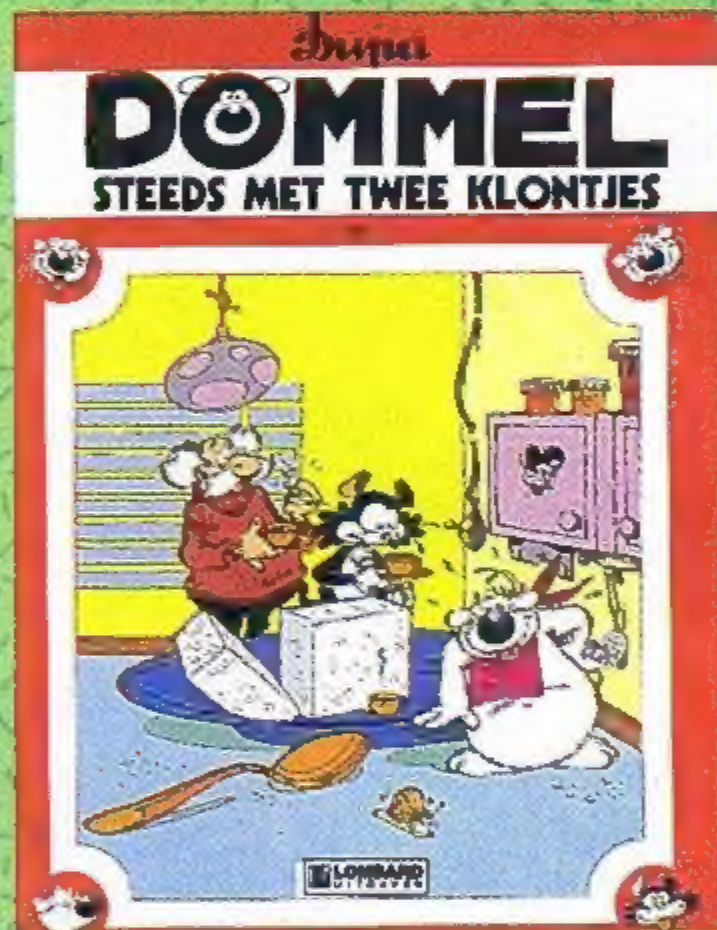
SIMON VAN DE RIVIER
Schipbreuk 2
door Auclair en Riondet
nr. 9 - 48 pagina's kleur
145 B.F./7,50 fl.

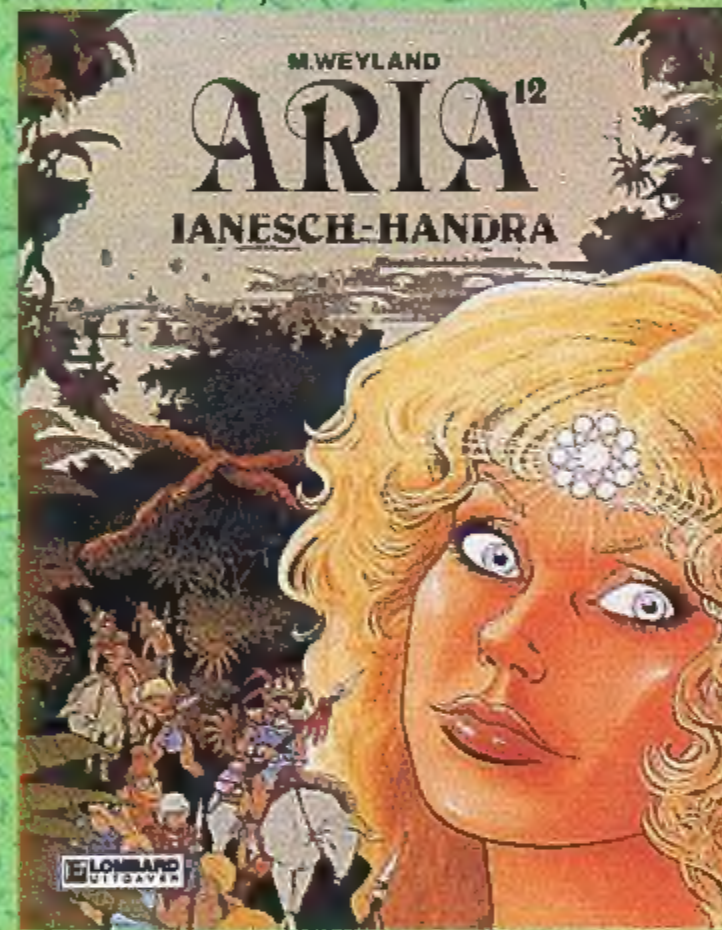
ONNA
Collectie Verhalen en Legenden
door J. Y. Delitte en
J. L. Vernal 64 pagina's kleur
350 B.F./19,95 fl.

COSTA
Gabriëlla
door Jarry
nr. 2 - 48 pagina's kleur
145 B.F./7,50 fl.

DOMMEL
Steeds met twee klontjes
door Dupa
nr. 20 - 48 pagina's kleur
145 B.F./7,50 fl.

ARIA
ianesch-Handra
door M. Weyland
nr. 12 - 48 pagina's kleur
145 F.B./7,50 fl.

Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

BOLLIE EN BILLIE ... ANDERS!

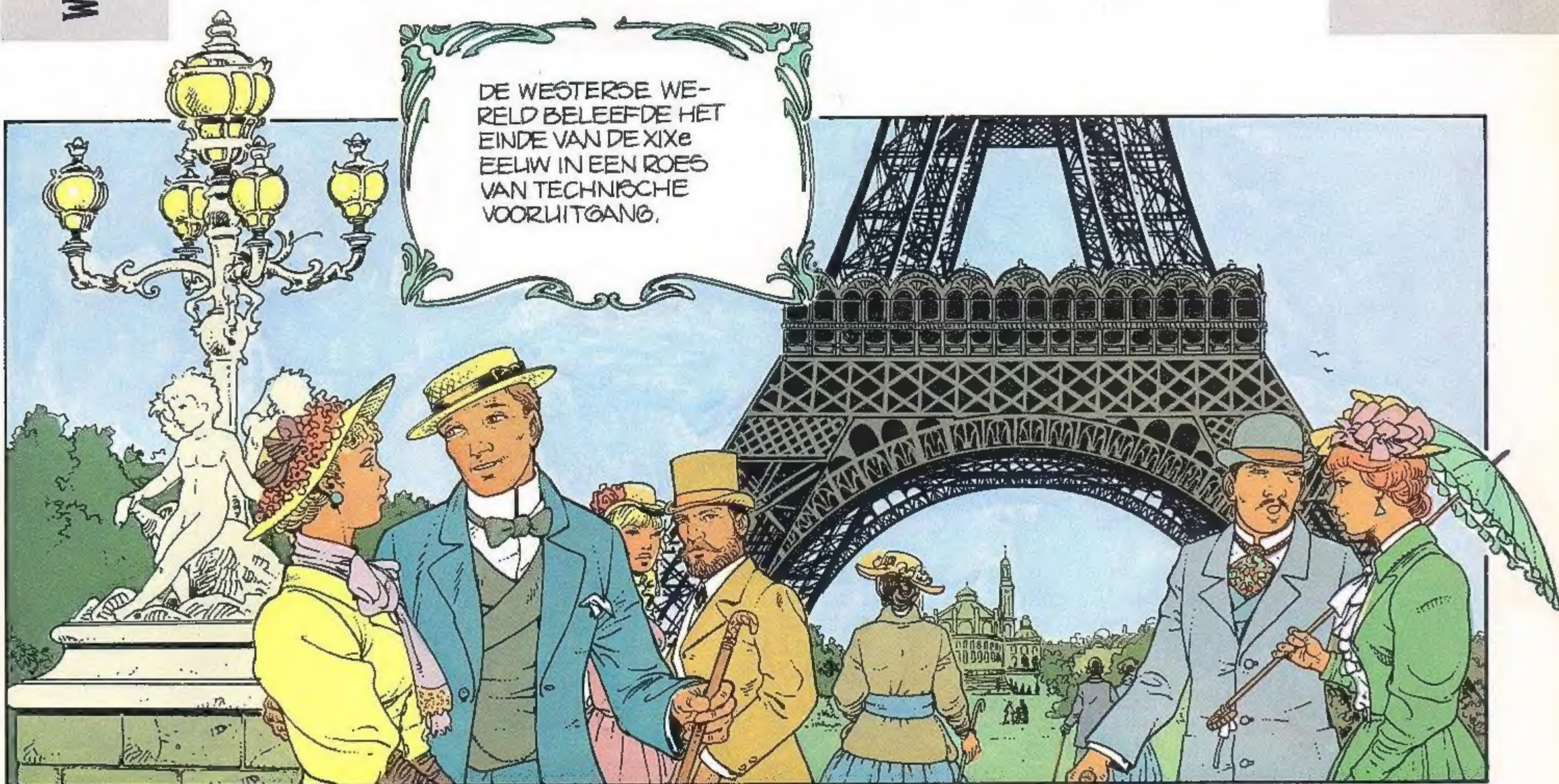
DE 4de DAG...

NAAR EEN IDEE VAN "CLAUDE-GUY-LOUIS"

VICTOR HORTA en HET HUIS WAUCQUEZ

DE WESTERSE WERELD BELEEFDE HET EINDE VAN DE XIXe EEUW IN EEN ROES VAN TECHNISCHE VOORUITGANG.

DE GEWAAGDE BOLUW-
WERKEN WAAR DE
NIEUWSTE MATERIALEN
WAREN GEBRUIKT, KON-
DEN NIET IEDERS GOED-
KEURING WEGDRAGEN.
IN PARIJS...

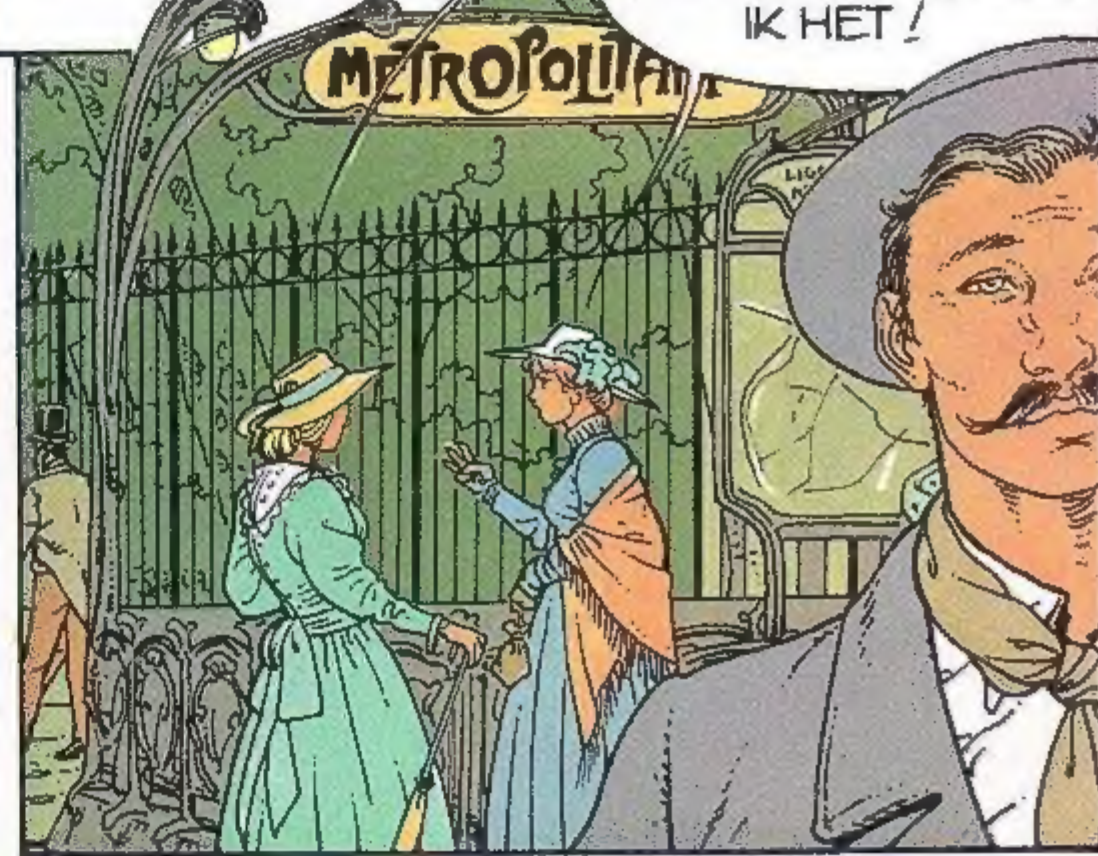
DIE EIFFEL IS
COMPLEET GEK!
HOE BLIJFT
ZO'N 300 METER
HOGE TOREN OVER-
EIND STAAN ALS
HET STORMT?

M'N WAARDE,
IK BEROEM ME ER-
OP EEN VAN DE 287
SCHRIJVERS EN KUN-
STENAARS TE ZIJN
DIE EEN PETITIE GE-
TEKEND HEBBEN TE-
GEN DEZE ENORME
ZETPILOP PARIJSE
BODEM!

TOCH WORDT NA
ENIGE TIJD TOE-
GEGEVEN DAT
HET GENIE VAN
EIFFEL EEN VER-
BLUFFENDE PRES-
TATIE HEEFT
VERRICHT...

XAVIER HAD BOVEN-
OP DE TOREN MET ME
AFGESPROKEN...HEEL
OPWINDEND!

IK BEN AL
DRIE KEREN OM-
HOOG GEWEEST...
HEERLIJK ENG VIND
IK HET!

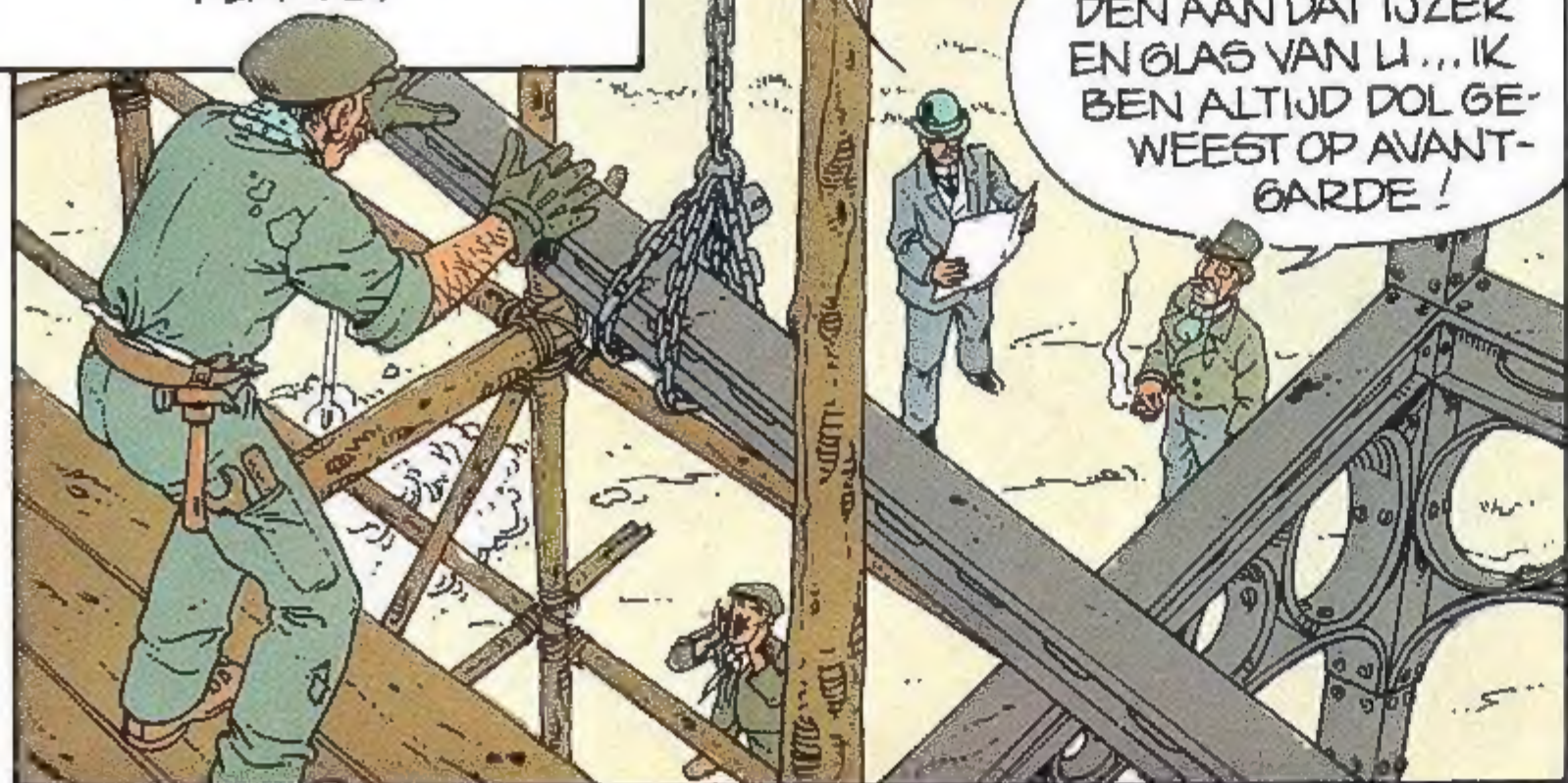
IN LONDEN EN ALLE
ANDERE GROTE STE-
DEN VAN EUROPA
VOND EEN WARE ESTHE-
TISCHE REVOLUTIE
PLAATS.

LORD DINGHAM,
UW NIEUWE HUIS
ZAL BIJ UW VRIENDEN
HEEL WAT JALOEZIE
OPWEKKEN!

IK KON GEEN
WEERSTAND BIE-
DEN AAN DAT IJZER
EN GLAS VAN U...IK
BEN ALTIJD DOL GE-
WEEST OP AVANT-
GARDE!

MAAR IN BELGIË, MET NAME IN
BRUSSEL BLOEIDE DEZE ART-
NOUVEAU ALS NERGENS AN-
DERS, DANKZIJ DE VITALE CREA-
TIVITEIT VAN ENKELE BEGAAFDE
ARCHITECTEN...

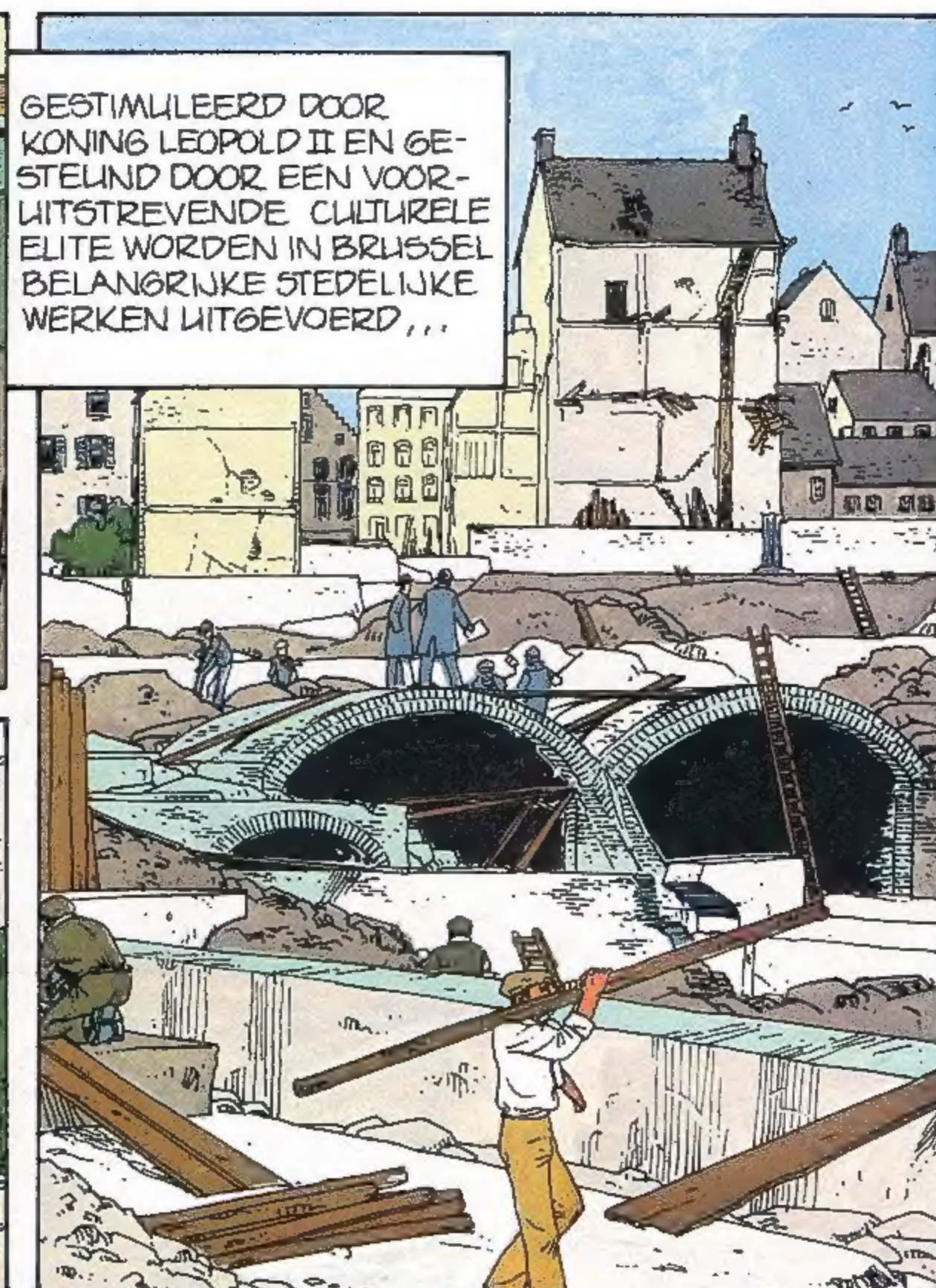
WILT U
NAAR MIJN OCHTOS
KIJKEN, MENEER
HORTA? IK HEB DE VEN-
STERBANK VAN HET
LINKER RAAM BIJGE-
WERKT, ZOALS U
VROEG...

VICTOR HORTA en HET HUIS WAUCQUEZ

IK GA SNEL EVEN KIJKEN HOE HET STAAT MET HET WERK AAN HET VOLKSHUIS... RENE EN GILBERT, IK REKEN EROP DAT JULLIE DE TEKENINGEN VOOR WINKELBEDRIJF "TIETZ" AFMAKEN...

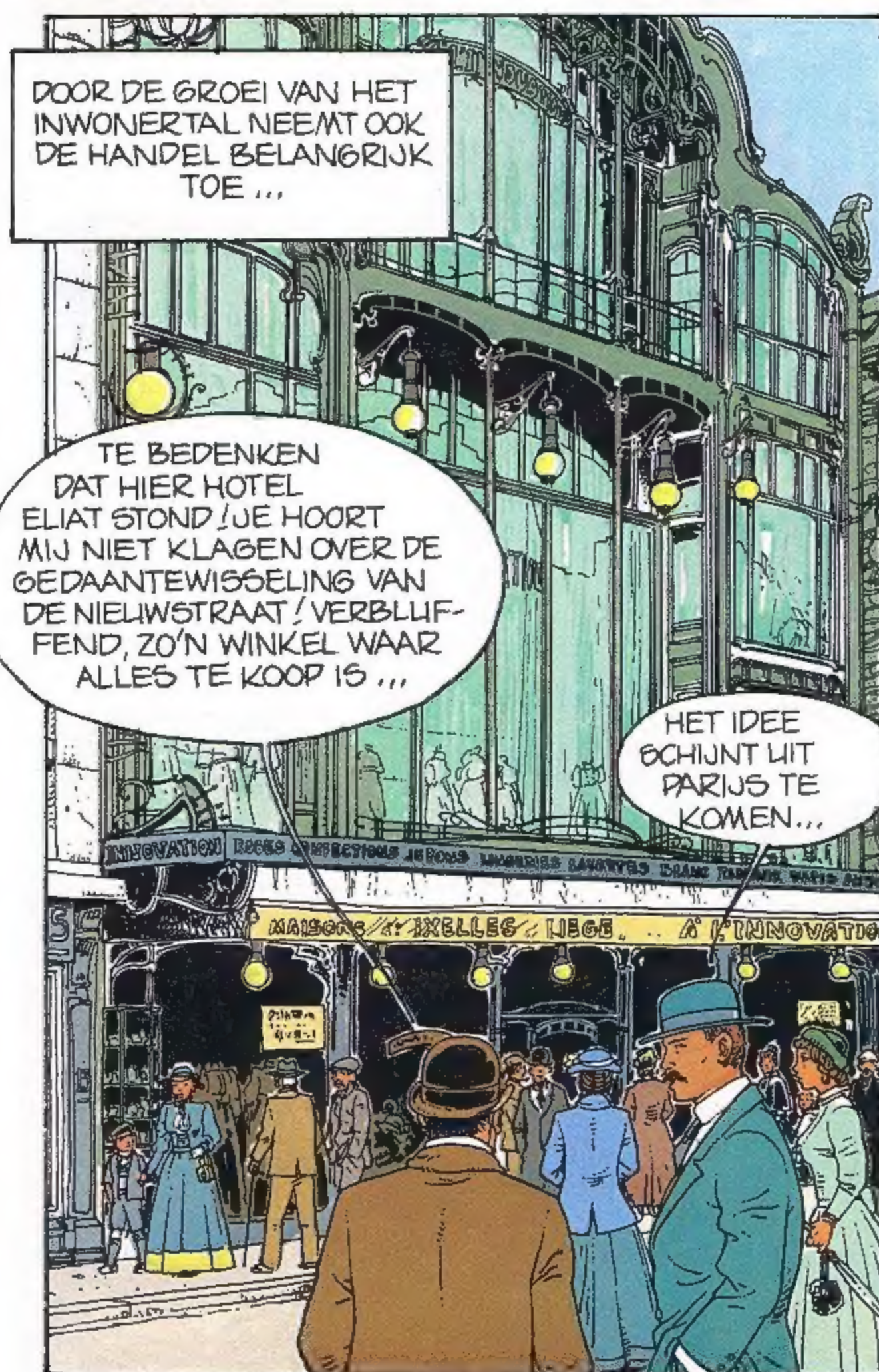

GESTIMULEERD DOOR KONING LEOPOLD II EN GESTELUND DOOR EEN VOORUITSTREVENDE CULTURELE ELITE WORDEN IN BRUSSEL BELANGRIJKE STEDELIJKE WERKEN UITGEVOERD...

MENEER VIKTOR, VERGEET NIET DAT U OM 11 UUR EEN AFSPRAAK HEBT MET MENEER BERNHEIM EN DE DIRECTIE VAN HET WARENHUIS "À L'INNOVATION"

GOED DAT JE ME ERAAN HERINNERT!

DOOR DE GROEI VAN HET INWONERTAL NEEMT OOK DE HANDEL BELANGRIJK TOE...

TE BEDENKEN DAT HIER HOTEL ELIAT STOND! JE HOORT MIJ NIET KLAGEN OVER DE GEDAANTEWISSELING VAN DE NIEUWSTRAAT! VERBLUFFEND, ZO'N WINKEL WAAR ALLES TE KOOP IS...

HET IDEE OCHTJUNT UIT PARIJS TE KOMEN...

IN 1902, IN HET KANTOOR VAN CHARLES WAUCQUEZ, GROOTHANDELAAR IN TEXTIEL...

MENEER CHARLES, HIER IS DE MENEER MET WIE U EEN AFSPRAAK HAD...

LAAT HEM BINNEN, MARIE... EN BRENG ONS EEN LEKKERE KOP KOFFIE.

IK BEN BLIJ, BESTE HORTA, DAT U BEREID BENT 'N NIEUWE WINKEL VOOR MIJ TE BOUWEN. MAAR ER IS HAAST BIJ: IK BEN ONTEIGEND, DE WINKEL IN DE ZANDSTRAAT MOET ZO SNEL MOGELIJK OPEN...

SCHITTEREND, UW OPLOSSING VAN EEN ENIGSZINS HOLLE GEVEL ALS VERBINDING TUSSEN DE BEIDE BESTAANDE GEBOUWEN DIE SAMEN EEN HOEK VORMEN.

IK HOEF ALLEEN NOG HET RITME VAN DE RAAMOPENINGEN TE BEPALEN, IK WILDE ME INSPIREREN OP OP HET GEBOUW DAT ER VROEGER STOND.

HORTA EN ZIJN
PERSONEEL GAAN
AAN HET WERK
...

DEZE COMPOSITIE LAAT
WEINIG SPEELRUIMTE. LATEN
WE VOLGENS DIT STRAMIEN
EEN NIEUWE OPZET VAN DE
GEVEL MAKEN...

DE BEIDE DIENST INGAN-
GEN VAN HET OORSPRON-
KELIJKE GEBOUW WIJZIG
IK. RECHTS KOMT DE IN-
RIT VOOR LEVERANCIERS,
LINKS DE NAAMPLAAT
VAN DE WINKEL.

GEVEL VAN DE ST.
MICHIËL-ABDIJ, DA-
TEREND UIT DE
17e EEUW...

GEVEL VAN HET PAND
AAN DE ZANDSTRAAT,
ZOALS DE ARCHITECT
HORTA HET IN 1902
AANTROF.

IN 1905...

EEN WAAR
MEESTERWERK,
VICTOR!... EN WAT
EEN SCHITTERENDE
TRAP!

BLIJ DAT
LI ERMEE INGE-
NOMEN BENT!

VICTOR HORTA en HET HUIS WAUCQUEZ

IN DIE TIJD WAS BELGIË OP TEXTIELGEBIED ZEER ACTIEF. IN VLAANDEREN, MET NAME ROND GENT, BLOEIDE DE LINNEN- EN KATOENINDUSTRIE...

IN HET ZUIDEN, VOORAL IN VERVIERS, WERDEN HOOGWAARDIGE WOLLEN STOFFEN GEPRODUCEERD...

DE GROTE WARENHUIZEN, ZOALS DIE VAN CHARLES WAUCQUEZ, WAREN ONMISBAAR BIJ DE PROMOTIE EN VERSPREIDING VAN DEZE PRODUCTEN...

WAT EEN ORIGINEEL PATROON... DEZE STOF VALT VAST IN DE SMAAK BIJ HET JONGE PUBLIEK! GEEFT U MIJ MAAR DRIE ROLLEN...

MAAR IN 1920...

VRESELJK NIEUW, MEISJES!...

VANMORGEN IS DIE GOEDE MENEER CHARLES OVERLEDEN.

EN DAARDOOR...

WAARDE COLLEGAE, HOE ZIET U ALS NOTARISSEN EN SCHOONFAMILIE VAN WIJLEN CHARLES WAUCQUEZ DE TOEKOMST VAN DE FIRMA?

HET PAND BLIJFT IN ONS BEZIT, MAAR DE EXPLOITATIE VAN DE ZANDSTRAAT DRAGEN WE OVER AAN EEN ZEKERE VERBERCKT, EEN GROS-SIER...

IN 1965

AAN ALLES KOMT 'N
EINDE, VRIENDEN,...
MET DEZE HANDTEKE-
NING ZEG IK DE HUUR
VAN DE ZANDSTRAAT
OP...

DE
DEFINITIEVE
SLUITING
DUS!

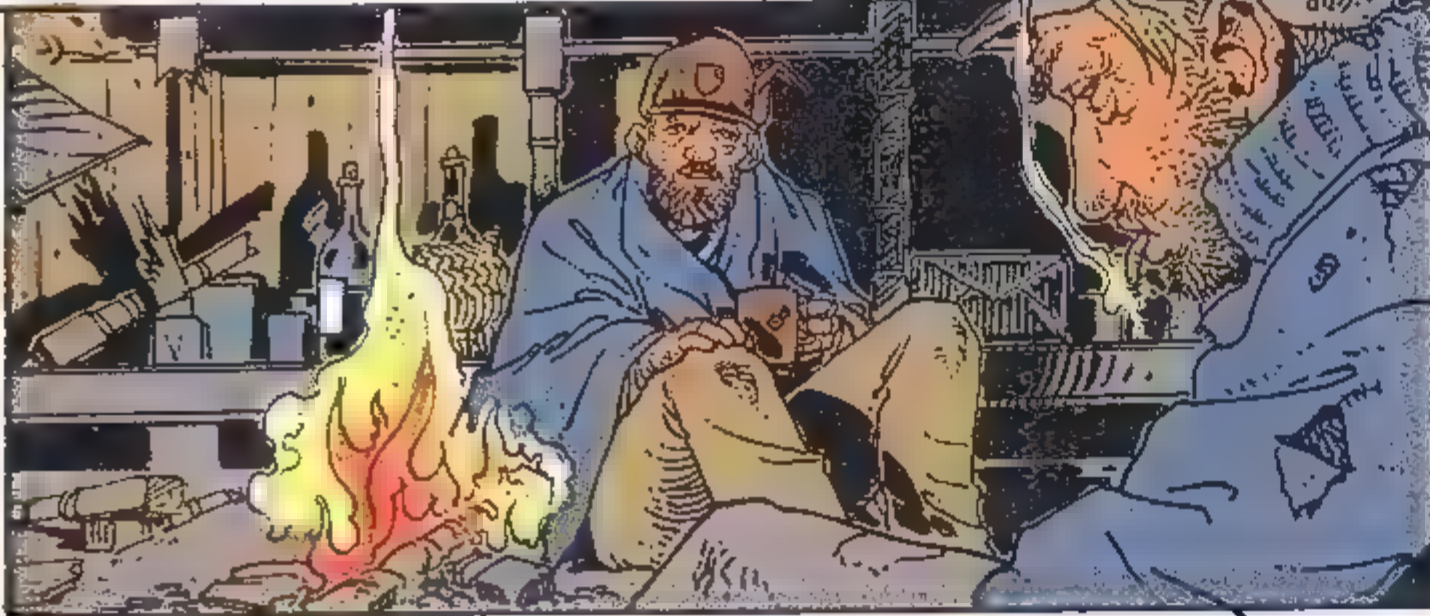
DE SCHEPPING
VAN DE VER-
NIEUWENDE
ARCHITECT
HORTA STOND
SINDSDIEN
LEEG,

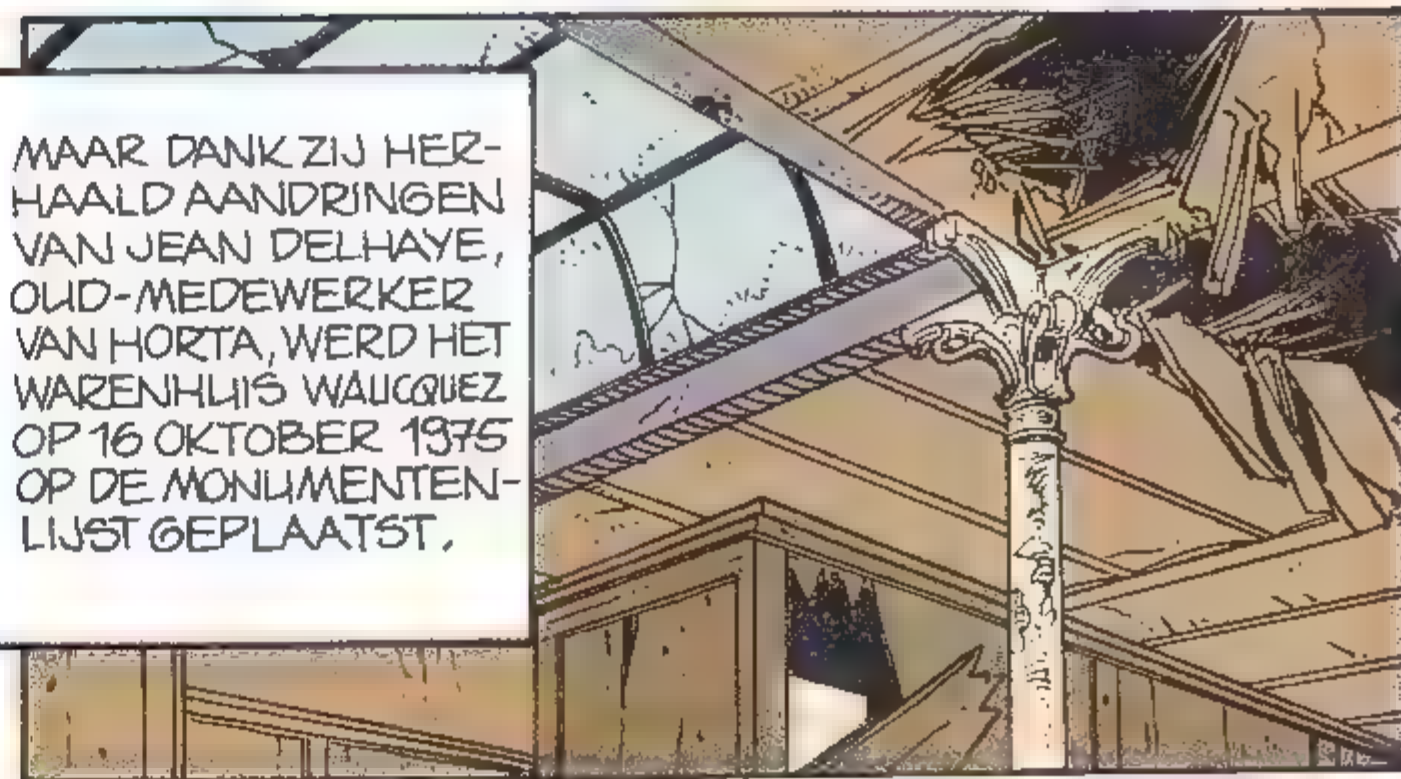
TEVERGEEFS ZOCHTEN
DE KLEINKINDEREN VAN
CHARLES WALCQUEZ
NAAR EEN NIEUWE BE-
STEMMING VAN HET
GEBOUW.

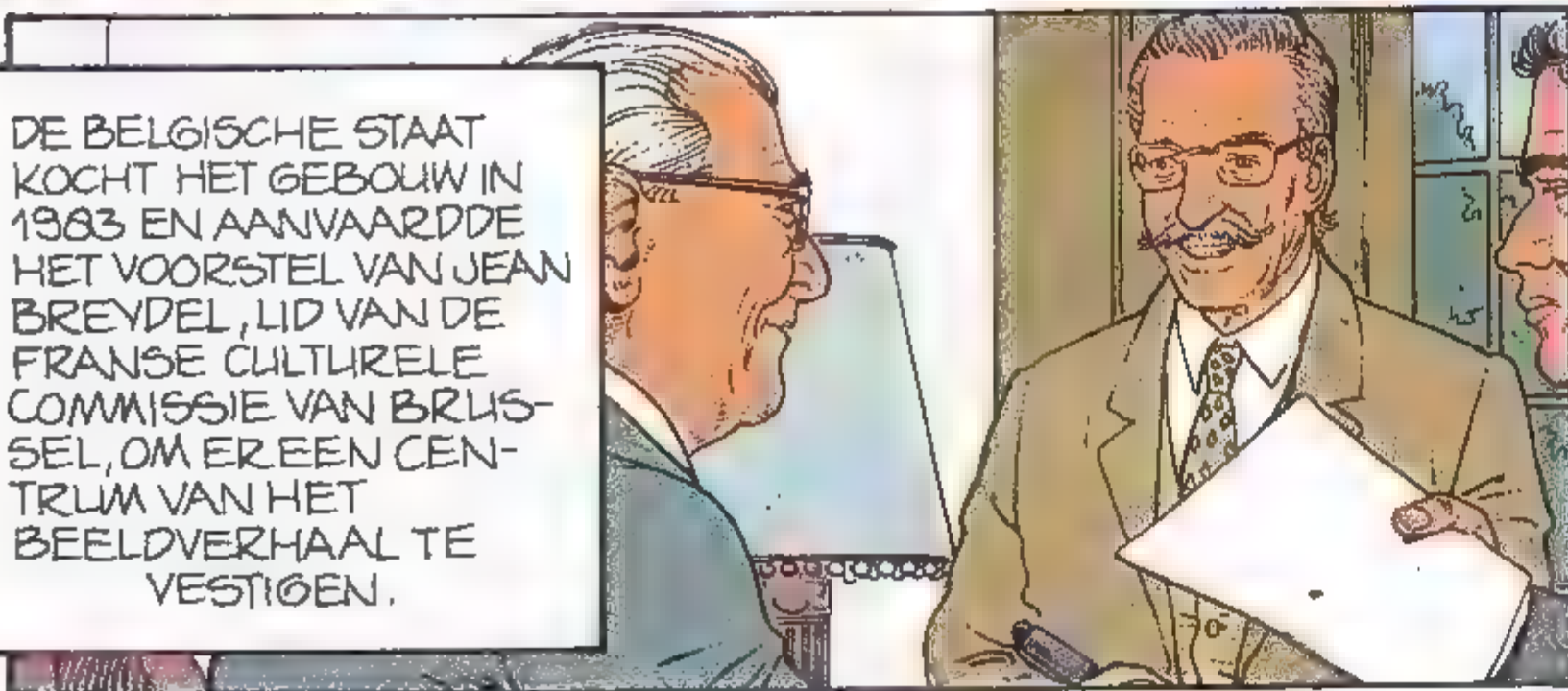
JAAR IN JAAR LIT WAS HET BLOOT-
GESTELD AAN WEERSINVLOEDEN
EN VANDALISME.

MAAR DANK ZIJ HER-
HAALD AANDRINGEN
VAN JEAN DELHAYE,
OUD-MEDEWERKER
VAN HORTA, WERD HET
WARENHUIS WALCQUEZ
OP 16 OKTOBER 1975
OP DE MONUMENTEN-
LIJST GEPLAATST.

DE BELGISCHE STAAT
KOCHT HET GEBOUW IN
1983 EN AANVAARDDE
HET VOORSTEL VAN JEAN
BREYDEL, LID VAN DE
FRANSE CULTURELE
COMMISSIE VAN BRUS-
SEL, OM EREEN CEN-
TRUM VAN HET
BEELDVERHAAL TE
VESTIGEN.

OP 16 APRIL 1986 KWAMEN MEER
DAN 1000 GENODIGDEN OP DE
BEGANE GROND VAN 'T WALCQUEZ-
GEBOUW BIJ ELKAAR, TIJDENS
EEN AVOND DIE GEORGANISEERD
WAS OM DE STRIPWERELD VOOR
HET CENTRUM ENTHOUSIAST TE
MAKEN.

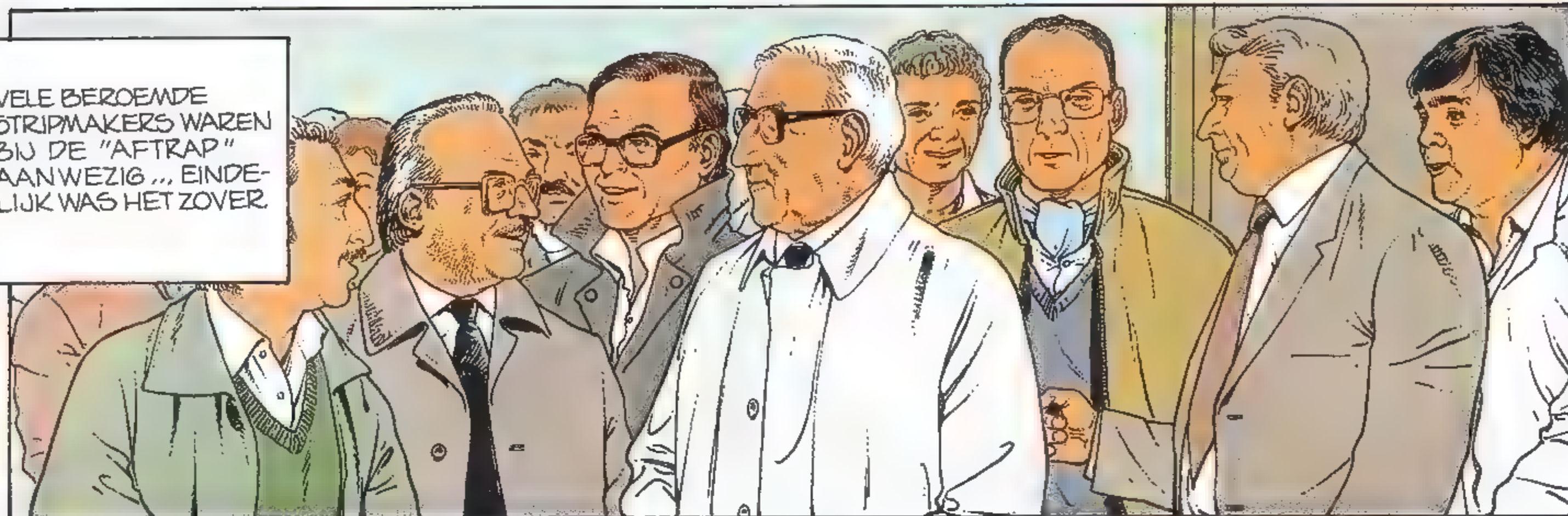

IN 1984 VORMDE EEN
GROEPJE STRIP- EN
ARCHITECTUURLIEF-
HEBBERS 'N COMITÉ
WAARIN NEDERLANDS-
EN FRANSTALIGE
STRIPMAKERS WAREN
VERTEGENWOORDIGD.
EEN DELEGATIE WERD
IN APRIL 1985 DOOR
KONING BOUDEWIJN
EN KONINGIN FABIOLA
OP HET PALEIS IN
LAKEN ONTVANGEN.

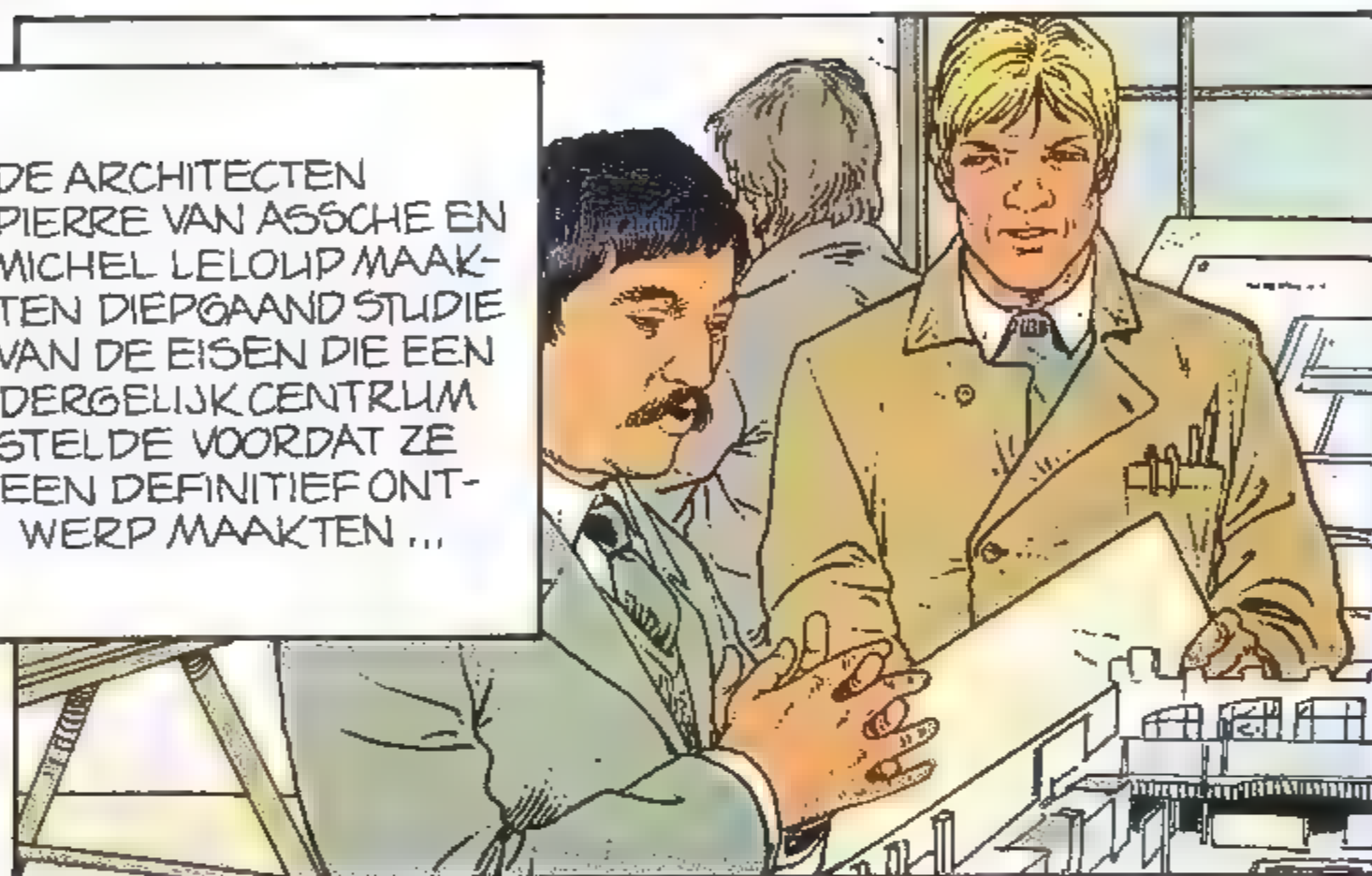

VICTOR HORTA en HET HUIS WAUCQUEZ

VELE BEROEMDE STRIPMAKERS WAREN BIJ DE "AFTRAP" AANWEZIG ... EINDELIJK WAS HET ZOVER.

DE ARCHITECTEN PIERRE VAN ASSCHE EN MICHEL LELOUP MAAKTEN DIEPGAAND STUDIE VAN DE EISEN DIE EEN DERGELIJK CENTRUM STELDE VOORDAT ZE EEN DEFINITIEF ONTWERP MAAKTEN ...

WE HEBBEN ER STEEDS OPGELET DAT DE NIEUWE RUIMTEN OP VELE MANIEREN BRUIKBAAR ZIJN.

MAAR ONZE EERSTE ZORG WAS DE SAMENSpraak MET HET CONCEPT VAN HORTA. 'T RITME VAN ZIJN ONTWERP WAS ONZE LEIDRAAD.

DEZE RESTAURATIE LUISTERT ZO NAUW DAT ER SPECIALISTEN UIT VENETIË MOESTEN OVERKOMEN.

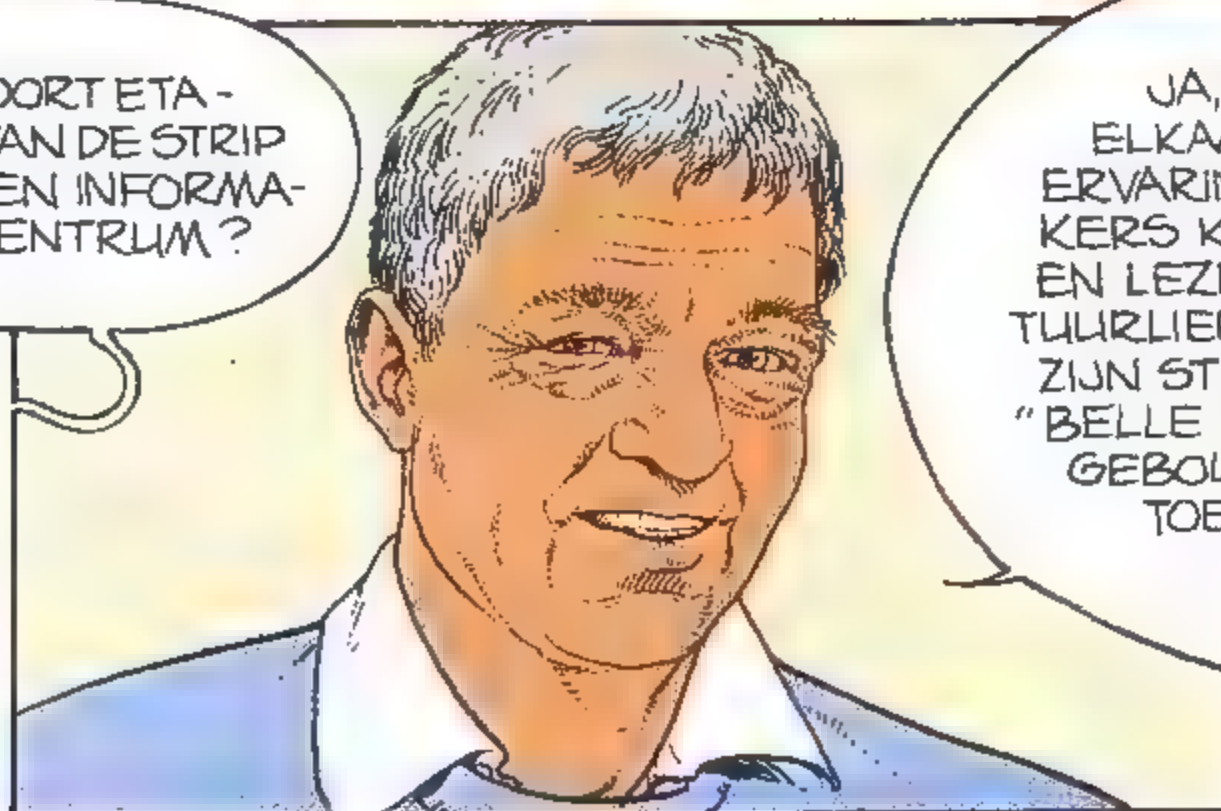

IS HET CENTRUM EEN MUSEUM, EEN BIBLIOTHEEK OF EEN BOEKHANDEL?

VAN ALLES EEN BEETJE, MAAR OP DE EERSTE PLAATS TOCH EEN PLEK WAAR ALLE ASPECTEN VAN HET BEELDVERHAAL AAN BOOD KOMEN. ER ZIJN ZO'N 600 PROFESSIONELE TEKENAARS EN SCENARISTEN MET HUN WERK VERTEGENWOORDIGD.

EEN SOORT ETALAGE VAN DE STRIP DHS, EEN INFORMATIECENTRUM?

JA, EEN PLEK WAAR MENSEN ELKAAR KUNNEN ONTMOETEN OM ERVARINGEN UIT TE WISSELEN. STRIPMAKERS KUNNEN ER PRATEN MET COLLEGA'S EN LEZERS. HOPELIJK ONTDEKKEN ARCHITECTUURLIEFHEBBERS DE NEGENDE KUNST EN ZIJN STRIPLIEFHEBBERS VERRUKT VAN DE "BELLE EPOQUE", DIE GESTALTE KREEG IN DIT GEBOUW VAN VICTOR HORTA, ONTSTAAN TOEN BRUSSEL DE HOOFDSTAD VAN DE ART NOUVEAU WAS.

FERRY - 15/08/89
& YVES DUVAL -

DOCUMENTATIE: GUY DESSICY -

einde

DE SCHATKAMER VAN DE BELGISCHE STRIP

Door de gekleurde ruiten schijnt een prachtig licht op de grote trap.

Eindelijk! We durfden er al bijna niet meer in te geloven, maar nu is het toch zover. Vanaf 6 oktober is het Belgische Centrum van het Beeldverhaal niet langer een droom, maar werkelijkheid en opent het zijn deuren voor stripliefhebbers uit de hele wereld.

Het schitterende museum staat in een wat merkwaardige omgeving. De Zandstraat ligt in één van de oudste en stilste delen van Brussel, een haast vergeten buurt. Wie de straat in loopt, ziet een oud en verwaarloosd restaurant en her en der onbewoonde huizen. Daarom kijk je des te meer op van het schitterende gebouw op nummer 20. Aan het begin van de eeuw waren daar de befaamde warenhuizen Waucquez gevestigd, één van de bekendste textielwinkels in de Belgische hoofdstad. De architect van het pand was niemand minder dan Victor Horta.

Zelfs de radiators werden door de beroemde architect getekend.

In 1905, toen Horta deze winkel ontwierp, was hij al meer dan een jaar een beroemdheid. In 1893 had hij op verzoek van een vriend een woonhuis gebouwd. De jonge architect kreeg volledig de vrije hand en ging recht in tegen de toen gangbare opvattingen over woningbouw. Door glazen koepels stroomde licht het huis in, scheidingswanden verving hij door glazen deuren en hij gebruikte staal voor het skelet en de decoratie van het huis. Op die manier schiep Horta een nieuwe stijl van ontwerpen, die 'Art Nouveau' (Nieuwe Kunst) werd genoemd. Vanuit dit revolutionaire concept ontwierp hij een reeks van openbare en particuliere gebouwen, die hem internationale roem bezorgden.

EEN DROOM GAAT IN VERVULLING

Tot die reeks zeer uiteenlopende gebouwen behoorden elf grote winkels. Het gebouw aan de Zandstraat, dat hij in opdracht van Victor Waucquez bouwde, is daarvan het enige dat nog bestaat. De andere werden in de loop der jaren afgebroken, zonder acht te slaan op hun grote architectonische waarde. In 1970 sloot de firma zijn deuren en door de inwerking van weer en wind op steen, marmer, houtwerk en lichtkoepel ging het pand sindsdien snel achteruit. Het was alsof niemand zich bekommerde om dit onvervangbare architectuurmonument dat langzaam maar zeker de ondergang tegemoet ging.

Gelukkig deed een groep enthousiaste kunstliefhebbers alle moeite het pand te redden. Natuurlijk kon het onmogelijk zijn oude functie van textielwinkel terugkrijgen. Maar de schepping van Victor Horta was de aangewezen plek om omgetoverd te worden in de schatkamer van het beeldverhaal.

Er waren al jaren plannen om een Belgisch stripmuseum in het pand te huisvesten. In 1982 had Hergé serieuze plannen in die richting. Hij stelde zich een plek voor, die dezelfde sfeer zou ademen als het werk van de Belgische stripmakers. Bovendien was hij zich ervan bewust

dat zijn land over een culturele erfenis beschikte, die nog niet op waarde werd geschat. In diezelfde tijd vroeg een architect die in dienst was van de Franse culturele commissie van Brussel, zich af hoe het het warenhuis Waucquez een nieuwe bestemming kon geven. Het gebouw stond sinds 1975 op de monumentenlijst, dank zij hardnekkig aandringen van Jean Delhaye, een oud-medewerker van Horta. Zo ontstond het idee er het Belgische Centrum van het Beeldverhaal te vestigen.

Daarvoor waren een kostbare restauratie en verbouwing nodig. De Staat, die eigenaar van het gebouw was, investeerde er 125 miljoen Bfr (een kleine zes miljoen gulden) in en het werk duurde drie jaar. Het resultaat mocht gezien worden. De okerkleurige baksteen was helemaal schoongemaakt en stak prachtig af tegen de ondergrond van zwart ijzer. Met overal zuilen en ijzeren versieringen, een indrukwekkende glazen koepel, houtwerk en slingerende arabesken is het een gebouw van een betoverende schoonheid. Een stuk of vijftig enthousiaste vrijwilligers deden hun best de mozaïeken in het gebouw hun prachtige kleuren terug te geven. Terzelfdertijd werd de verbouwing aangepakt (kosten

Horta werd geïnspireerd door de natuur, vooral door planten.

5 miljoen Bfr, ongeveer 250.000 gulden). Daarnaast deden ook allerlei sponsors een duit in het zakje.

MÉÉR DAN 25.000 ALBUMS!

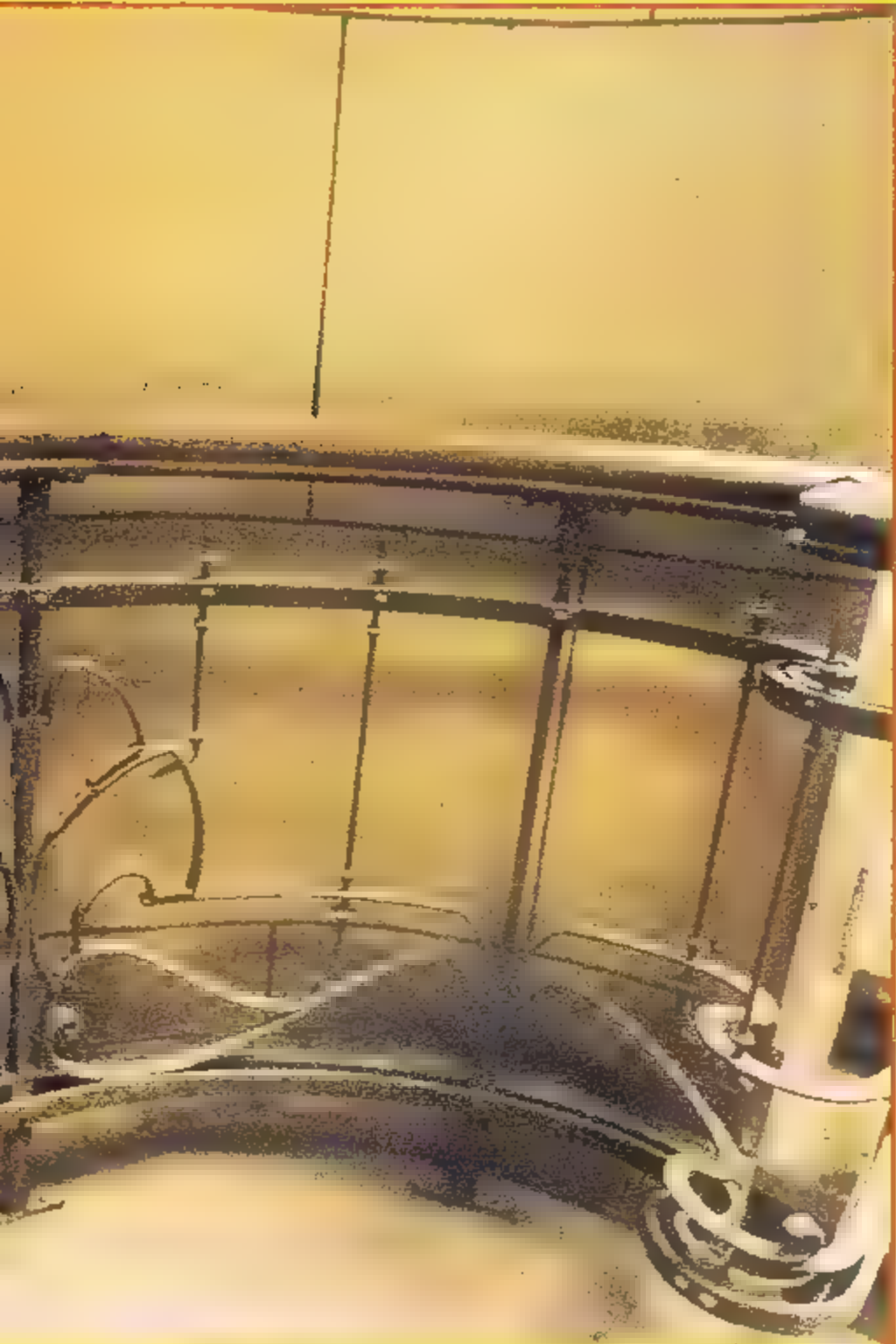
Het resultaat is de grootste stripotheek ter wereld, met zo'n 25.000 albums. Guy Dessicy, hoofd van het Centrum: «Alles wat er ooit op strip-

EEN FRAAI
BEWERKTE
GEVEL
MET KUNSTIGE
BOGEN.

gebied in België verschenen is, kun je hier vinden. Alle documenten zijn gecatalogiseerd in het geheugen van de computer, wat het zoeken gemakkelijk maakt. »

Het Centrum is meer dan alleen een bibliotheek. Er bevindt zich ook een boekhandel die gespecialiseerd is in strips en Art Nouveau. Daarnaast zijn er permanente exposities over Horta, Hergé, Jacobs, Cuvelier en

HET
IJZER IS
ALOM
TEGEN-
WOORDIG.

anderen, en worden er films op video vertoond. Er kunnen originele pagina's bestudeerd worden (300 per maand). Talloze tekenaars hebben beloofd het Centrum een representatieve keuze van hun mooiste originele pagina's te schenken. En het Centrum beschikt bovendien over een eigen restaurant.

Andere veelbelovende plannen zijn in studie, zoals een Kuifje-museum en een zaal die gewijd is aan Blake en Mortimer.

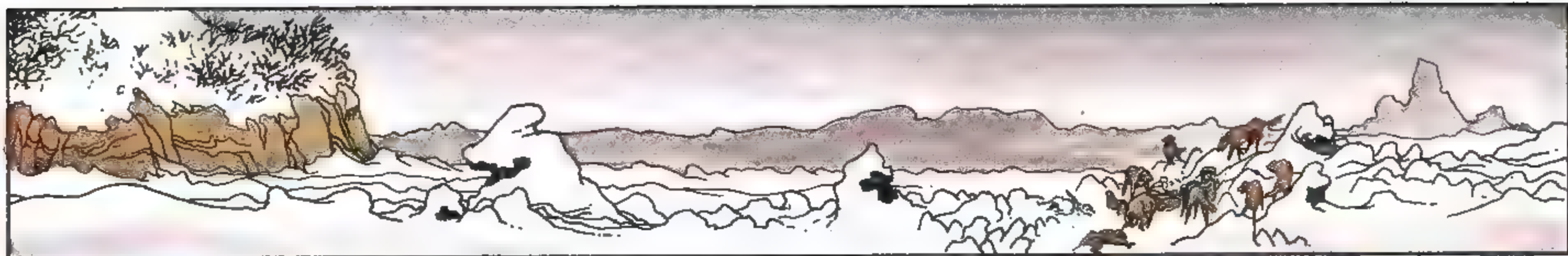
Vanaf 6 oktober is het Belgische Centrum van het Beeldverhaal voor bezoekers geopend; alle dagen, behalve maandag. We hoeven geen moment te twijfelen dat Brussel er een belangrijke toeristische trekpleister bij heeft. Kom dus zodra je tijd vrij kunt maken naar Brussel. Wie weet is de komende herfstvakantie daarvoor een mooie gelegenheid.

J.L.L.

Foto's: C. Berthold en St. Lukas.

De «Nieuwe Kunst», gecreëerd door Horta, is de taal van het modernisme.

SNEEUW DE RODE DAGERAAD

ER RESTTEN HEM NOG
TWEË PATRONEN, SLECHTS
TWEË! EN DE WILDE HON-
DEN DIE HUN PROOI BE-
LAAGDEN WAREN TAL-
RIJK...

HIJ LEED VEEL PYN... EN VER-
LANGDE NAAR HET EINDE...
DE FATALE BEET!....

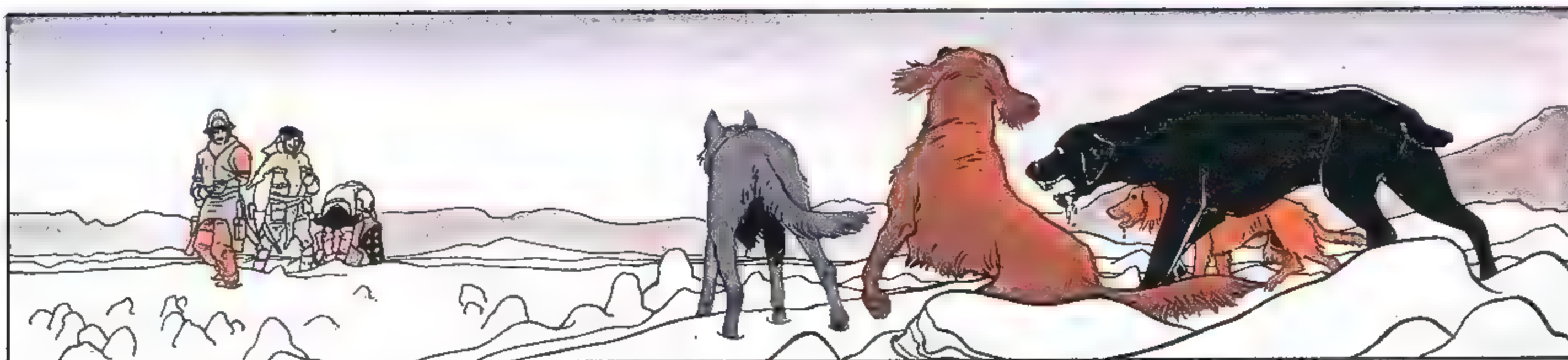
ZEG, REDDENDE ENGEL,
JE HEBT JE NAAM AL ZO
VAAK EER AANGEDAAN,
DAT DAT ME NIJ NIET EENS
MEER VERBAAST! 'J' ZAG
'M WEER 'T EERST....

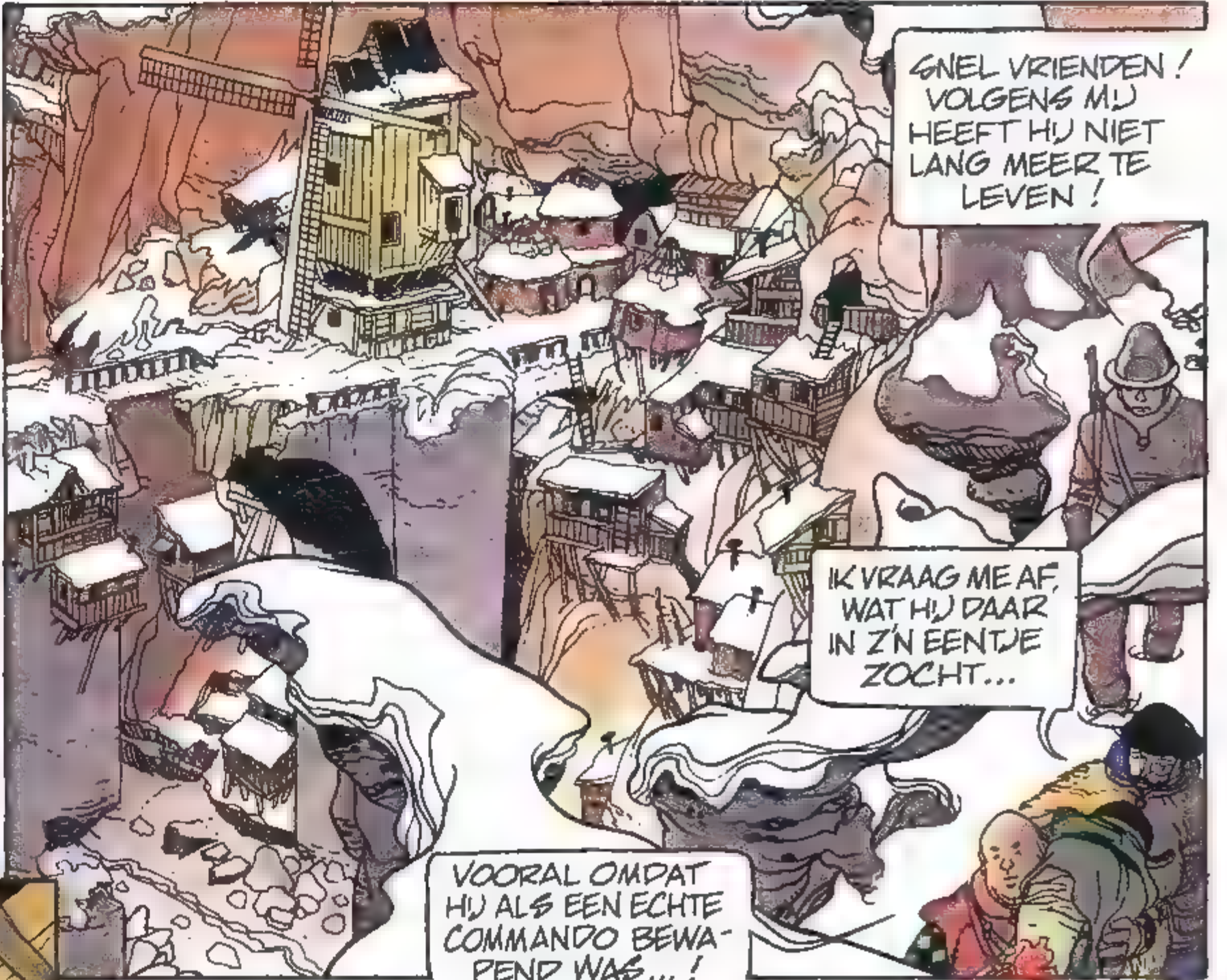
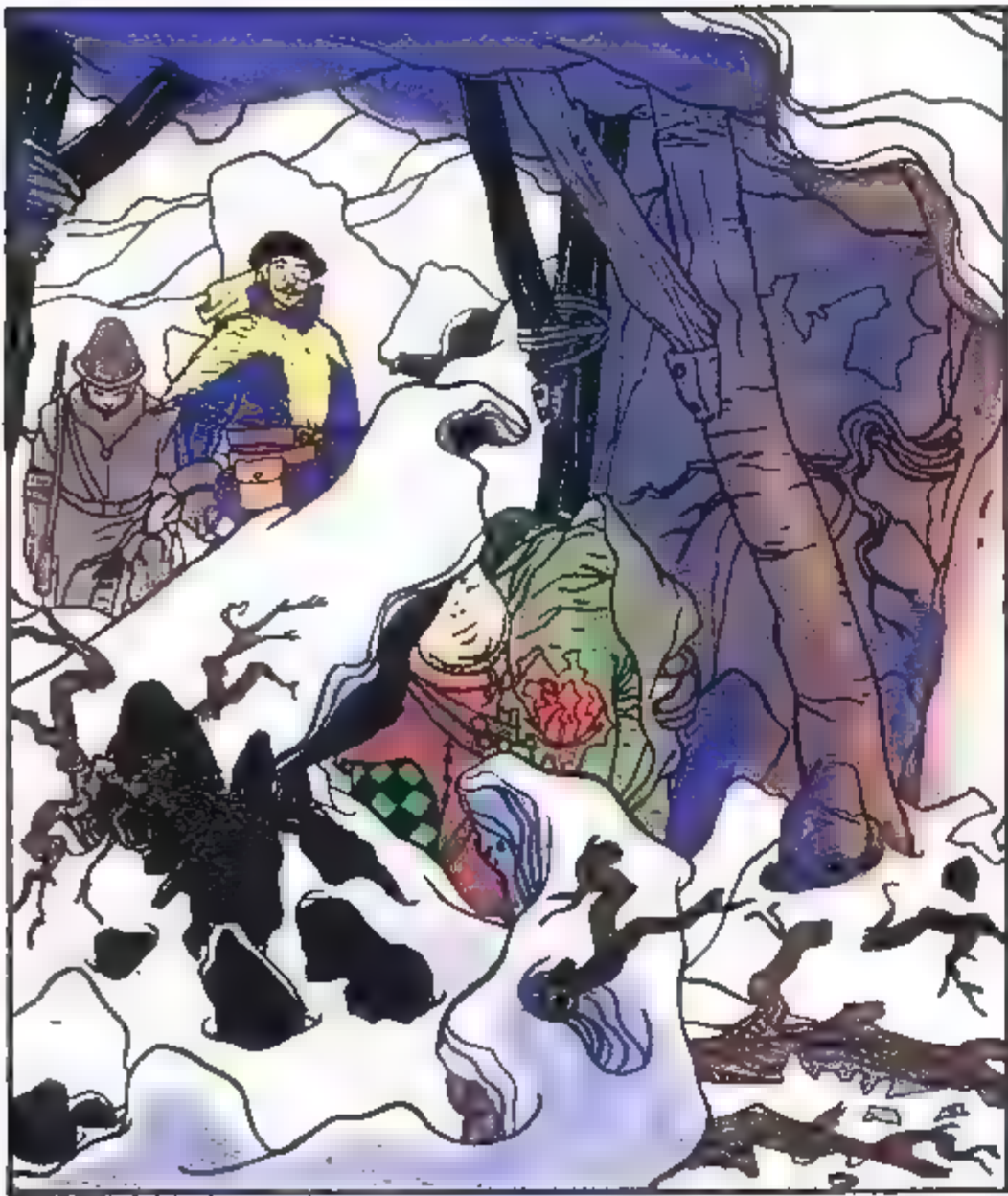

TJA, TIMOR,
MAAR DEZE REIZI-
GER LUKT ME
MEER DOOD!
DAN LEVEND!

HIJ ADEMT
NOG... ZWAKJES,
MAAR TOCH...
WE MOETEN
HEM OVER-
BRENGEN
NAAR DE
MOLEN...

JE HEBT GELUK, DOPER!... IN
DE MOLEN KAN MEESTER RE-
TORT HEM MISSCHIEN NOG
OPLAPPEN VOOR DE LEVENS-
GEESTEN DOOR AL DIE GATEN
IN ZIJN LUF ONT-
SNAPT ZIJN!...

SNEL VRIENDEN!
VOLGENS MIJ
HEEFT HIJ NIET
LANG MEER TE
LEVEN!

IK VRAAG ME AF,
WAT HIJ DAAR
IN Z'N EENTJE
ZOCHT...

VOORAL OMDAT
HIJ ALS EEN ECHTE
COMMANDO BEWA-
PEND WAS...!

MEESTER
RETORT!
WE BREN-
GEN LI
EEN GE-
WONDE!

DE HONDEN HEBBEN
'M TE PAKKEN GEHAD!
HIJ ADEMT HEEL
ZWAK....

LEG 'M OP TAFEL!
IK ZAL HEM ON-
DERZOEKEN...

MAAR IK GEEF
'M NIET VEEL
KANS MET DIE!
HONDEBETEN!

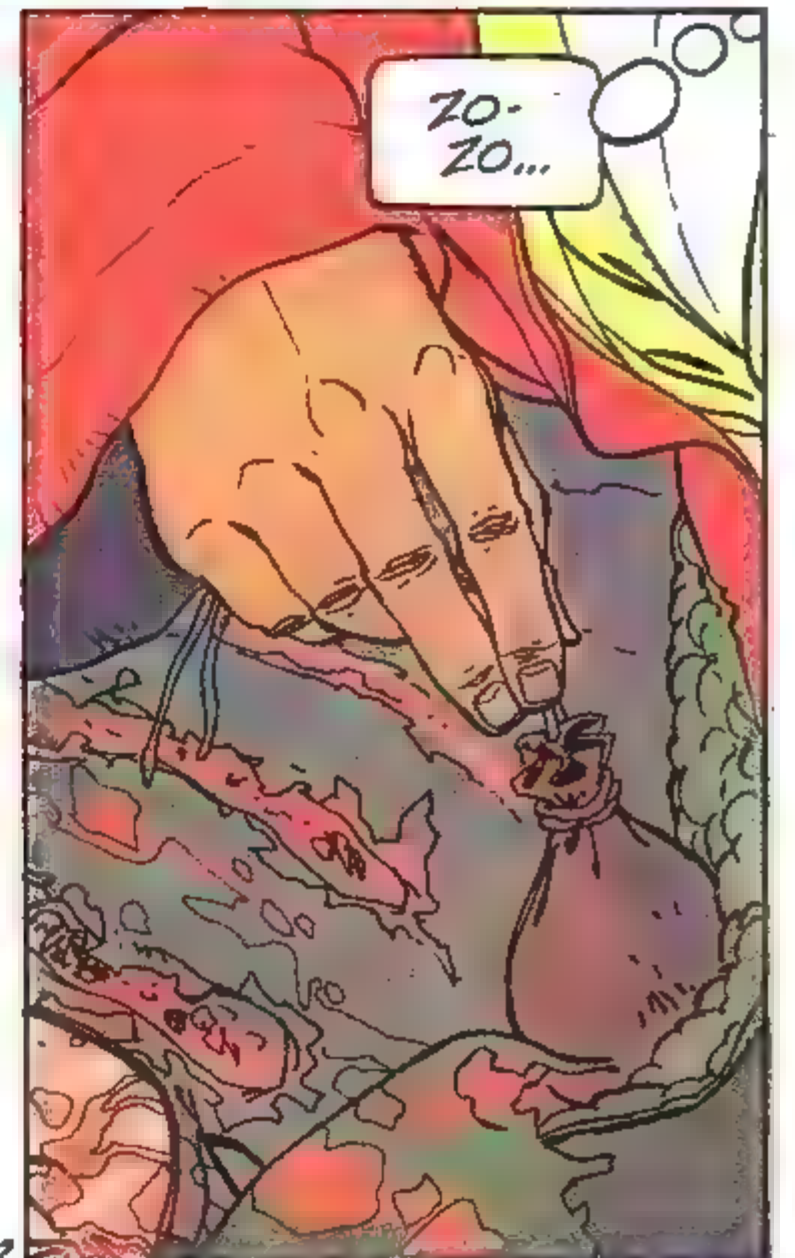
BIJ DAGERAAD
WORDEN DE JA-
GERS AKTIEF
... DE RODE
DAGERAAD...

LAAT ONS
ALLEEN! HIJ
ULT... DE
ONGELUK-
KIGE...!

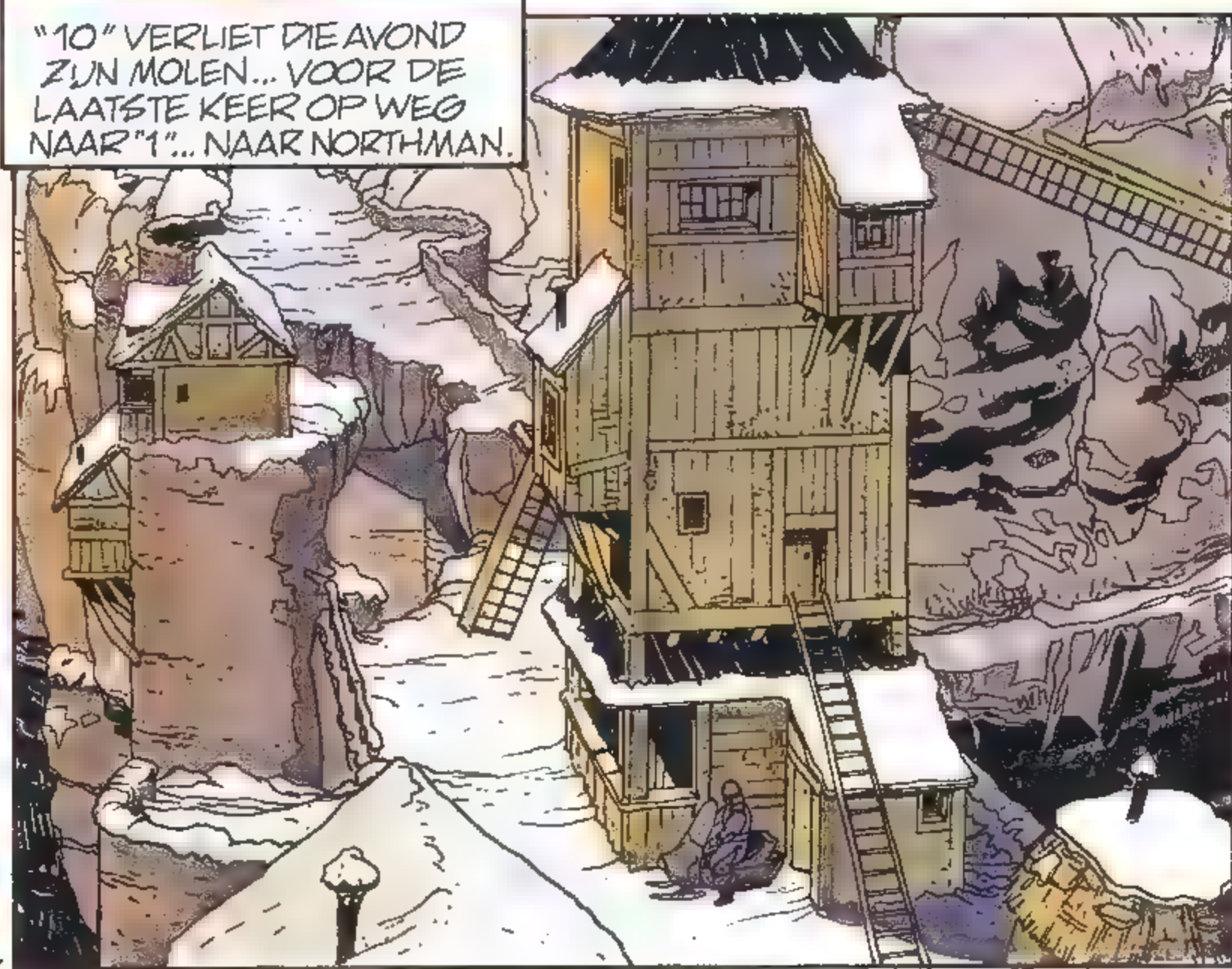
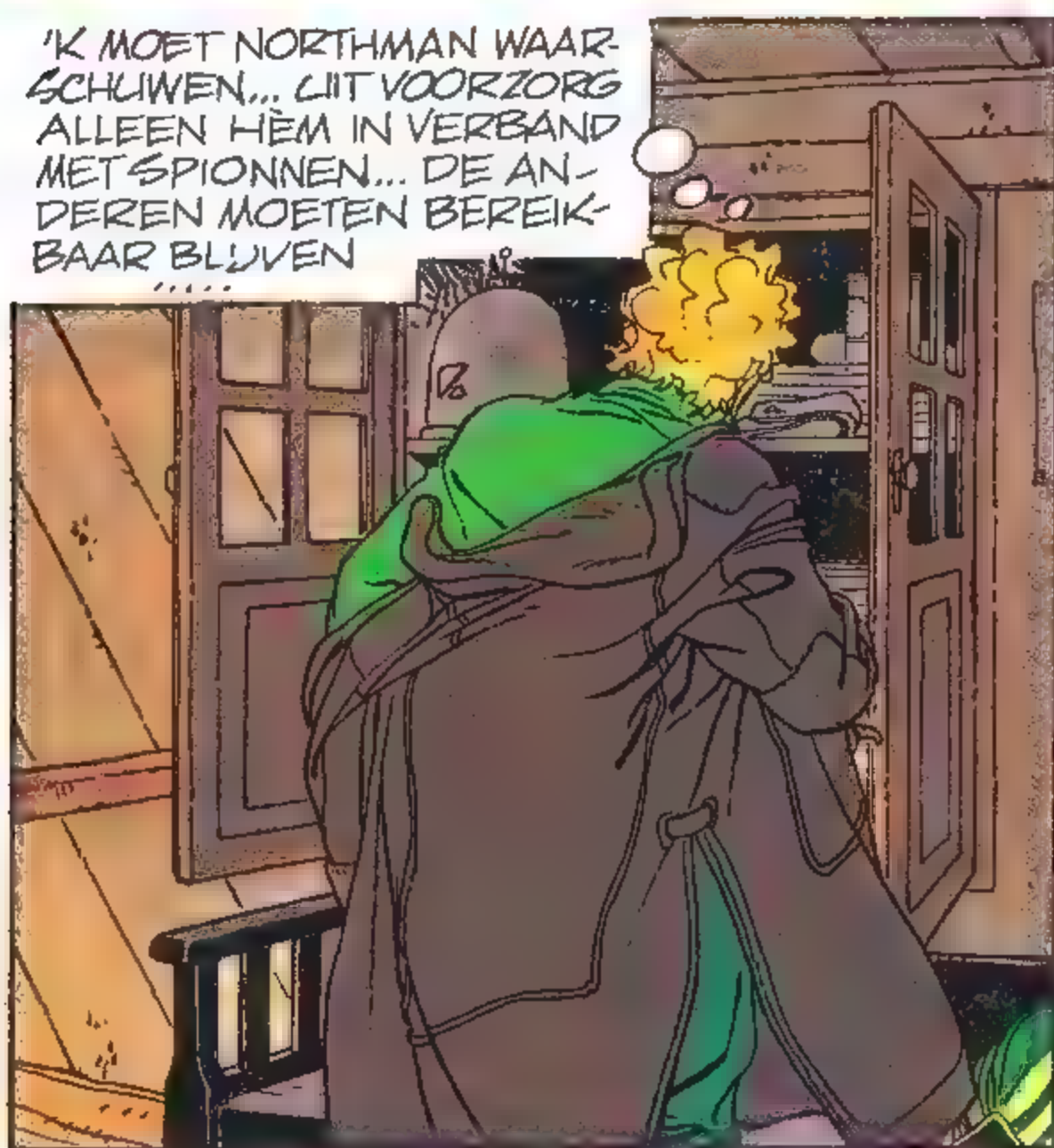
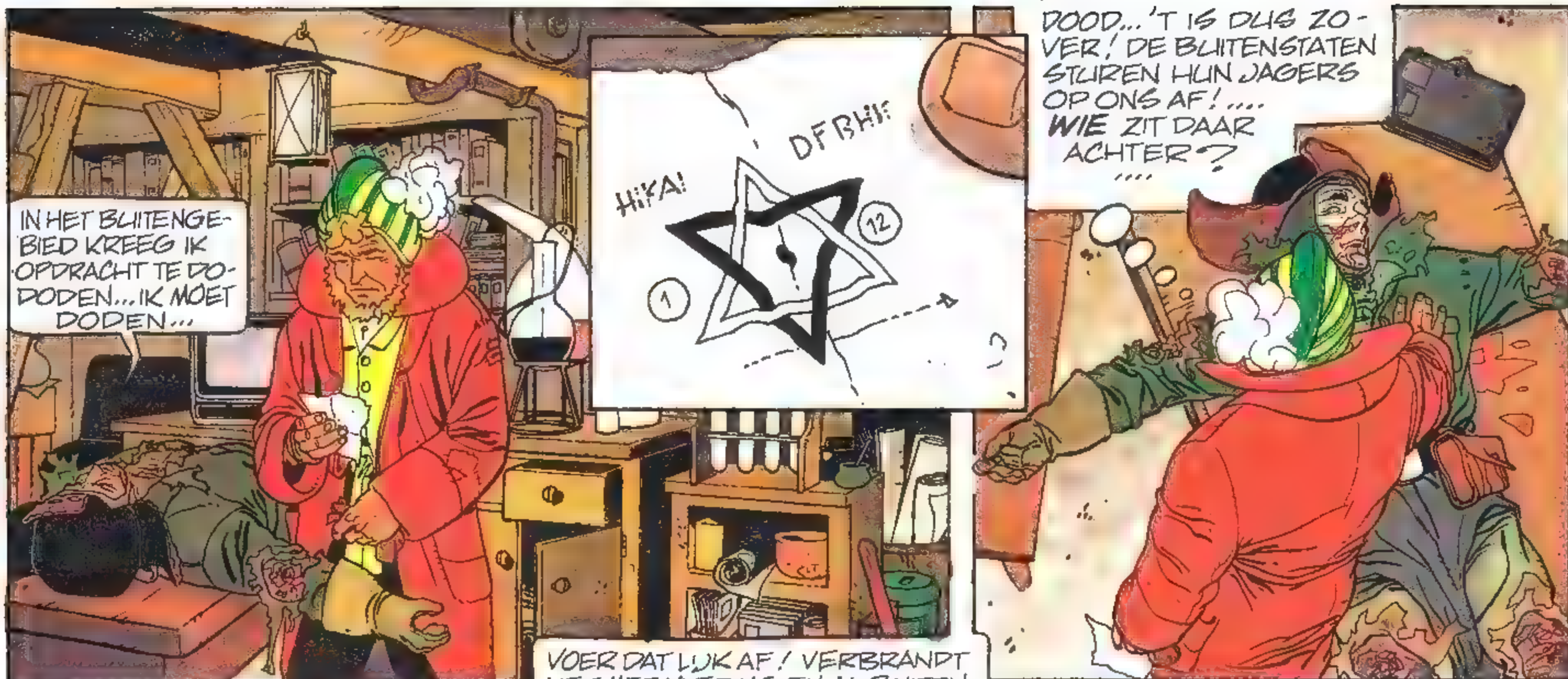
ZONSOPGANG
IS HET TJD-
STIP... DE
TWAALF...
DE TWAALF...
DE RODE
DAGERAAD...

WAT? WAT ZEG
JE? WIE SPRAK
OVER DE TWAALF?
WAT WEET JE ERVAN!
ZEG OP!

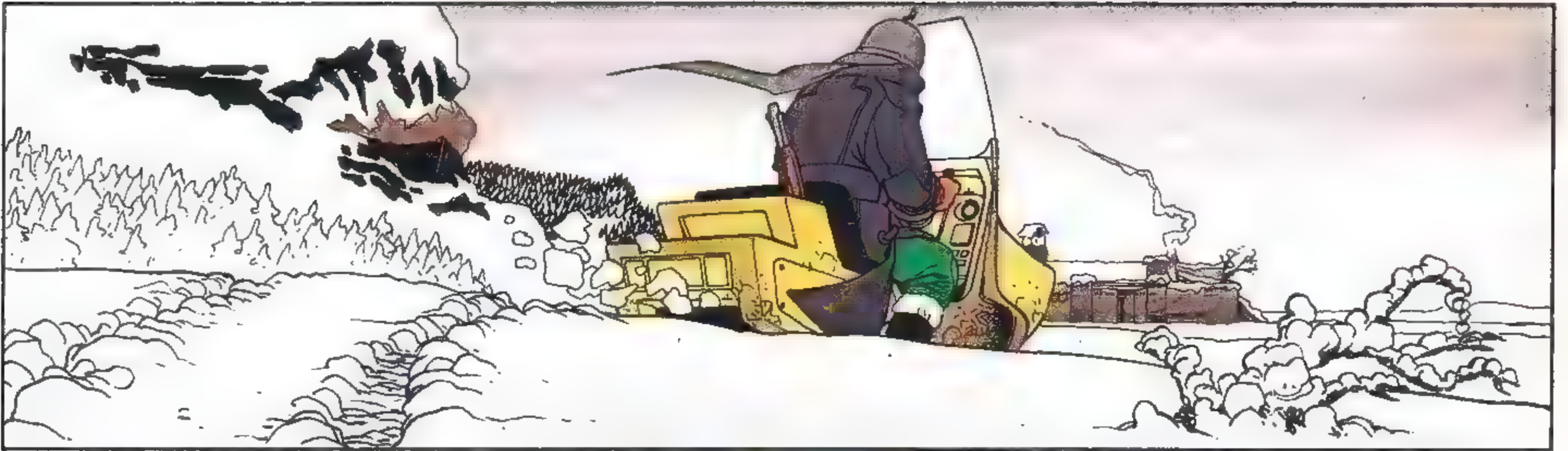

ZO-
ZO...

SNEEUW

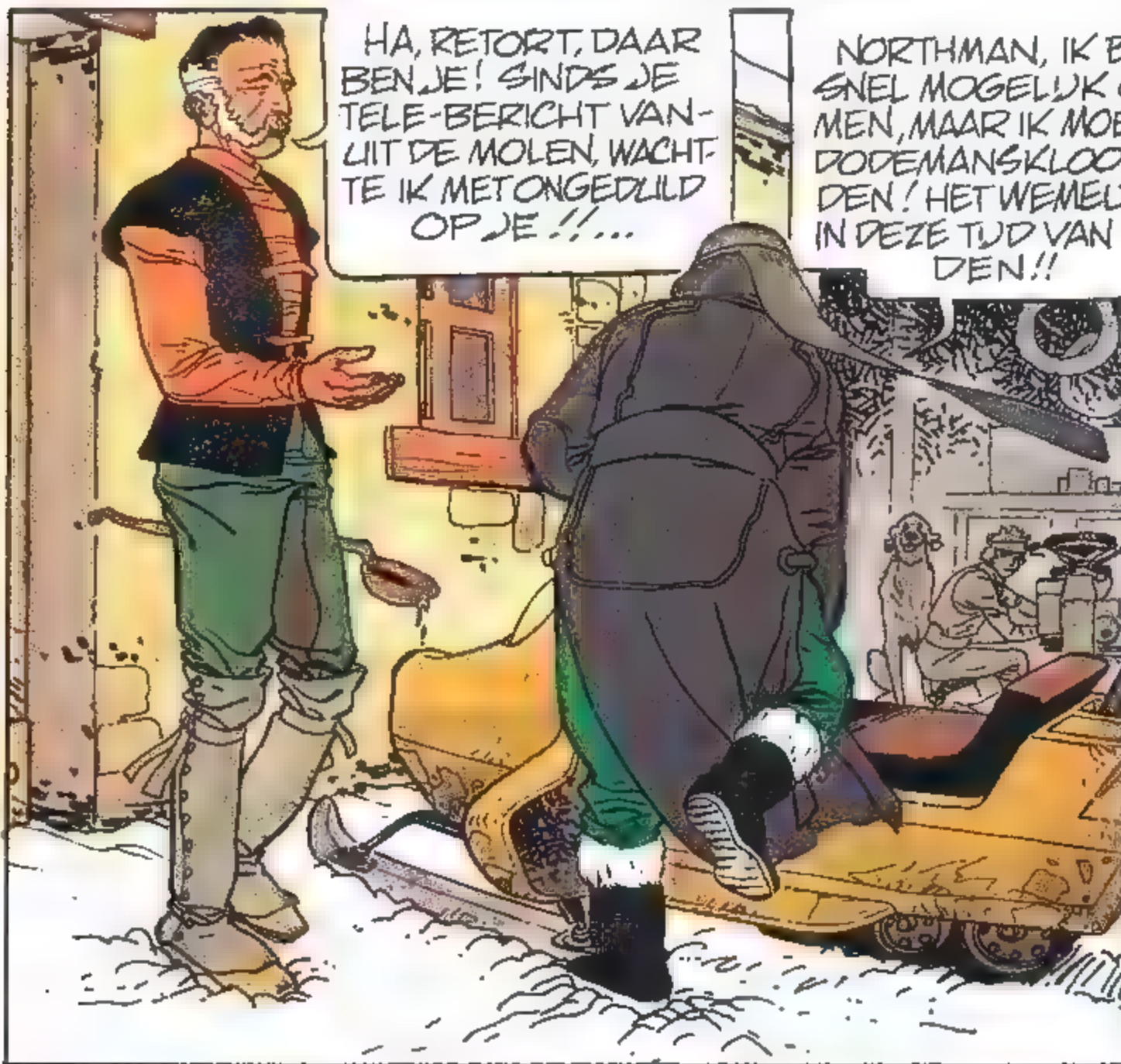

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
DE
RAVENDOOD

DIDIER CONVARD
en
CHRISTIAN GINE presenteren

sneeuw de rode dageraad

HA, RETORT, DAAR BEN JE! SINDS JE TELE-BERICHT VAN LIT DE MOLEN, WACHTTE IK MET ONGEDULD OP JE !...

NORTHMAN, IK BEN ZO SNEL MOGELIJK GEKOMEN, MAAR IK MOEST DE DODEMANSKLOOF MIDDEN! HET WEMELT DAAR IN DEZE TUD VAN NOMADEN!!

HELAAS... JE HEBT GELUK, RETORT. DE JAGERS VAN DE BLUITENSTATEN ZYN BINNENGEDRONGEN... ONZE ENIGE HOOP IS HIJ... SNEEUW!

'K HELP'T JE HOPEN! ...

SNEELIJKOM 'NS HIER! IK WIL JE EEN VRIEND VOORSTELLEN!

'K KOM, NORTHMAN!

GA ZITTEN, RETORT. IK ZAL EEN KOM LEKKERE KOFFIE VAN GEGRILDE BESSEN VOOR JE MAKEN !...

GRAAG, VRIEND.

DIT IS TOCH DE LAATSTE KEER VOOR LANGE TUD DAT WE ELKAAR ONTMOETEN, NIET?

INDERDAAD... 'T WORDT VEEL TE GEVAARLIJK!... 'T IS TUD OM MET SNEELIJKOM TE SPREKEN. HIJ MOET 'T WETEN...

wordt vervolgd

OLD GRINGO

Film met grootse allure

Het genre speelfilm waarin topacteurs spelen tegen een decor van actie, spanning, een vleugje ironie en een bescheiden dosis romantiek lijkt bijna uitgestorven. Lijkt... want nu is er de film **OLD GRINGO**, die alle genoemde elementen in zich heeft.

Actie

Ten tijde van de zoveelste revolutie in Mexico reist Harriet Winslow (Jane Fonda) af naar Mexico, waar ze als een soort gouvernante haar brood gaat verdienen. Bij aankomst blijkt Mexico één groot slagveld. Het kost haar de grootste moeite het vege lijf te redden.

Spanning

Tijdens haar verblijf in het roerige land ontmoet ze de bekende schrijver/journalist Ambrose Bierce (Gregory Peck), die hier beter bekend staat als Old Gringo. Hoe te overleven in dit gewelddadige land?

Ironie

Door zijn levenshouding is hij geneigd alles te relative-

ren. Zelfs zijn dreigende executie ondergaat hij gelaten en bijna met een glimlach. Toch loopt zijn ironische manier van leven anders af dan verwacht. Daar is gene-

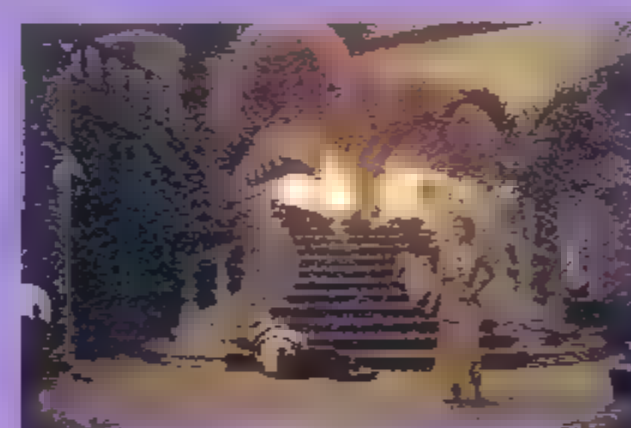
raal Tomas Arroyo (Jimmy Smits, in Nederland bekend door de televisieserie *L.A. Law*), die de revolutie leidt, zeker schuldig aan.

Romantiek

Het is diezelfde generaal op wie de oude vrijster Harriet verliefd raakt. Een liefde die niet ver van de haat afstaat.

Topbezetting

Deze genoemde elementen brengen de levens van de oude vrijster, de beroemde schrijver en de jonge arrogante generaal briljant bij elkaar. Het kan ook niet anders: Jane Fonda is zonder meer een topactrice. Of je haar ziet in de meer dan twintig jaar oude *Barbarell*-

la, of in de meer recente *From Nine to Five*, ze blijft groots, welke rol ze ook speelt. En dat kan zeer zeker ook gezegd worden van Gregory Peck, een oude rot in het vak. Zijn uitstraling voegt een dimensie aan de film toe.

Tot slot

Old Gringo maakt op het eerst oog de indruk van een stoffige, saaie film. Tot je hem gezien hebt: dan weet je dat het een van de beste films van de laatste tijd is. Eentje waarbij het verhaal en het acteren centraal staan en niet de snelle montage of de flauwe grappen, die de manco's van zoveel andere films zijn.

Rein van Willigen

Filmmnieuws

NEE,
SLUKKEL!
DAT IS EEN DEPRIMEREN-
DE MELKZWAM!

JE ZUSTER ZAL
JE BEDOELEN!

M'n zuster is veel te beleefd om jou
antwoord te geven! RLIND!

OM DE DEPRIMERENDE MELKZWAM, WAAR ZELFS ATILLA ZICH NIET BIJ
IN DE BLIJFT WAAGDE, TE VERWARREN MET DE NOSTALGISCHE MELK-
ZWAM, WAARVAN ELKE RECHTGEAARDE LEKKERBEK DROOMT!!!
DAN MOET JE WEL HEEL STOM
ZIJN!!

ALS JE HAAR OP JE TANDEN WILT, PAARSE
PLUKKELTJES OP JE KONT EN STEKELS IN
JE SNOR, MOET JE HEM VOORAL
PLUKKEN! GA JE
GANG!

MAAR ALS JE HEM VAN-
AVOND IN EEN OMELET WIL VER-
WERKEN, NEEM IK WEL EEN
HARDGEKOOKT EI.

EN WAT BEWIJST DAT
JIJ GELIJK
HEBT?...

DOMMEL EN DE VERDWAALDE GEEST

JE VRIEND DE HOND ZAT ER NIET EENS ZO VER NAAST WAT BETREFT DE PADDESTOELEN, MAAR HIJ HEEFT ZELF NOO IETS VERGETEN...

... NAMELIJK DAT WIE ERVAN EET, ZIJN MIDDENVINGERS DRIE KEER ZO GROOT ZIET WORDEN, WAARDOOR HET KRABBEN AAN NEUS, OREN EN TOGLUS VRIJWEL ONMOGELIJK WORDT.

TROUWENS, ALS IK ONDER DE GROND Z'N ZWAMVLOK RLIJK, GRAAF IK DE ANDERE KANT OP.

OKAY, TWEE TEGEN EEN. IK GEEF TOE.

BRAVO!

ALTIJD NAAR JE HOND LUISTEREN, ALS JE NAAR PADDESTOELEN ZOEKT. DAAR HEEFT-IE EEN INSTINCT VOOR. WE WORDEN NIET VOOR NIETS GEBRUIKT VOOR HET ZOEKEN NAAR TRUFFELS.

OVER TRUFFELS GESPROKEN, DAAR WEET IK AARDIG WAT VAN.

DIE GEUR, DAAR GAAT NIETS BOVEN. EEN GOEIE SPEURHOND IN HUIS EN HIJ VERJAAGT ALLE VOETANGELS EN KLEMMEN VOOR JE...

SNIF.
SNIF.

... HIJ LEIDT JE DOOR DE MIST, HIJ WAARSCHUWT JE VOOR DE VALSTRIKKEN VAN HET ONBEKENDE

... HIJ VINDT IN EEN SNIF HET SPOOR VAN EEN VERDWAALDE REIZIGER VOOR JE...

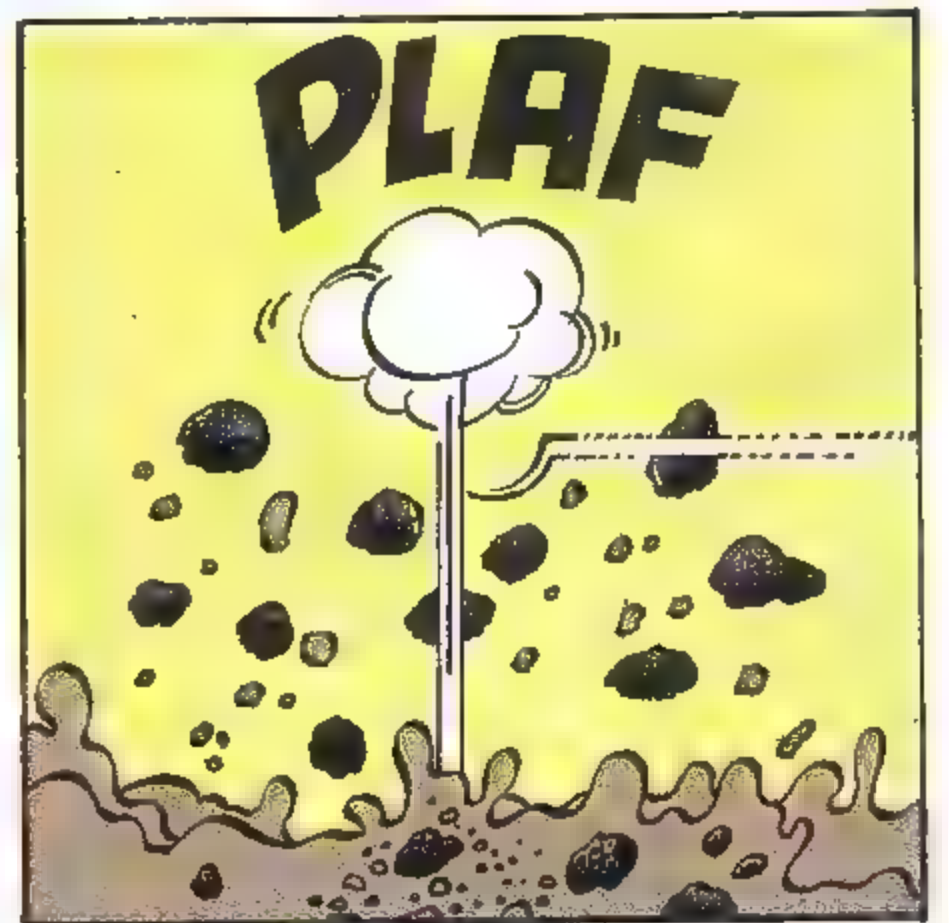

... HIJ...??...

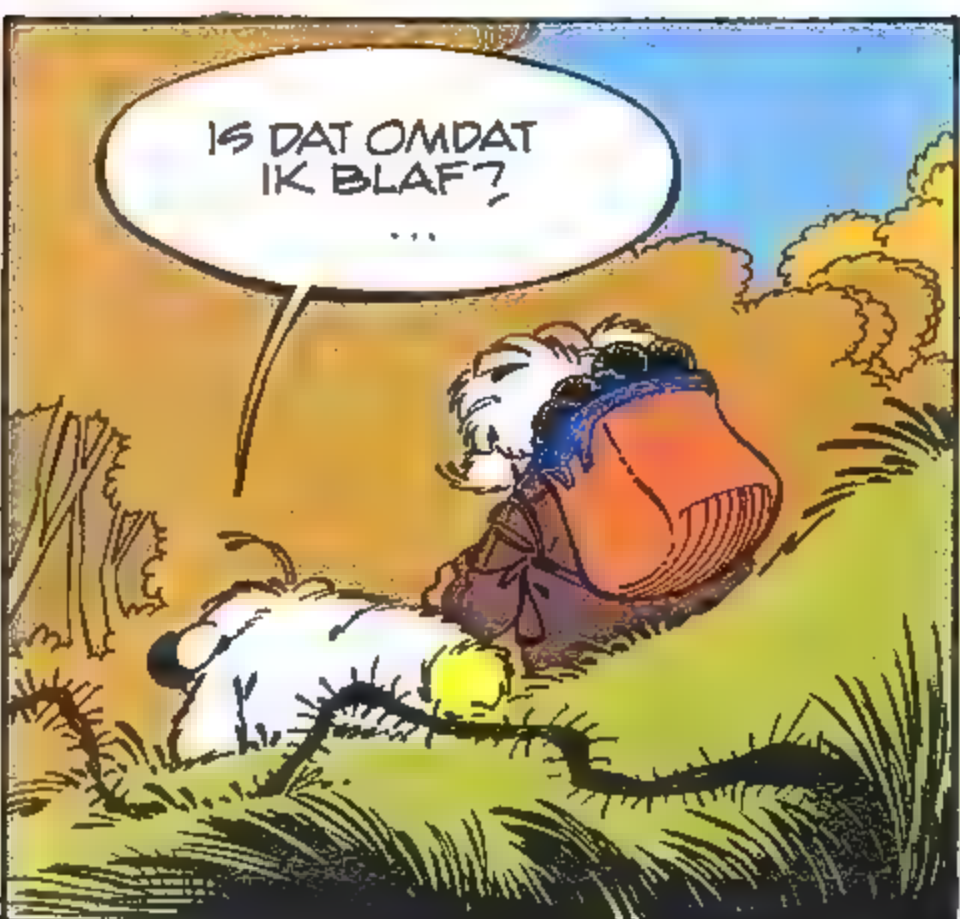
SEM!! WAAR ZIT JE?...

DOMMEL

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
STEEDS MET
TWE
KLONTJES

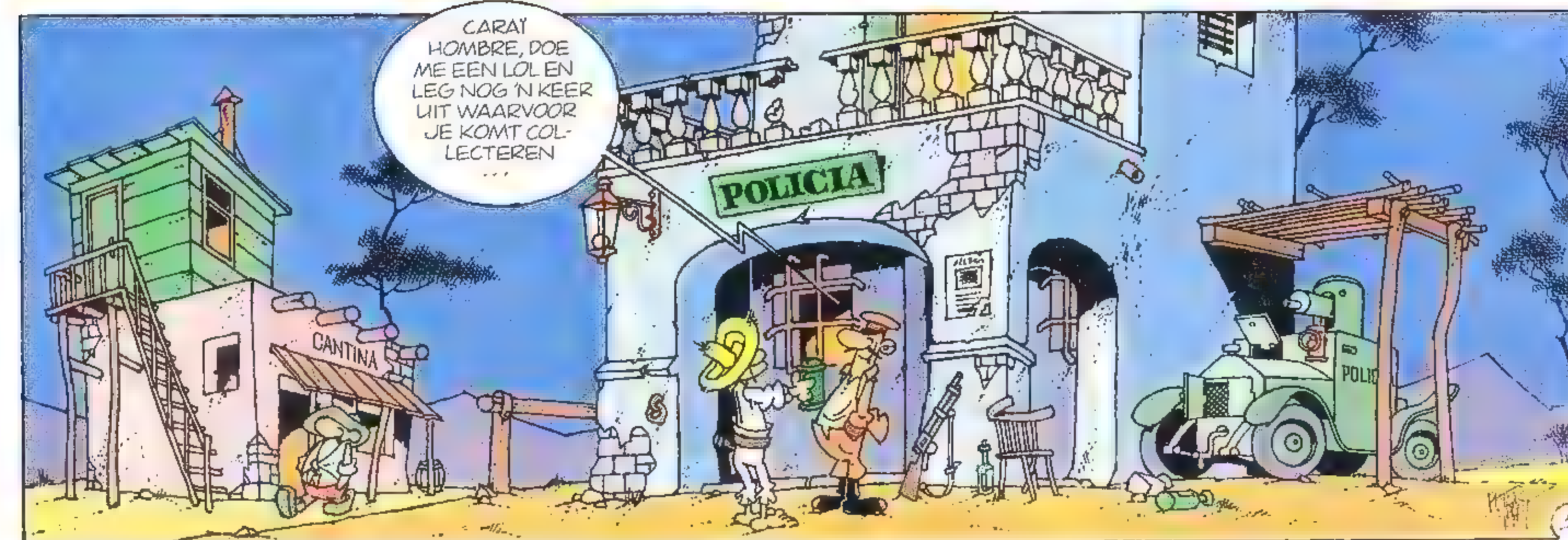

wordt vervolgd

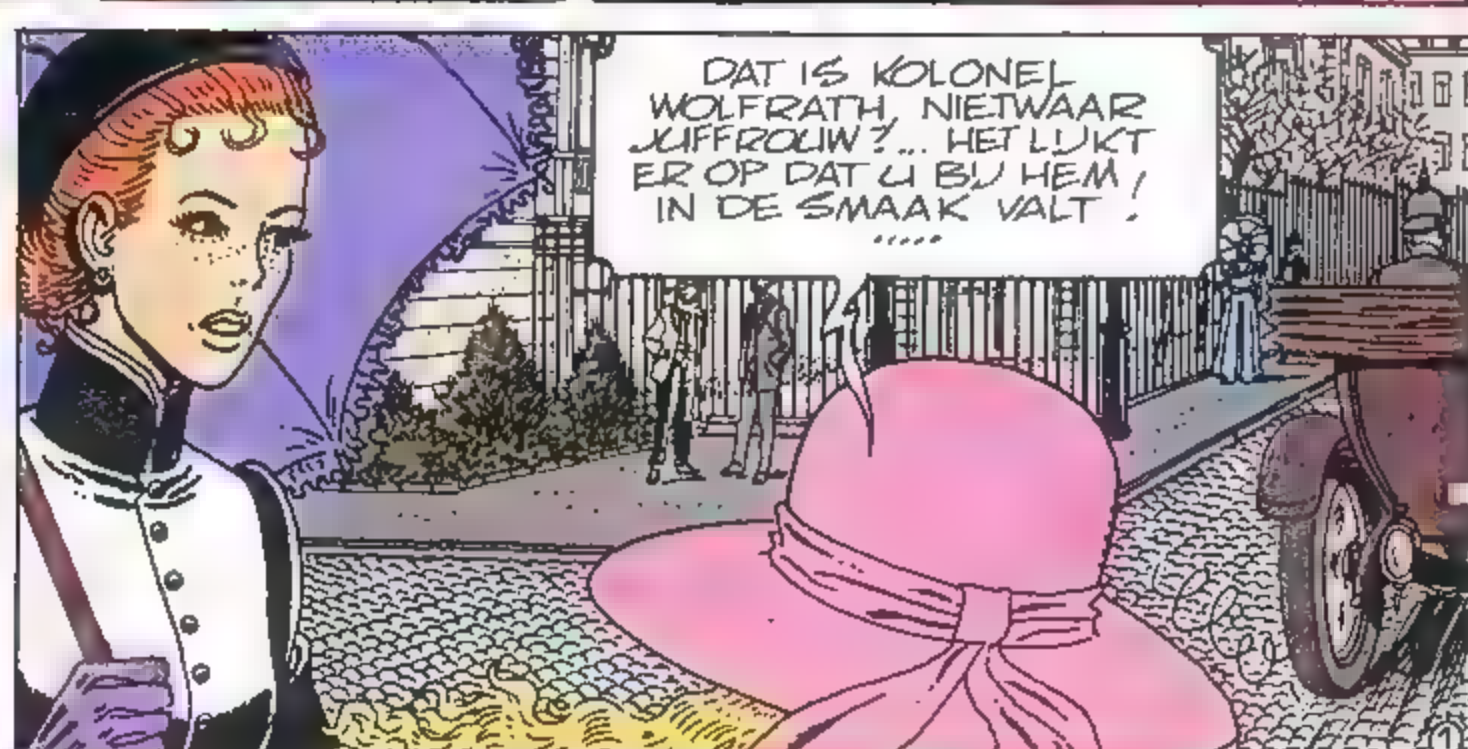
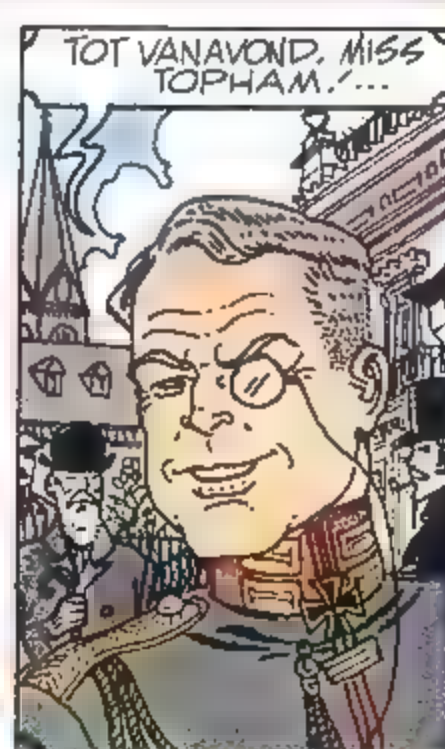
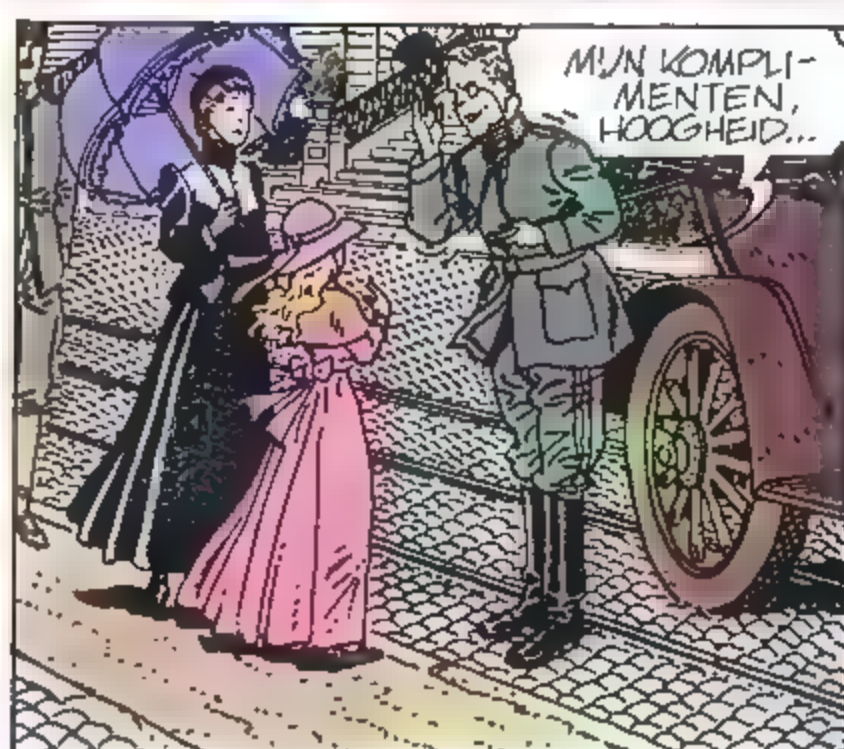
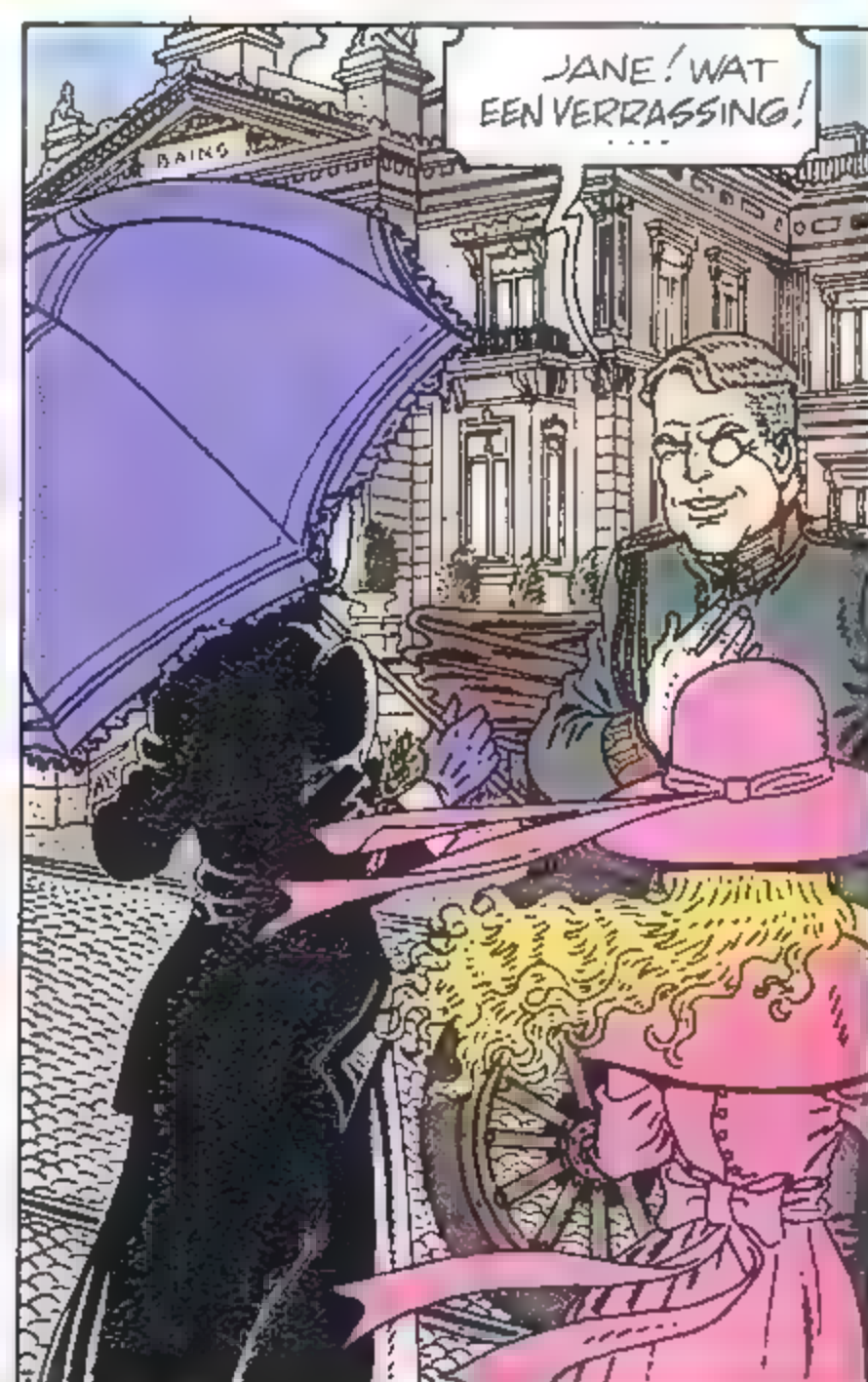
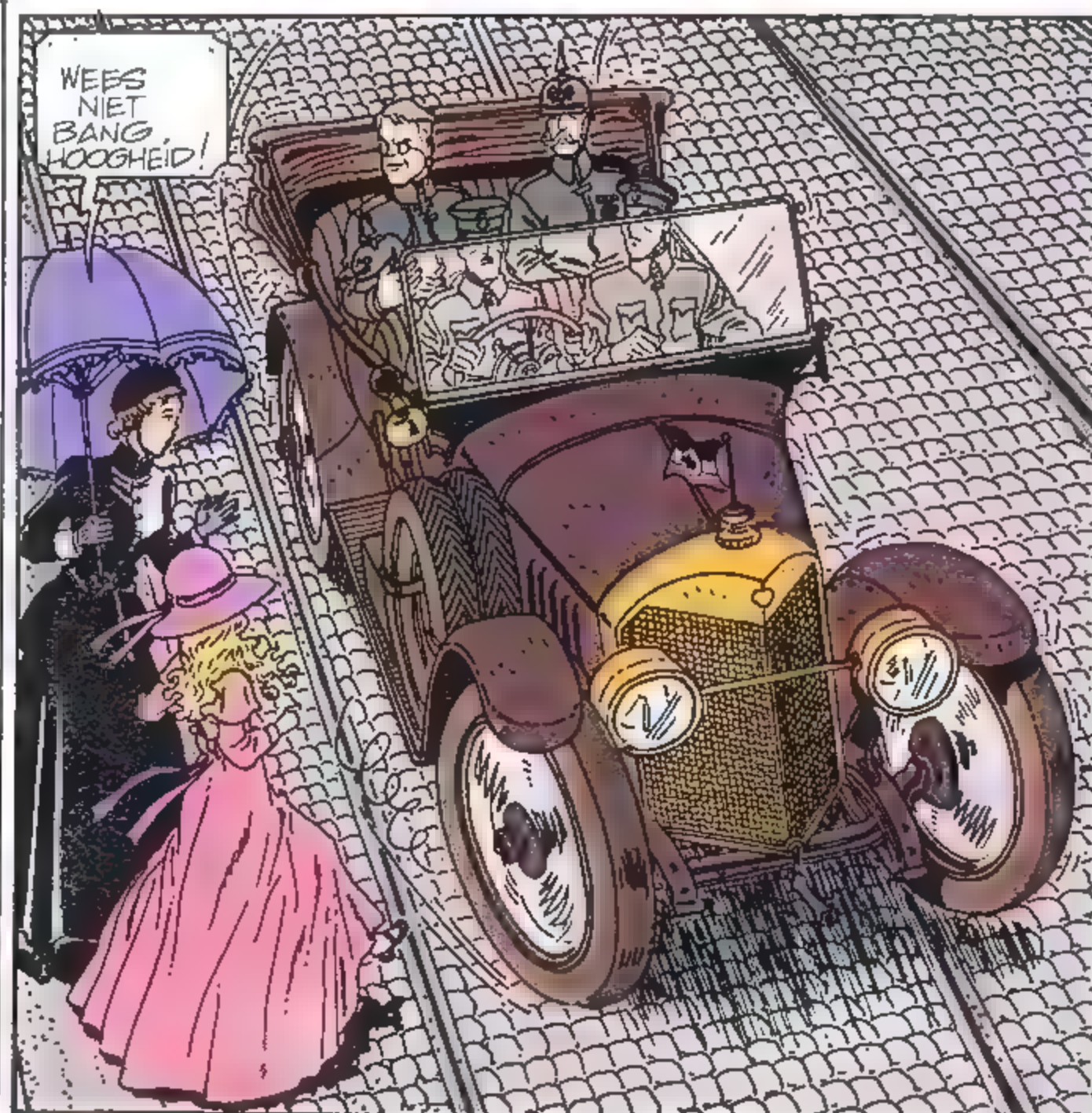
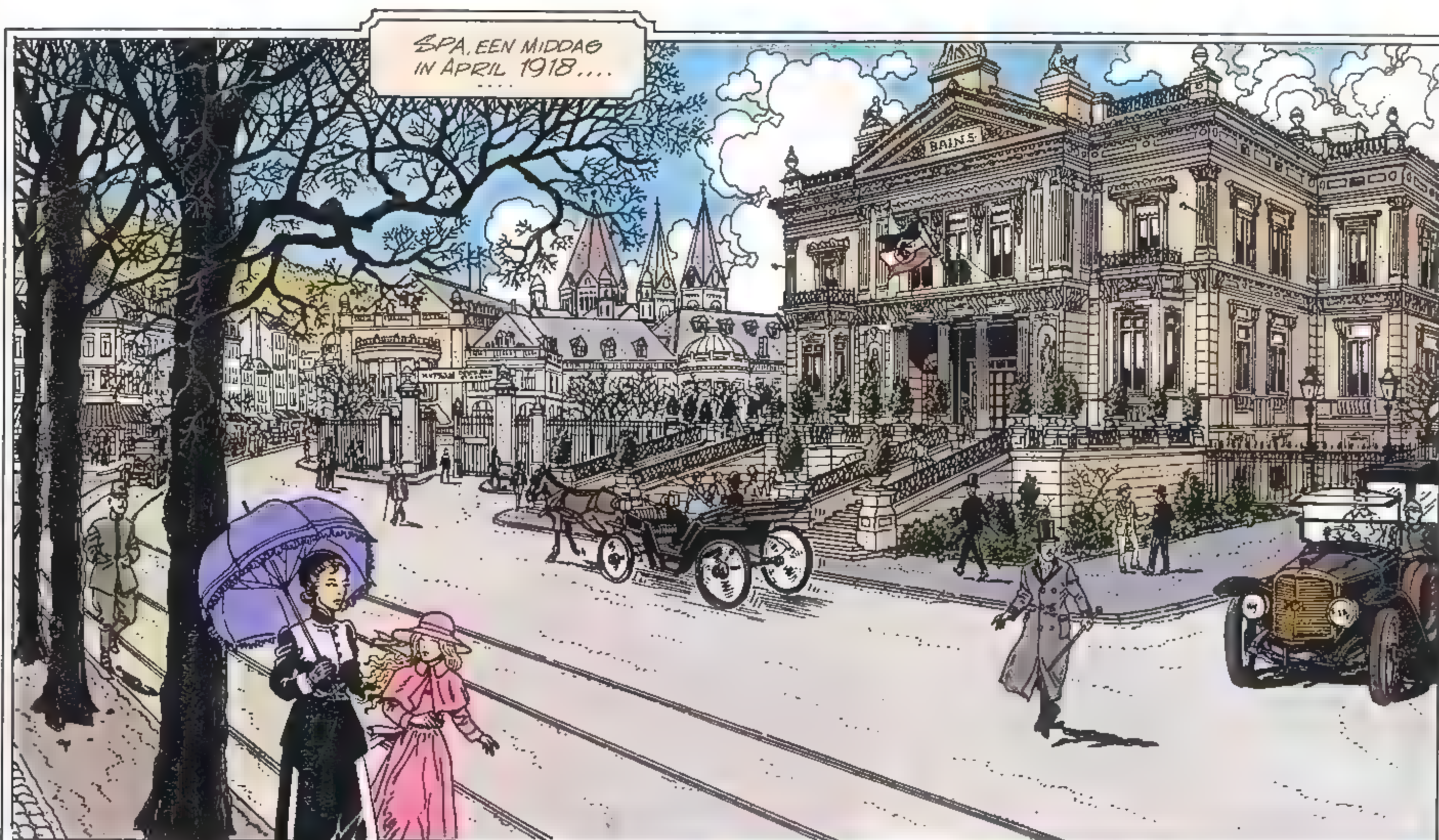
VIVA ZAPAPA

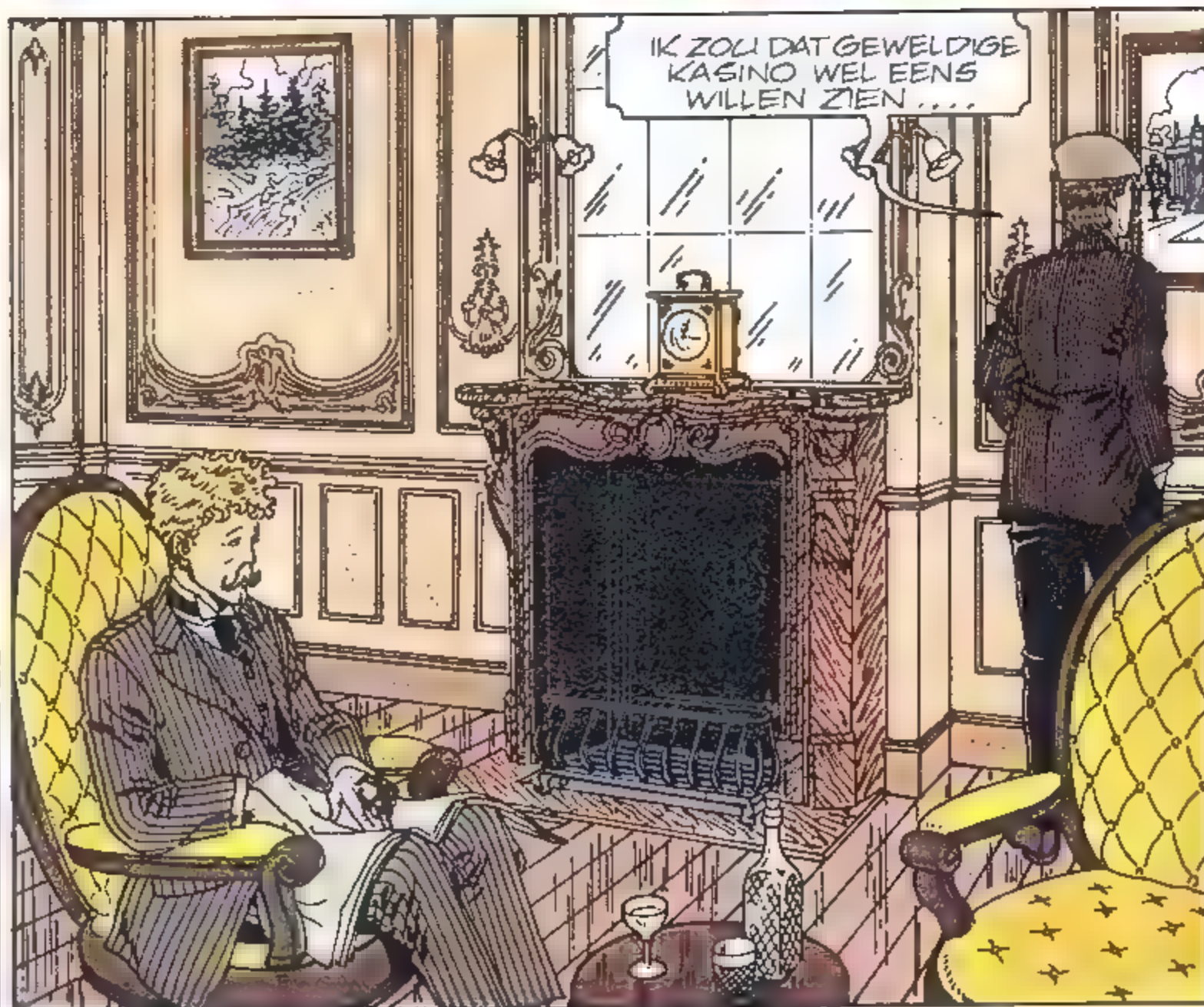
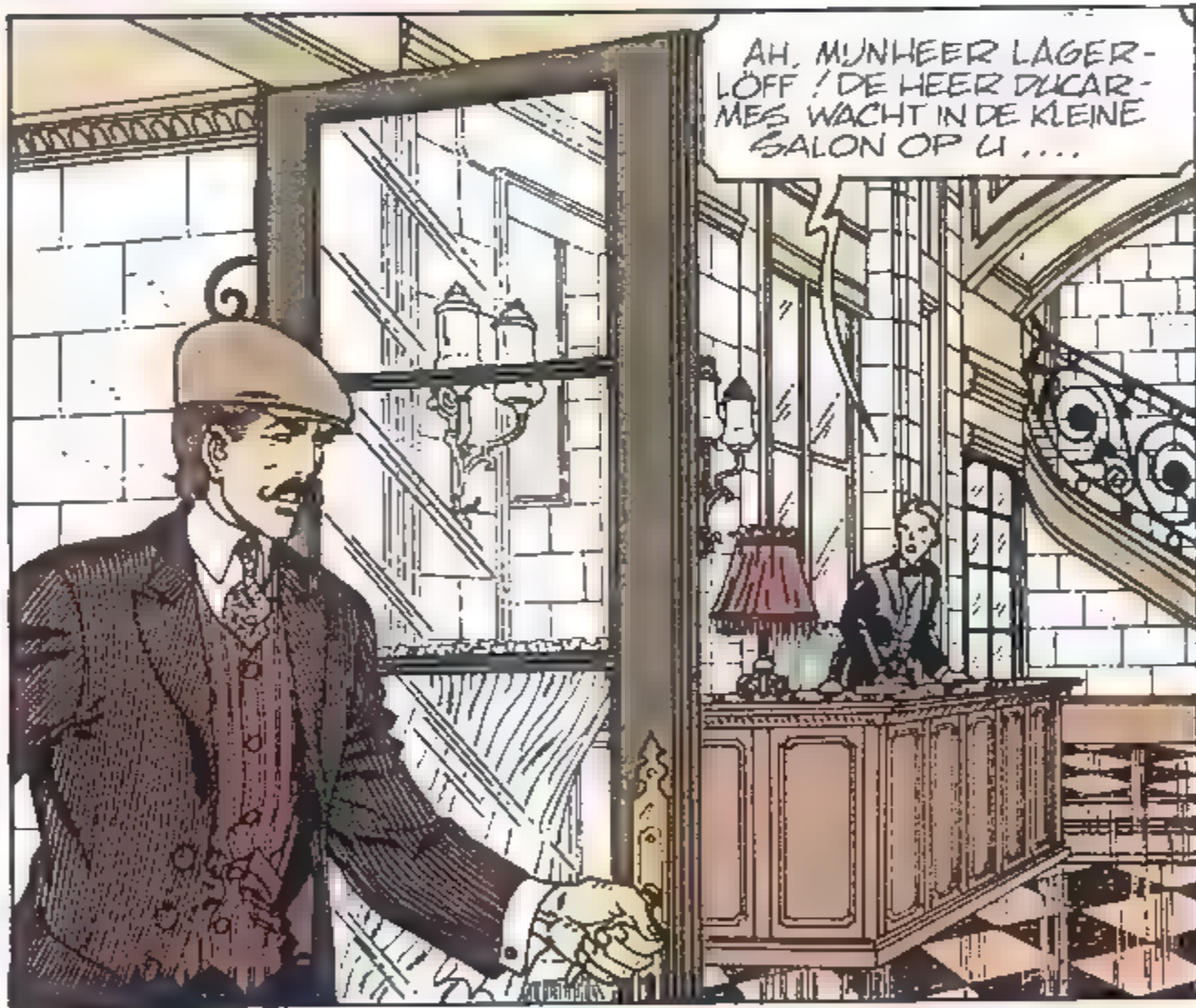
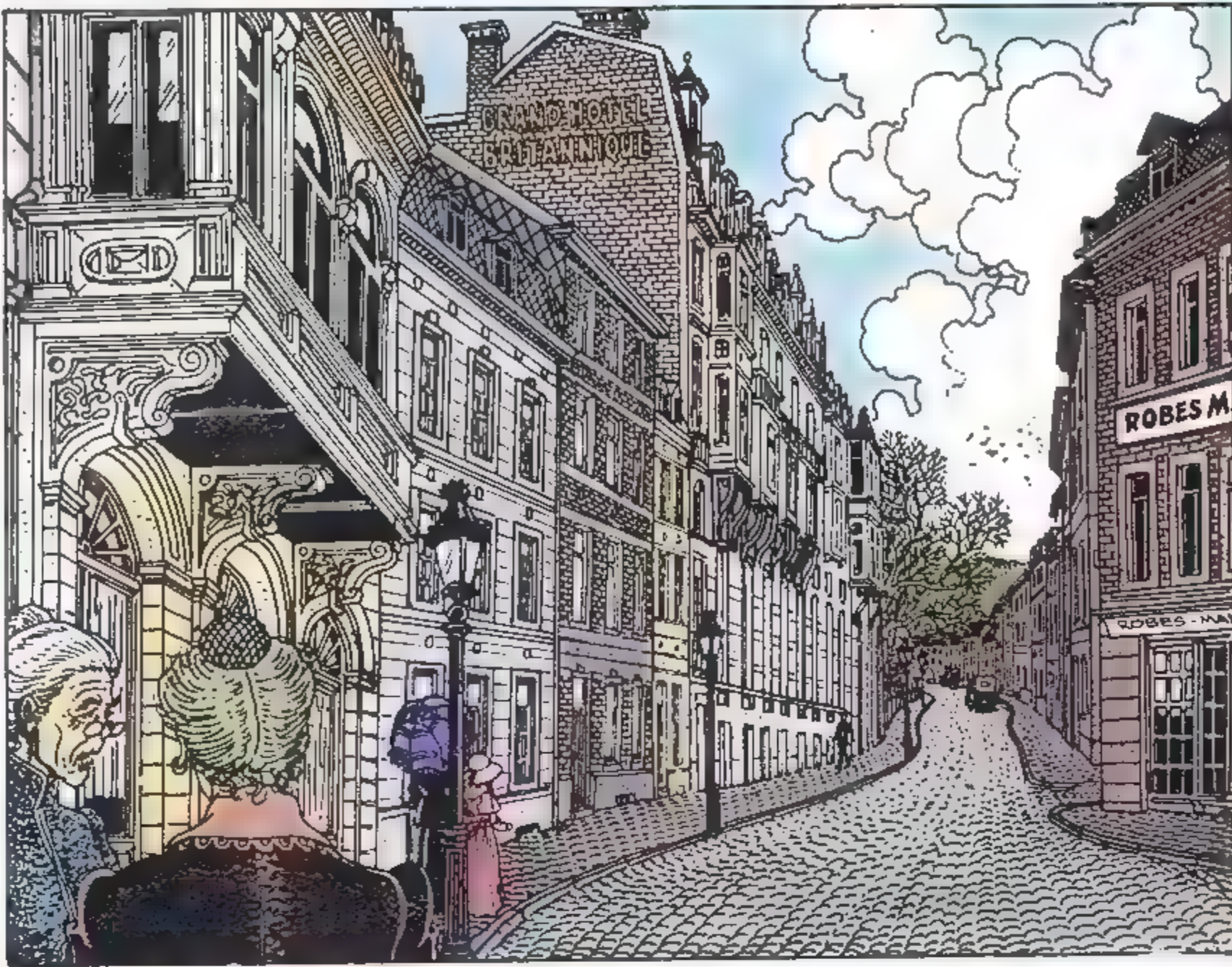

GEEN CENTAVO MEER IN DE KAS, DUS DAT WORDT ETEN BIJ HET LEGER DES HEILS EN DE REVOLUTIE KIJNEN WE DUS OOK WEL VERGETEN.

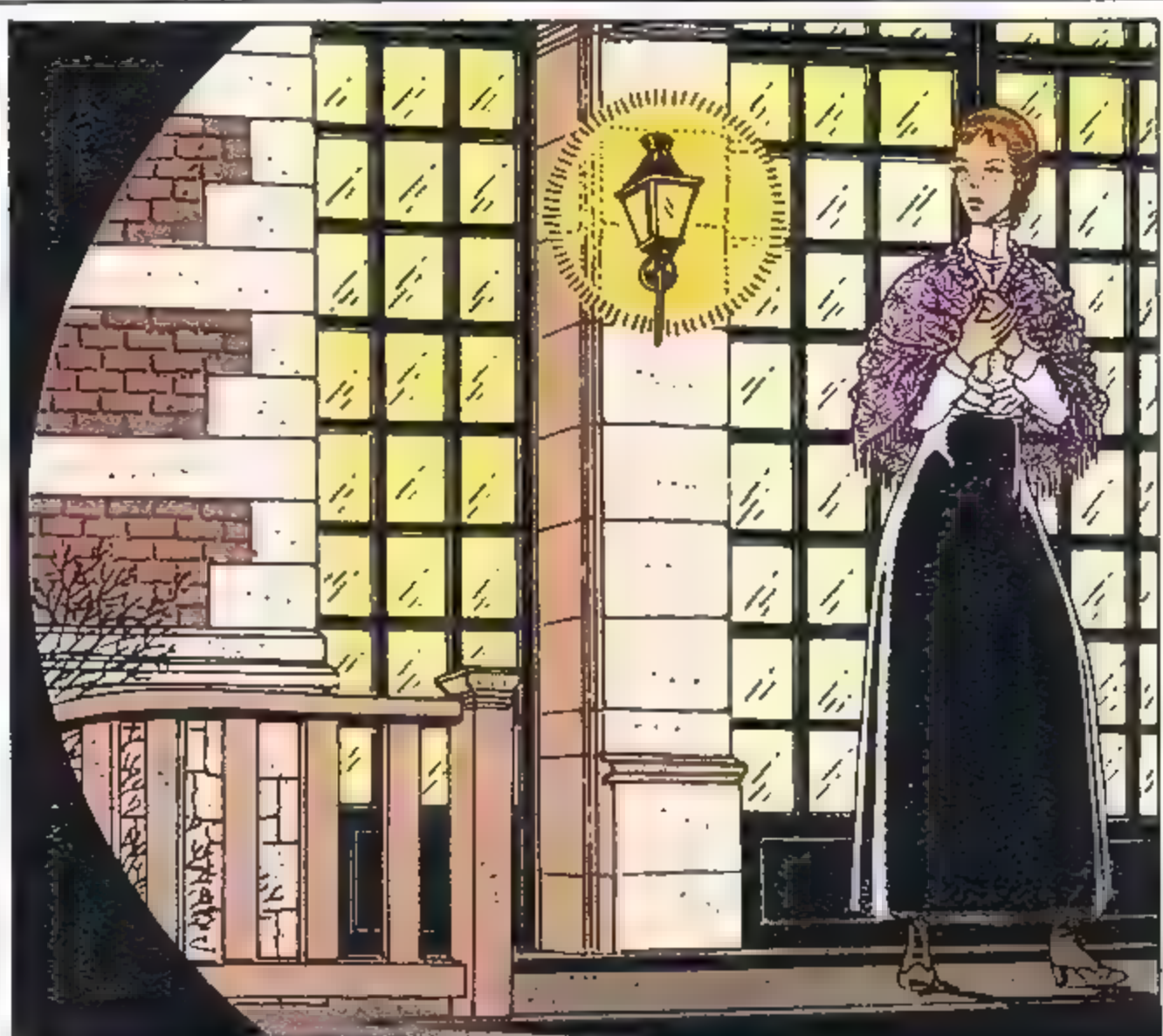
VICTOR SACKVILLE, SPION VAN GEORGE V

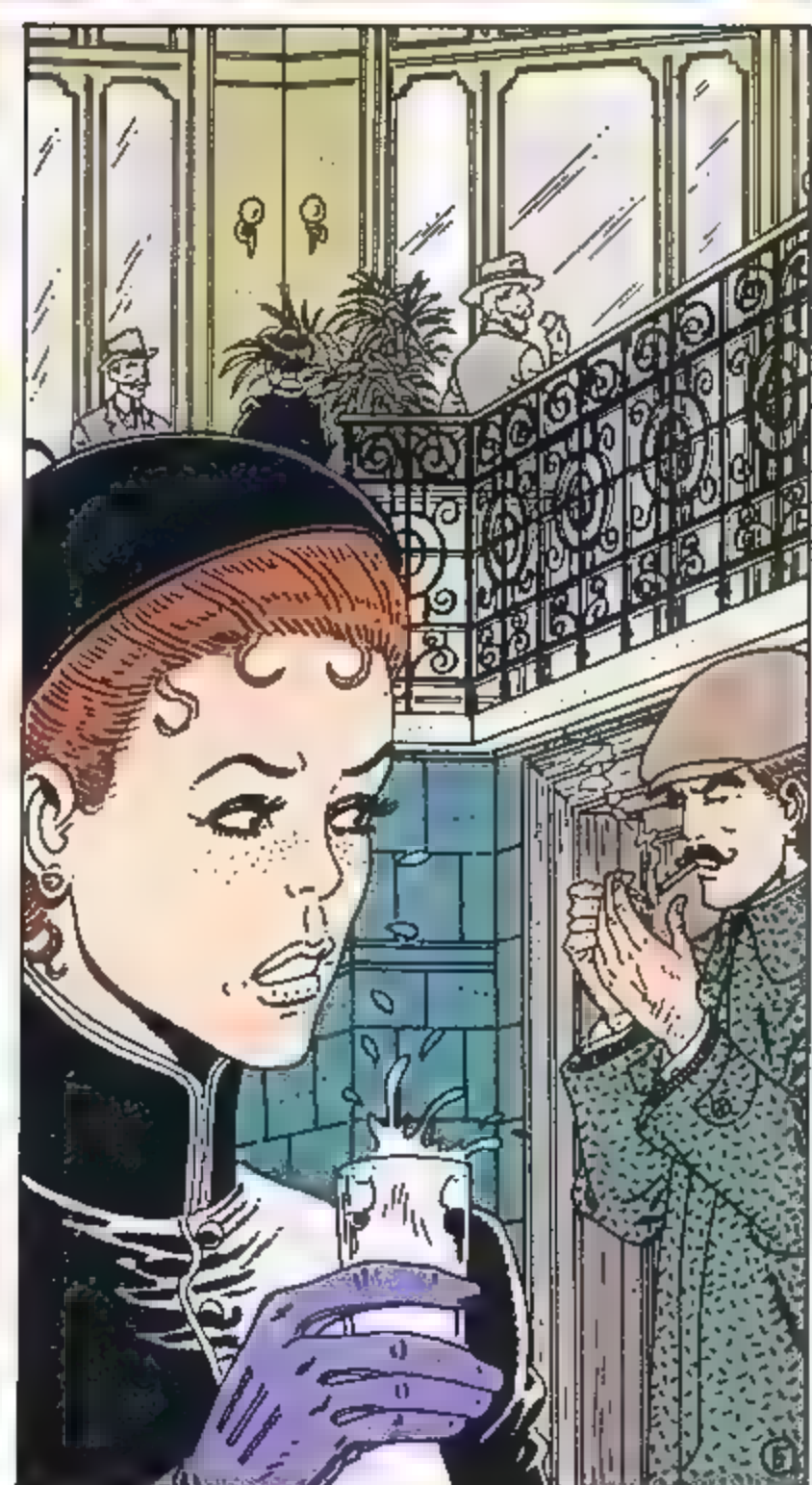
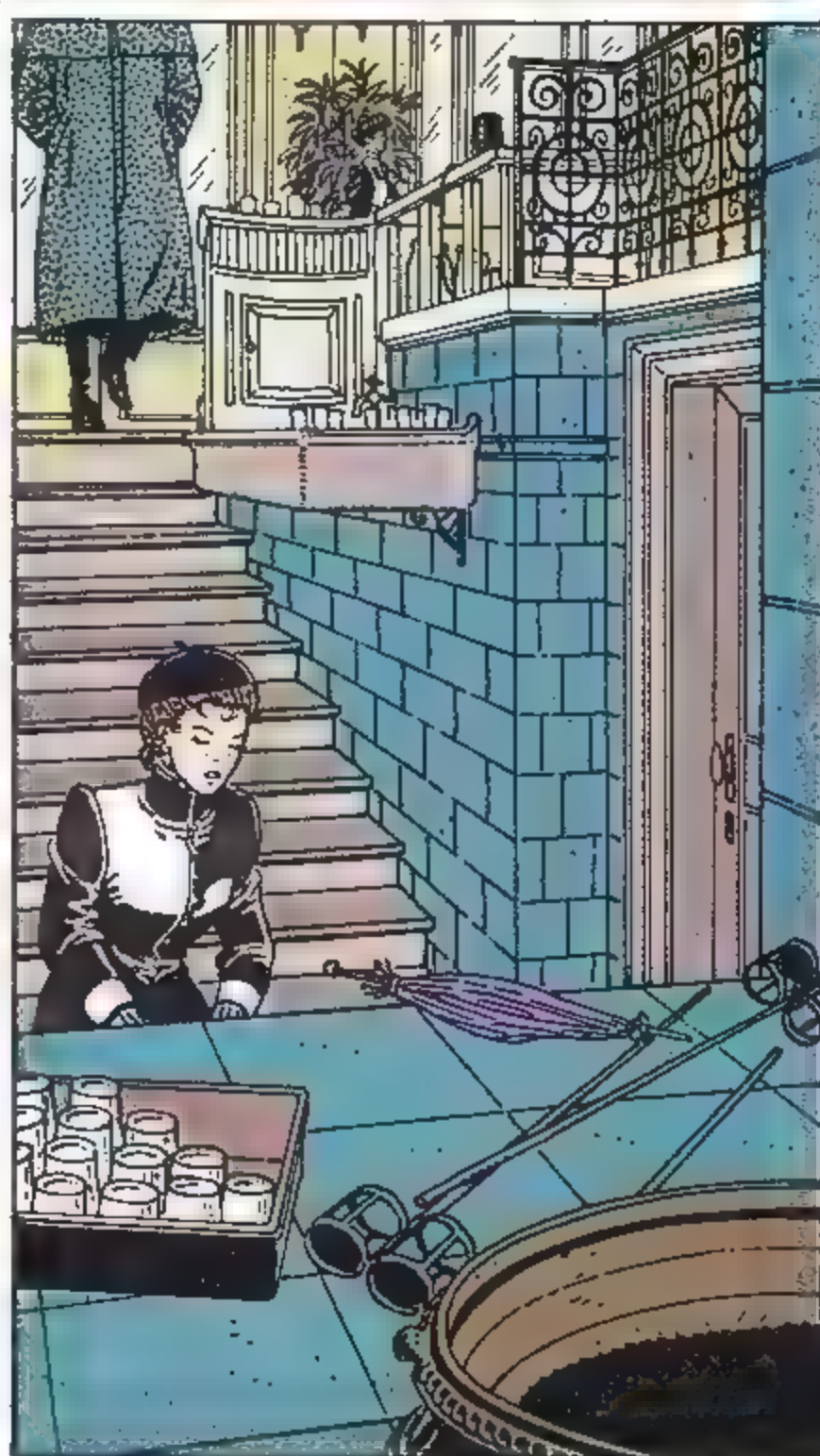
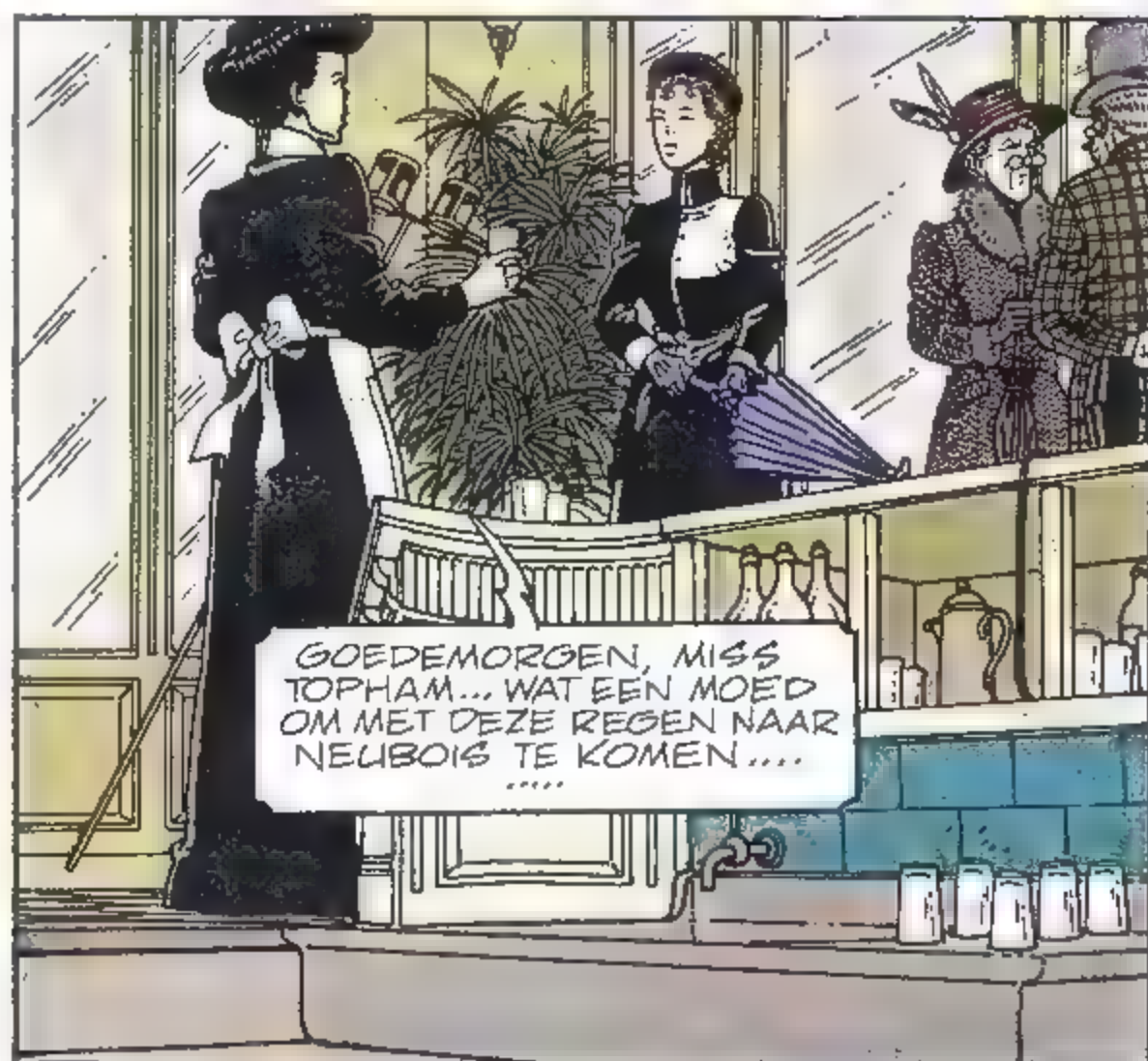
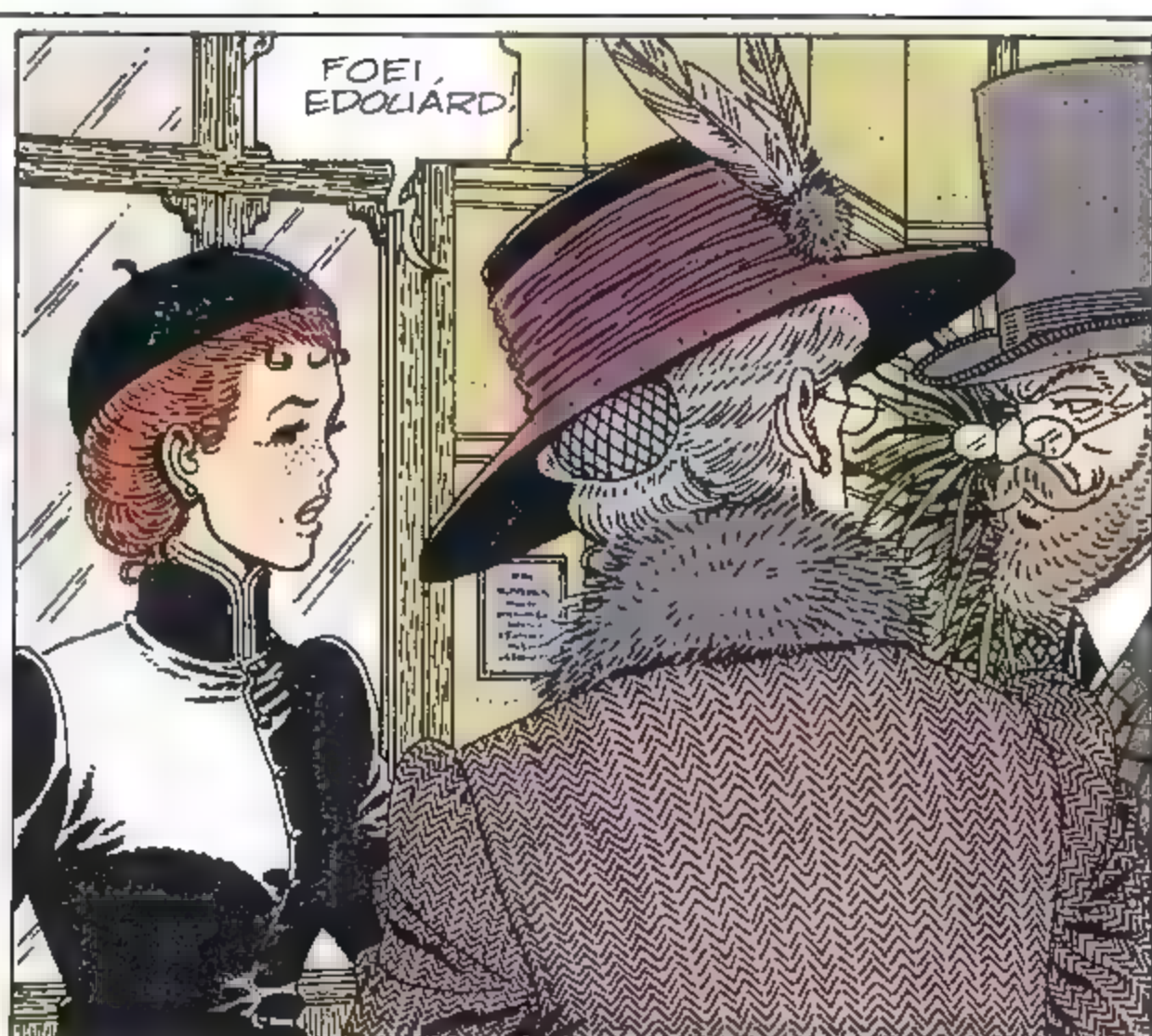
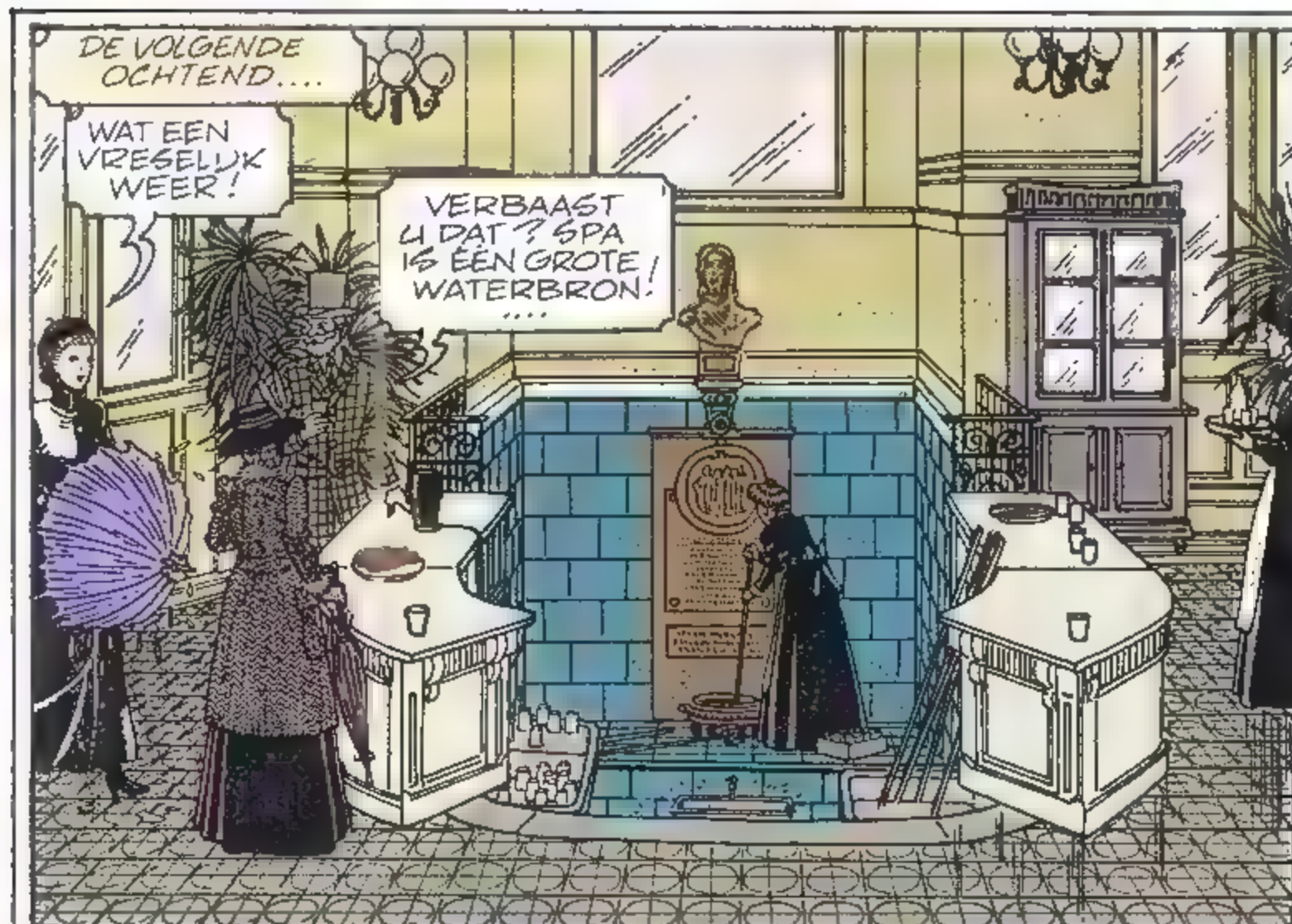

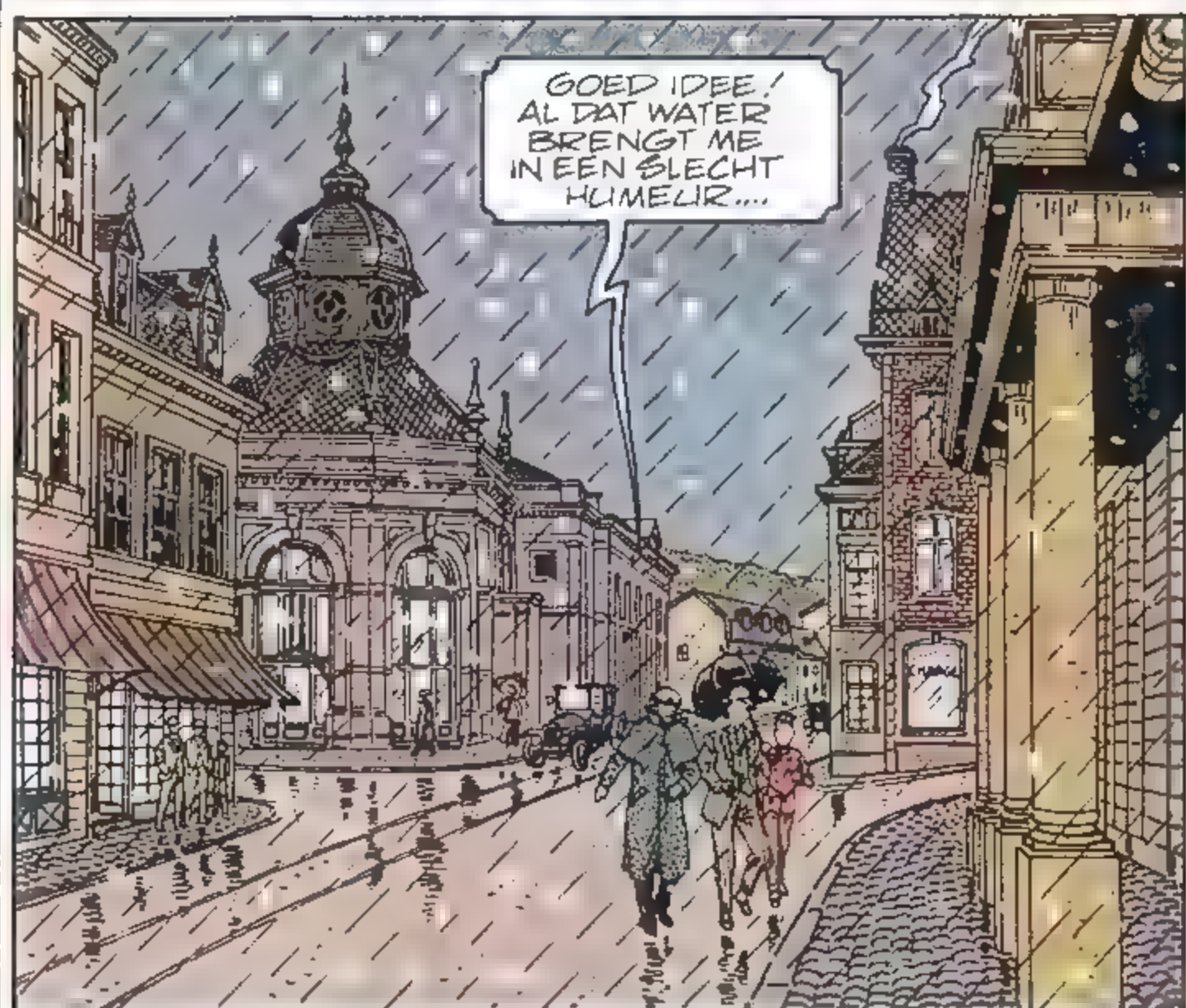
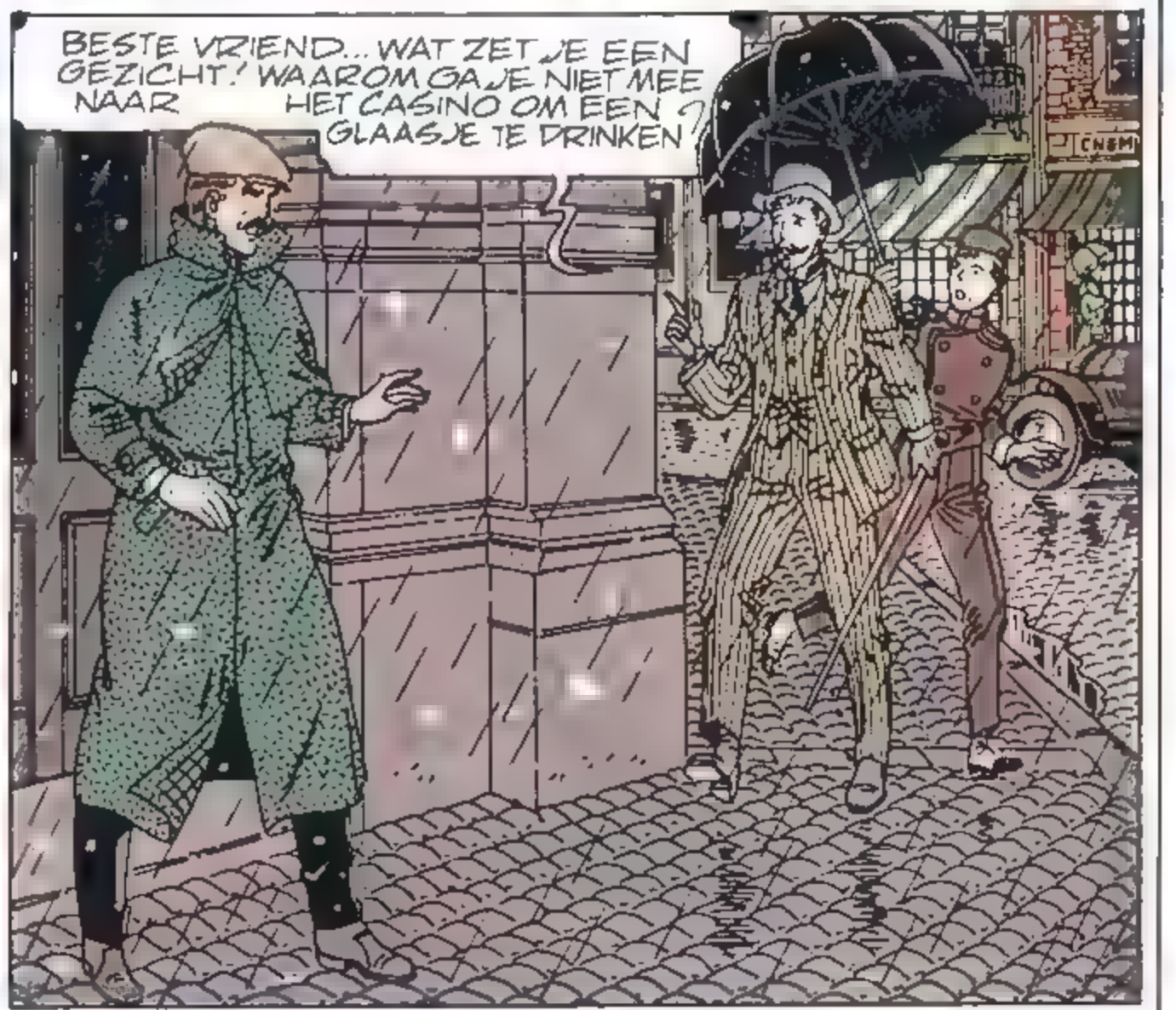
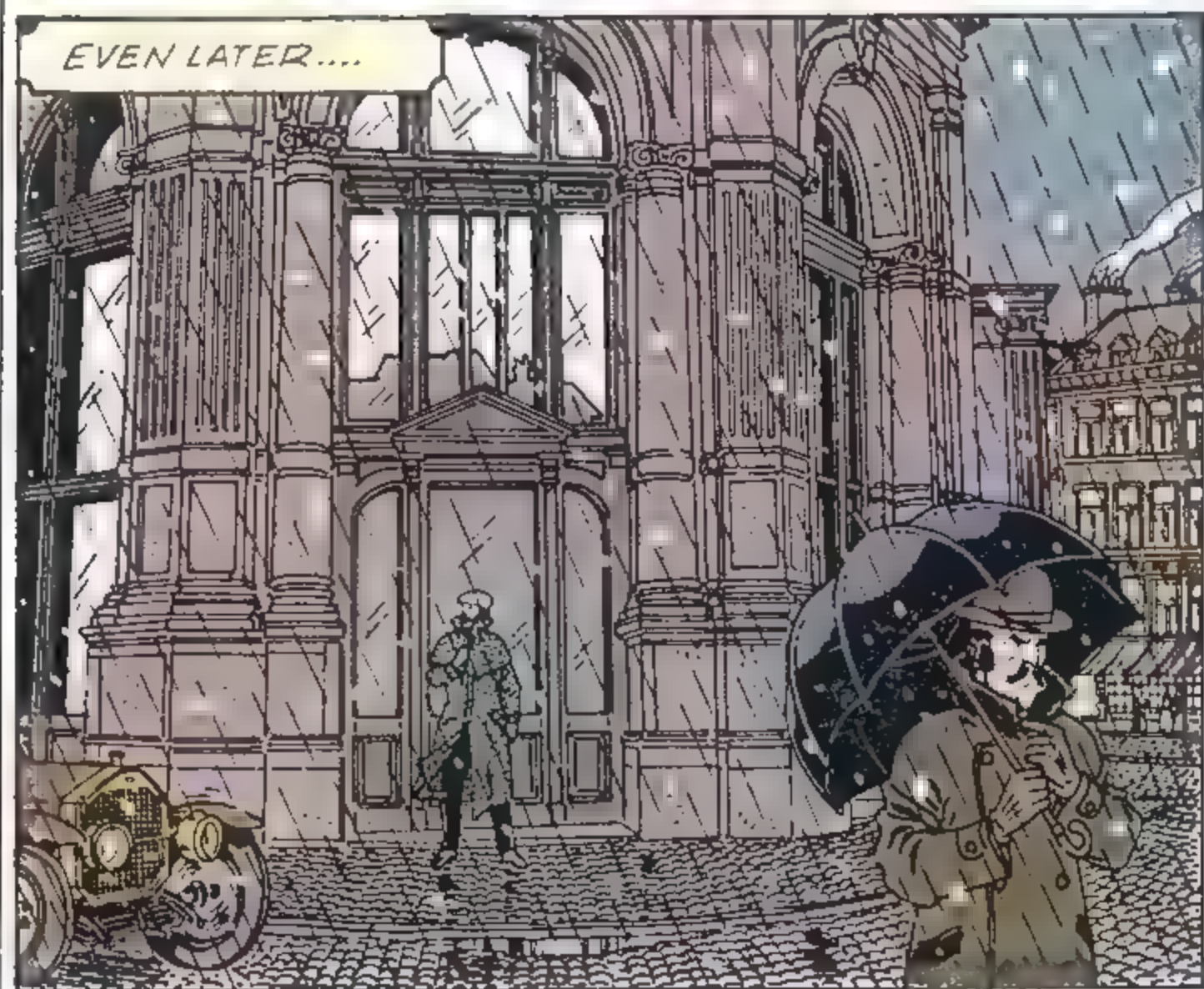
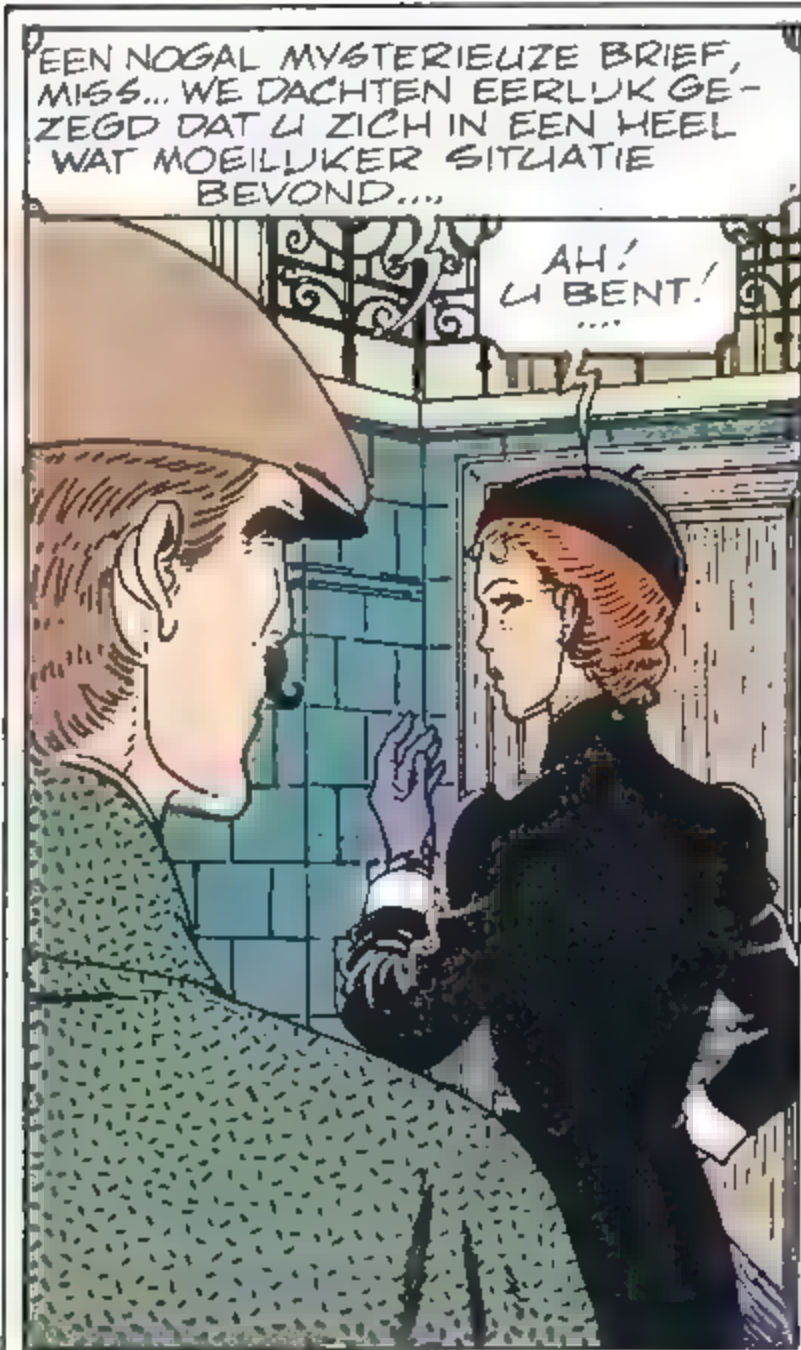
VICTOR SACKVILLE *HET KOMPLOT IN DE ARDENNE*

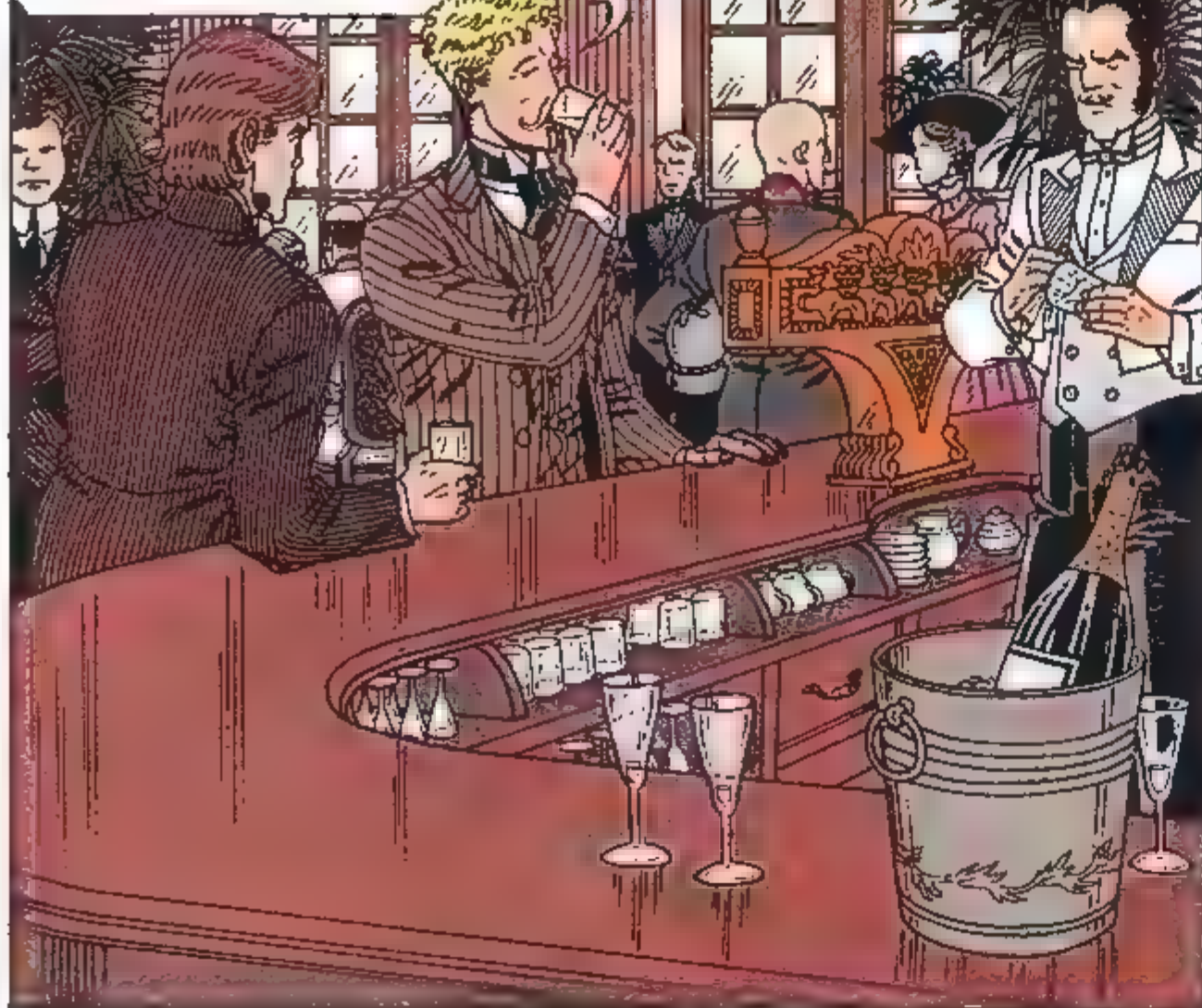
VICTOR SACKVILLE

VICTOR SACKVILLE

SINDE ONZE DUITSE VRIENDEN DE STAD BEZETTEN, DOET HET CASINO GOEDE ZAKEN... IK HEB GEMERKT DAT ZE BETER BACCARA DAN POKER SPELEN.....

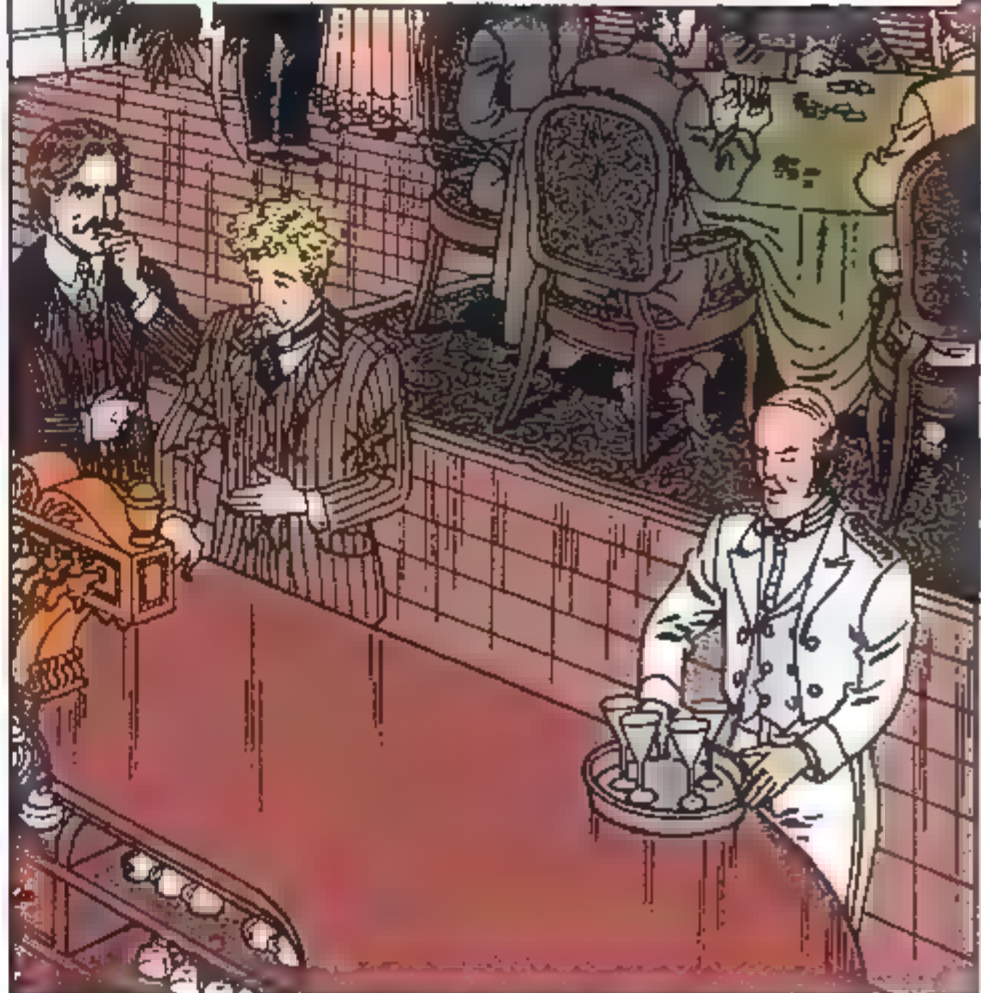
JE GEEFT DE INDRUK EEN DOORGEWINTERDE SPELER TE ZIJN, DUCARMES.

MEN BEWEERT DAT IK DAT TALENT INZET TEN KOSTE VAN HET VADERLAND...

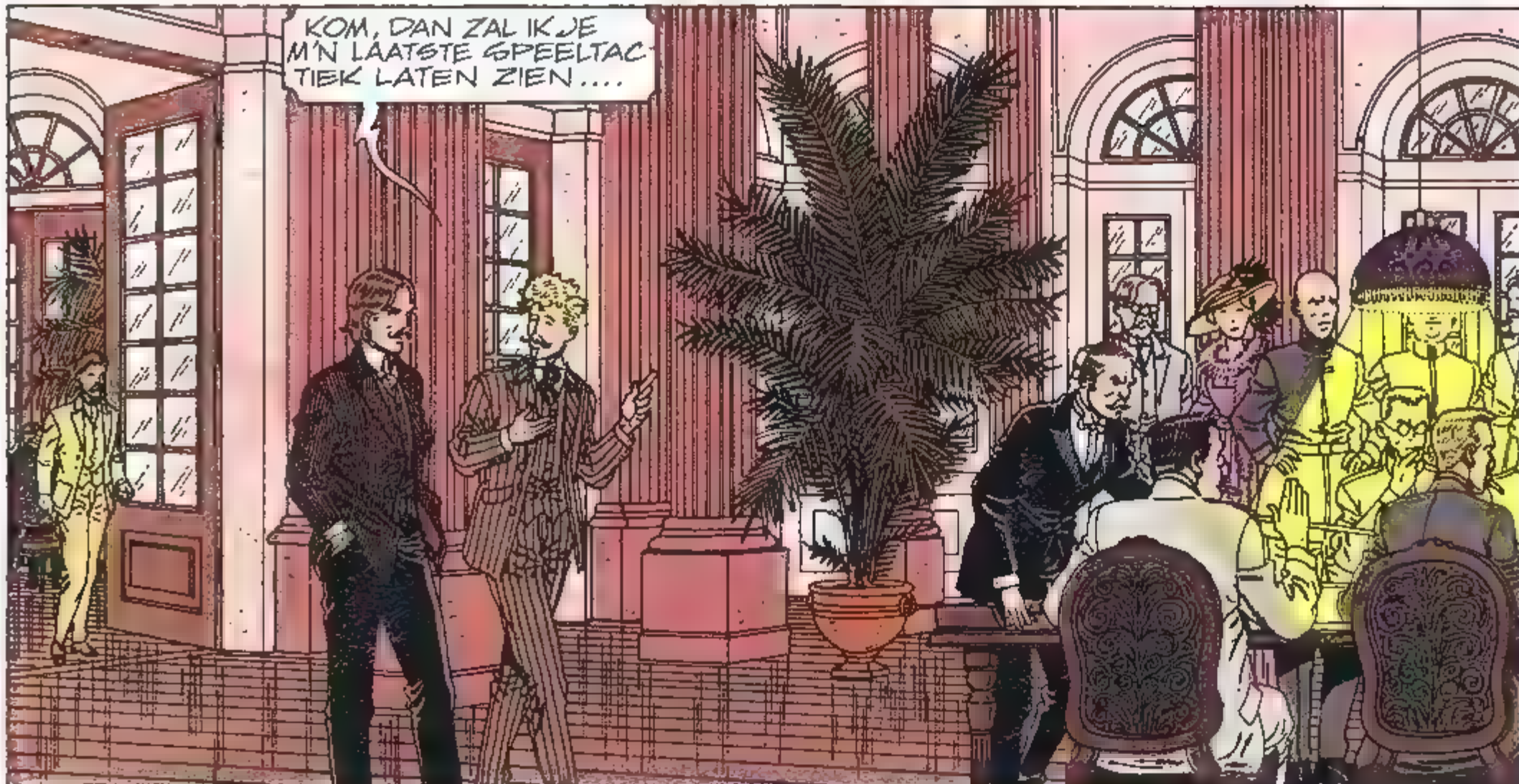

HET LIJKT HIER WEL EEN FILIAAL VAN HET DUITSE H.K.

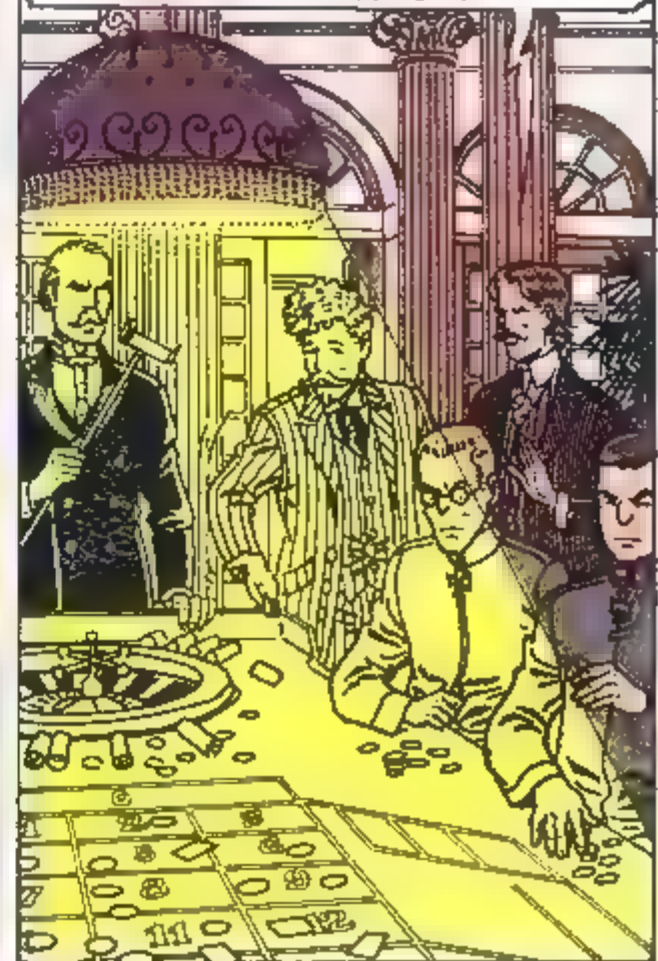
IN FEBRUARI HEEFT DE KAISER BESLOTEN HIER ZIJN TWEEDE VERBLIJFPLAATS TE VESTIGEN... OMDAT IN BERLIN DE GROND NOGAL HEET ONDER ZIJN VOETEN WERD, HEEFT HIJ ZICH HIER MET ZIJN BESCHIEDEN AANHANG TERUGGETROKKEN....

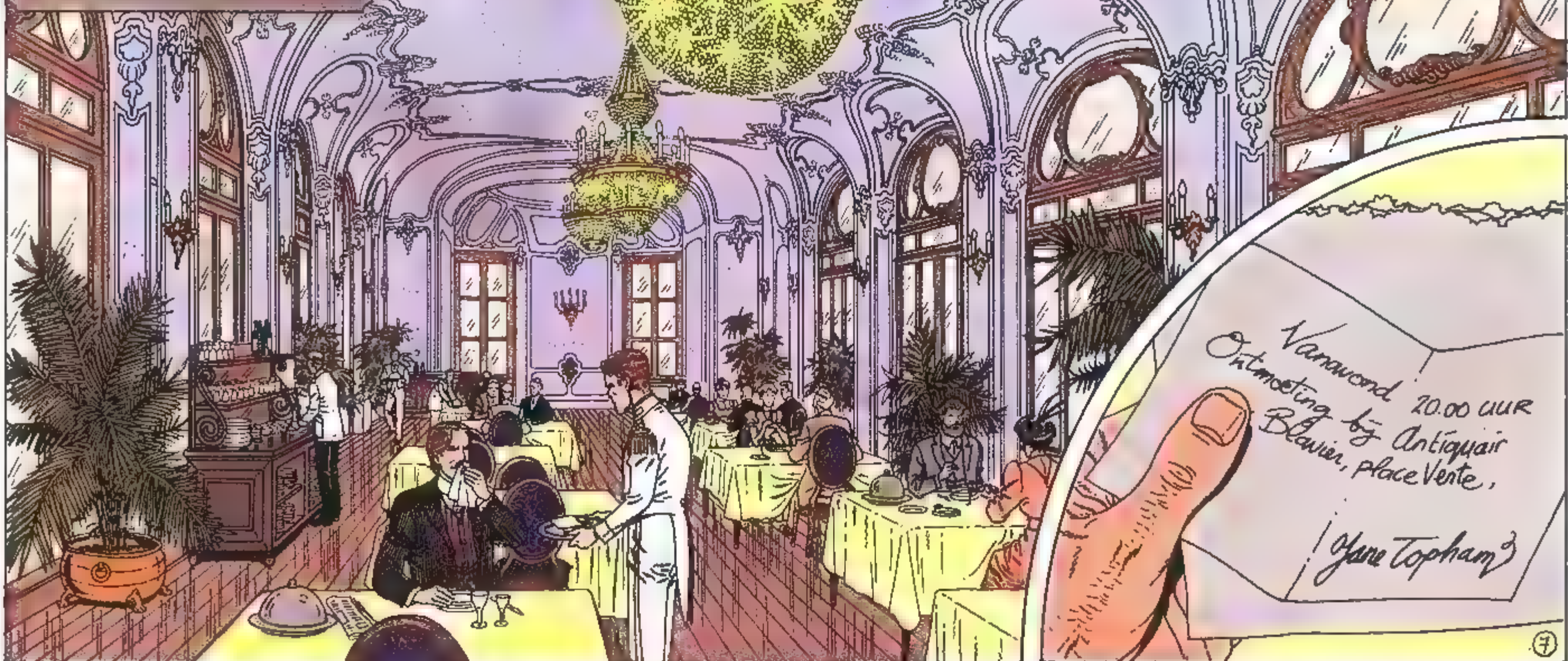
KOM, DAN ZAL IK JE MIJN LAATSTE SPEELTACTIEK LATEN ZIEN....

NEE... IK HEB HET NIET ZO OP GOKKEN... TOT ZIENS, DUCARMES....

EVEN LATER IN HET GRAND HOTEL BRITANNIQUE....

Vanavond 20.00 uur
Ontmoeting bij Antiquair
Blavier, Place Verte,
Hans Topham

'S AVONDS IN DE
LASSE-STEEG...

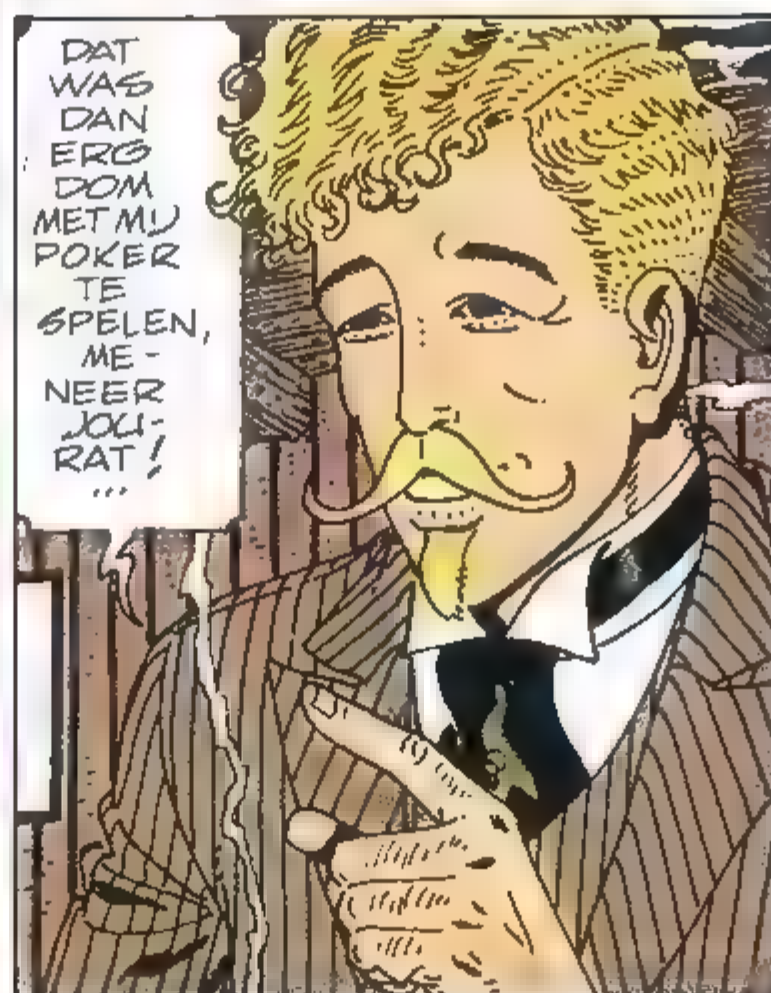
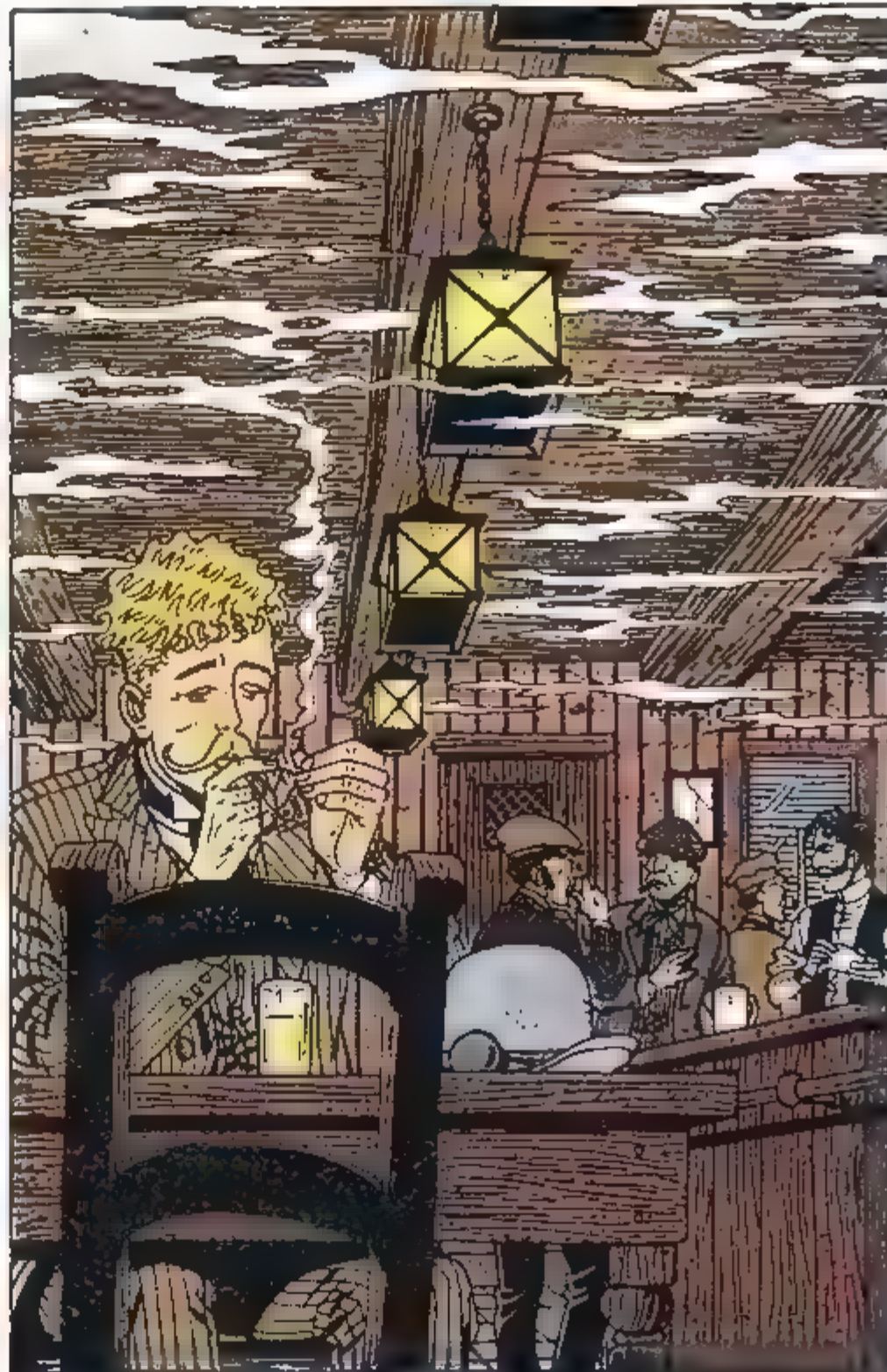

EN MENEER JOURAT,
HEBT U ER OVER NA-
GEDACHT?

IK
KAN
NIETS
BETA-
LEN...

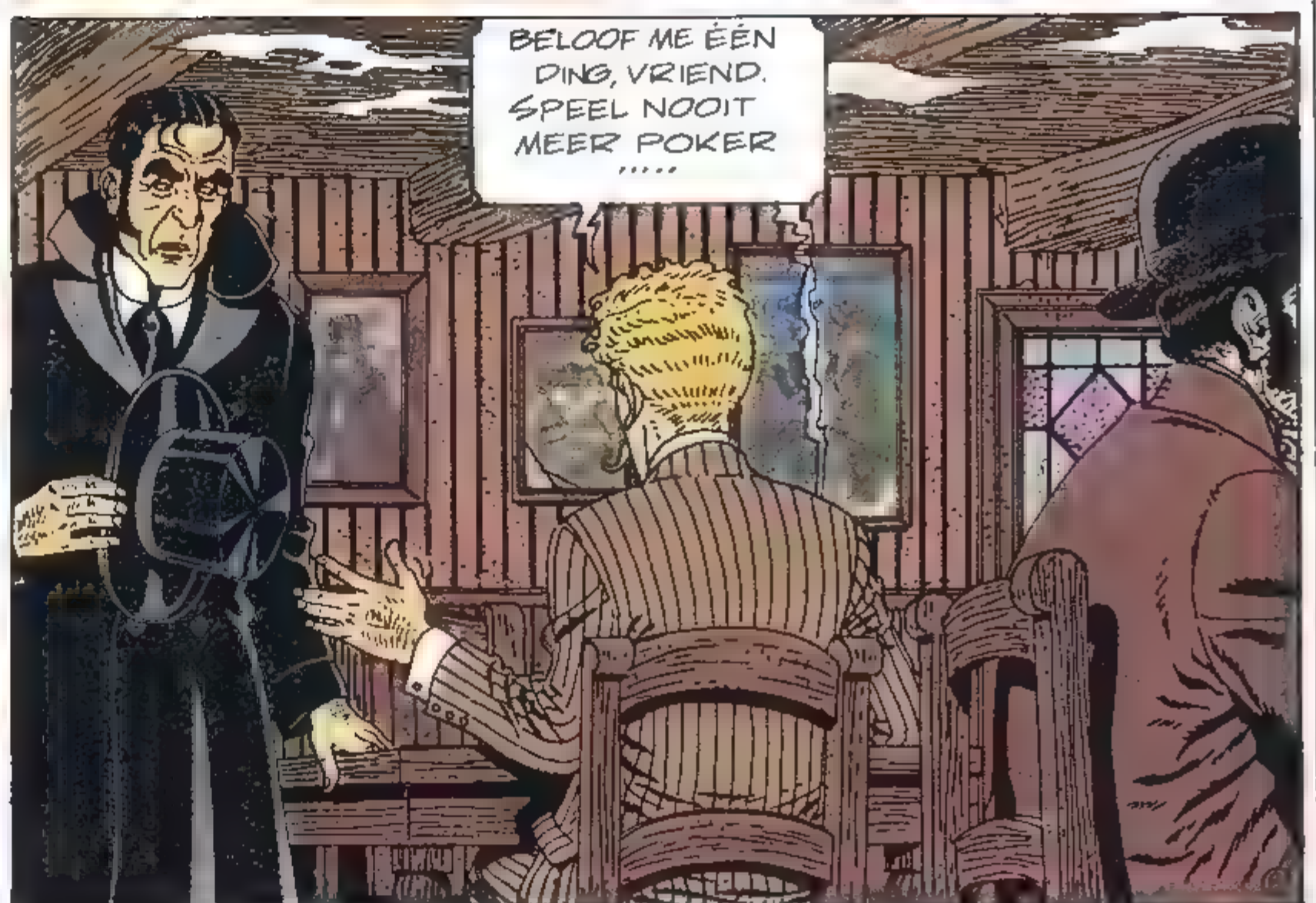
PRIMA MENEER JOURAT, DAN ZUL-
LEN WE HET OP EEN AK-
KOORDJE GOOIEN. SCHULD.
IK GEEF U UW TERUG DE
BEKENTENIS EN IK NEEM
ENVELOP...

DAT
WAS
DAN
ERS
DOM
MET MI
POKER
TE
SPELEN,
ME-
NEER
JOUR-
RAT!

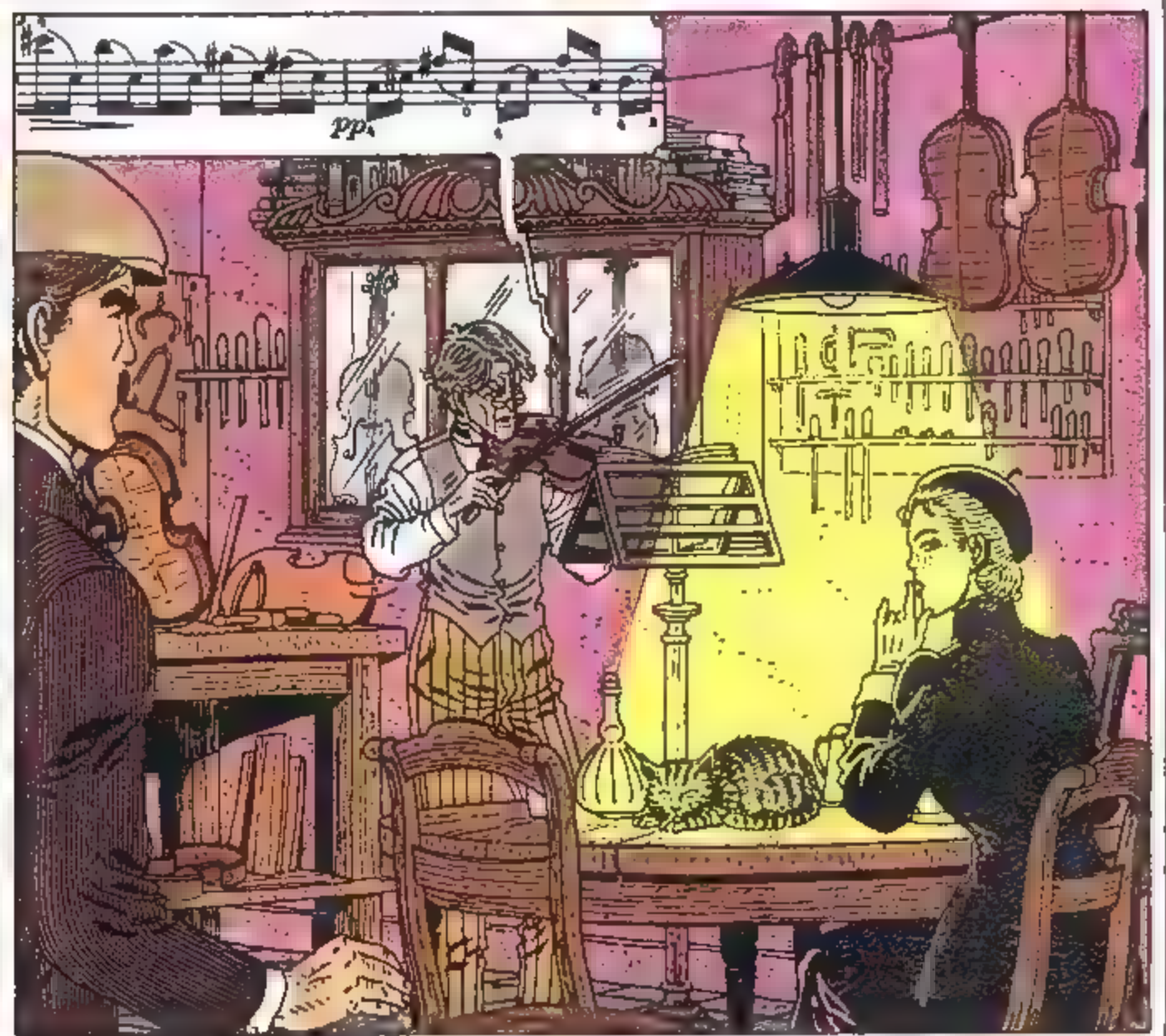

IK HEB DE INLICHTINGEN DIE U WENST,
MENEER... DAT WAS NIET MAKKELIJK,
WANT HET PERSONEEL VAN VILLA
NEUBOIS MAG DE
ANDERE VILLA'S
VAN HET H.K. NIET
BINNENKOMEN....

BELOOF ME EEN
DING, VRIEND.
SPEEL NOOI
MEER POKER

VICTOR SACKVILLE

KOLONEL VON EMMERICH HEEFT MET HOGE OFFICIEREN EEN KOMPLOT BERAAMD OM DE MACHT OVER TE NEMEN ...

EN LIJF BRIEFWISSELING MET DE I.S....
BENT U BANG DAT DE KAISER...? JA,
'T IS NATUURLIJK WAAR DAT HIJ EEN
KLEINZON VAN
VICTORIA IS....
GOD SAVE THE
KING!

ALS U DAT WENST
KAN IK...

SNEL MENEER!
KOLONEL WOLFRATH
KOMT ER AAN!
...VOLG MI!...

IK DACHT AL DAT IK JE
HIER ZOU VINDEN,
JANE....

U WEET DAT
IK VEEL VAN
HET SPEL VAN
BLAVIER
HOUD

MAAR HET RECITAL
IS VOORBIJ...
JAMMER!

LOUW SMAAK OP HET
GEBIED VAN KUNST
DRUFT ONS UIT EL-
KAAR, DRIEFJE!

NOGMAALS BE-
DANKT VOOR DAT
PRACHTIGE
RECITAL, ME-
NEER BLAVIER,
GOEDENACHT!

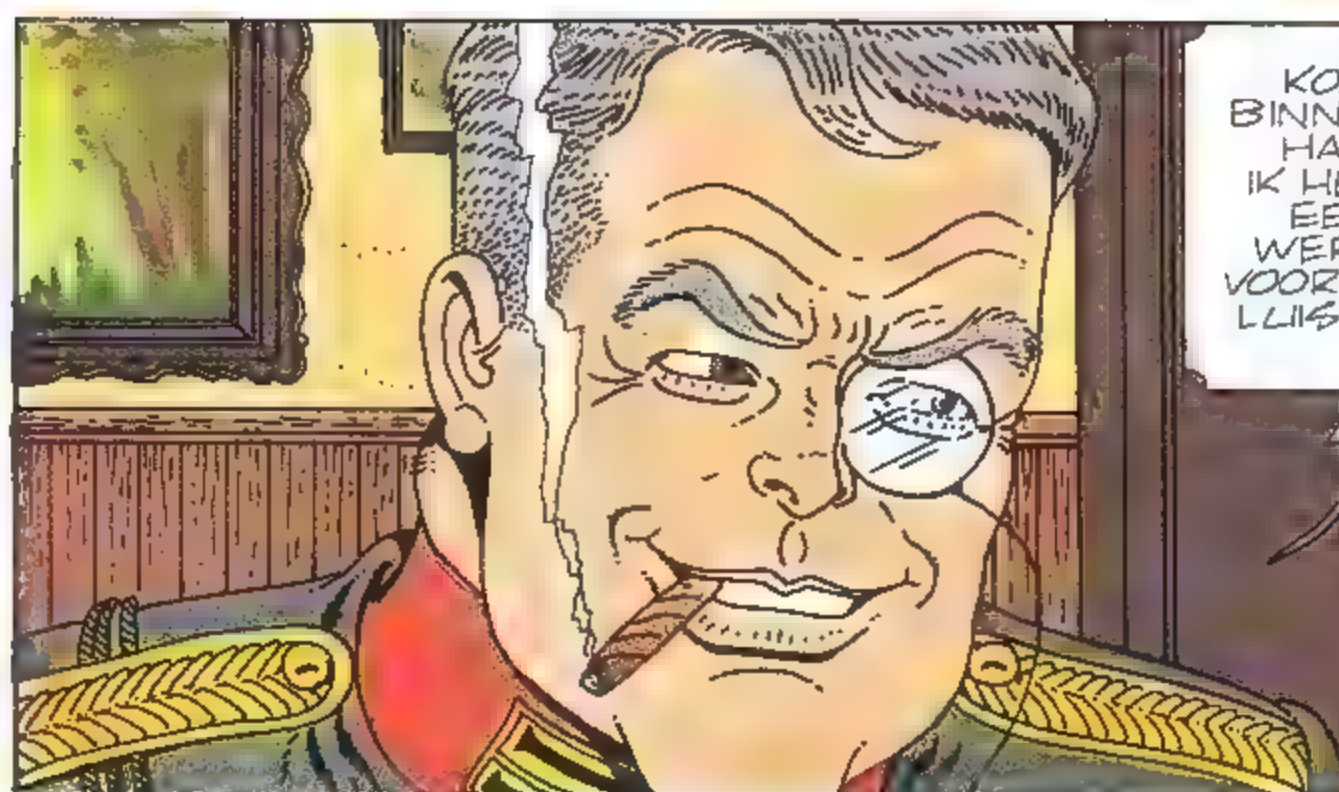
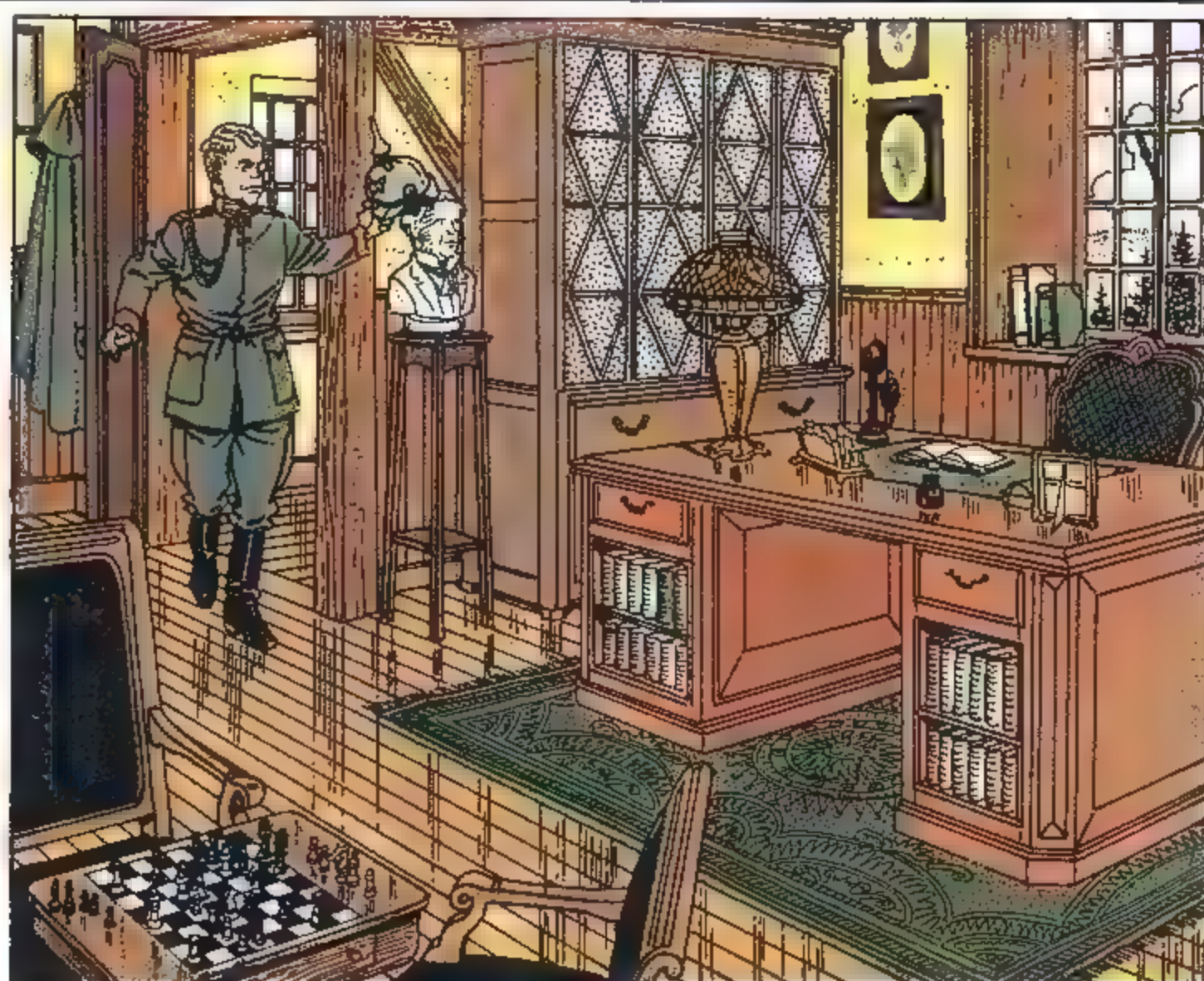
MENEER! IK HEB GENOEG VAN
SAMENZWERINGEN ONDER MIJN DAK!
ZO LOOP IK RISICO!

MAAR...IK

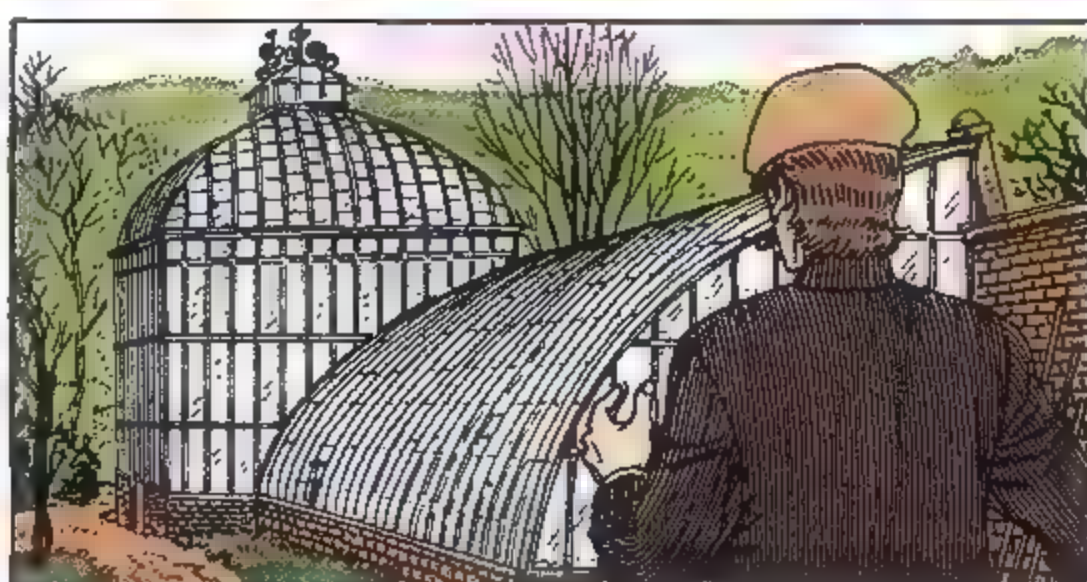
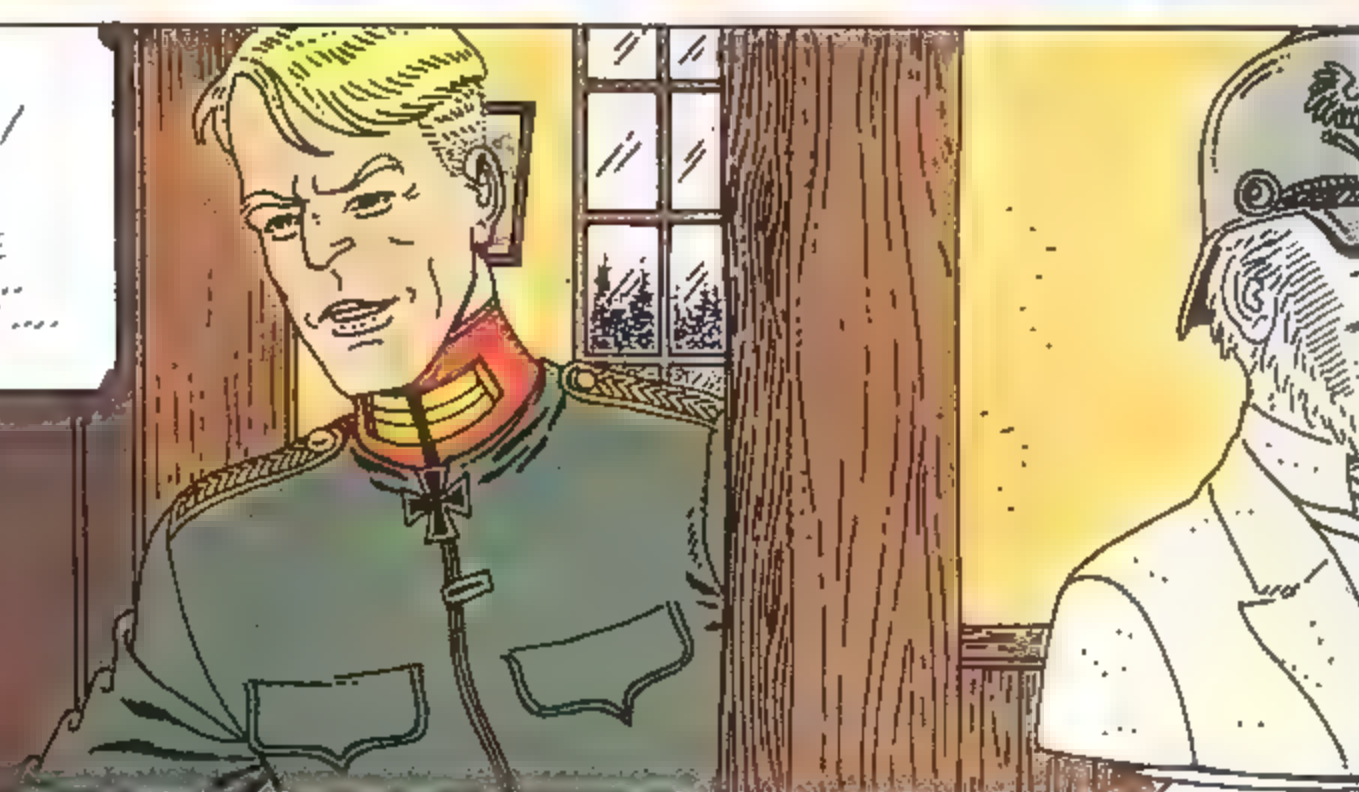
IK WIL ER NIETS OVER
WETEN. GAAT U ON-
MIDDELLIJK WEG!

VICTOR SACKVILLE

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
DE SPIEGEL
VAN DE
SPINX

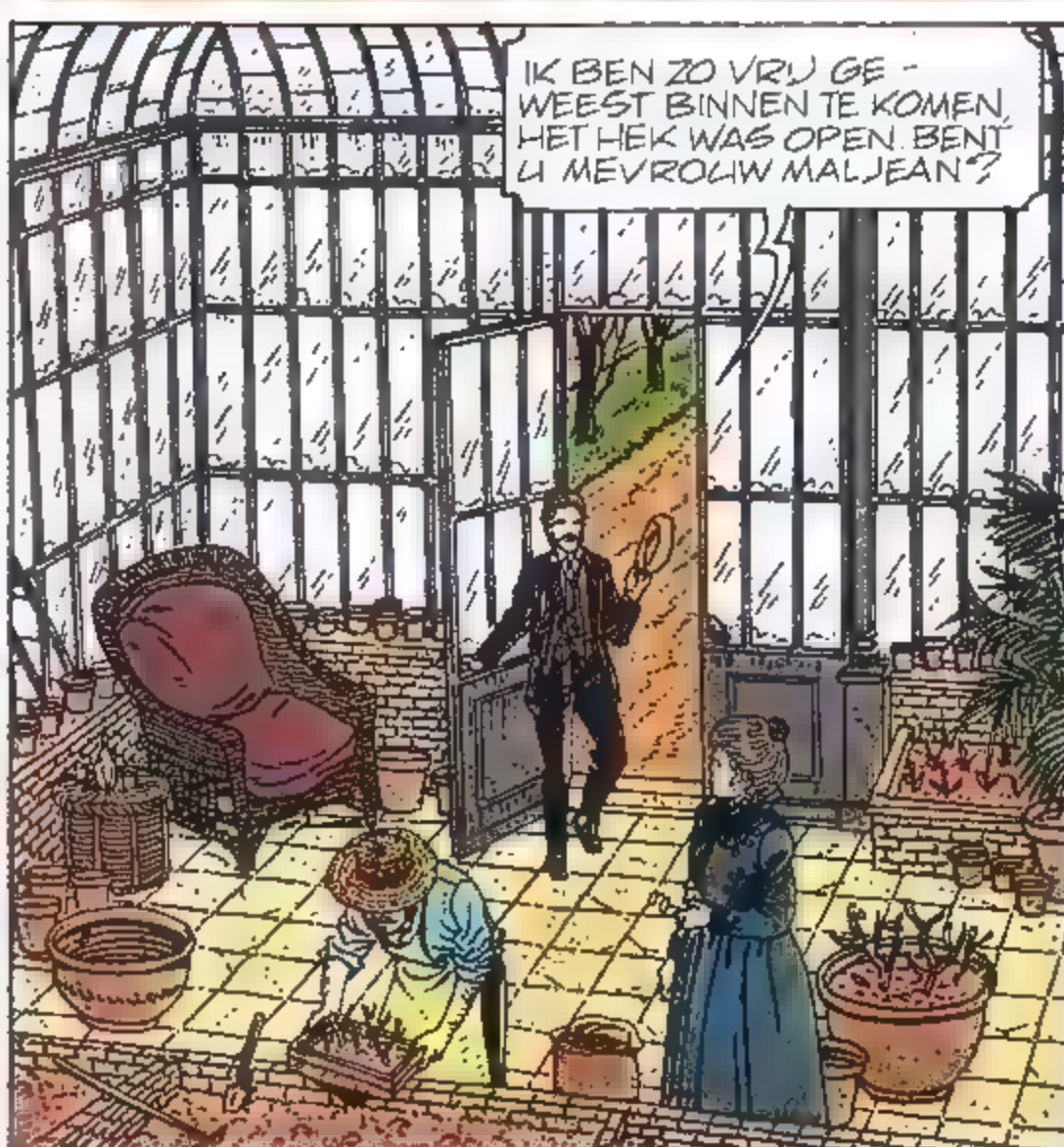

KOM
BINNEN!
HANS!
IK HEB
EEN
WERKJE
VOOR JE...
LIJSTER....

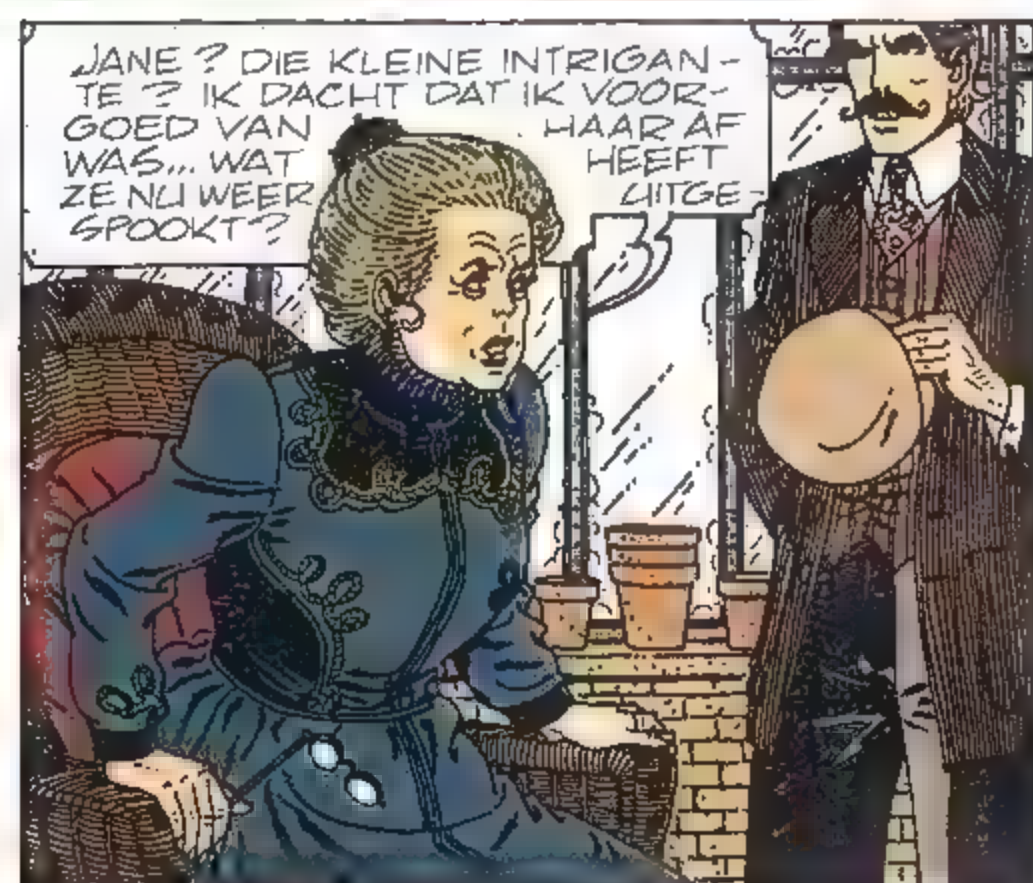
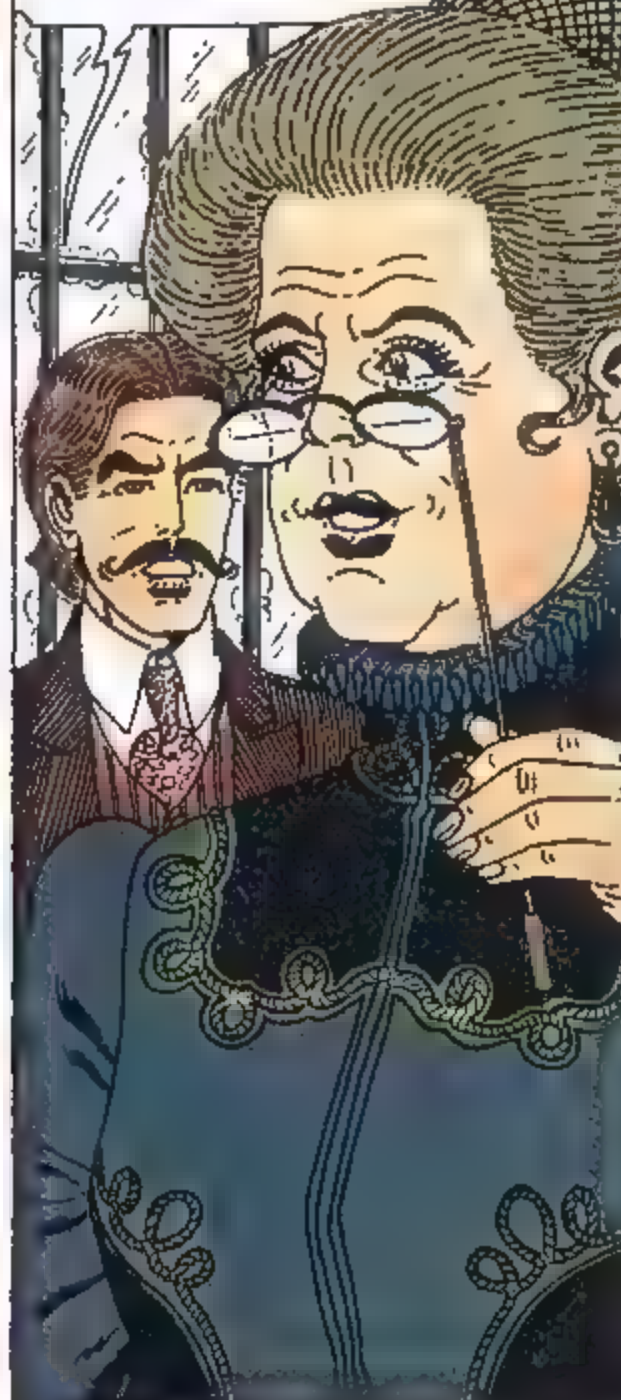

JA! WAT KAN IK VOOR
U DOEN, MENEER?

IK ZOU GRAAG IN-
LICHTINGEN OVER
JANE TOPHAM VAN
U HEBBEN....

IK BEN ZO VRIJ GE-
WEEST BINNEN TE KOMEN.
HET HEK WAS OPEN. BENT
U MEVROUW MALJEAN?

JANE? DIE KLEINE INTRIGAN-
TE? IK DACHT DAT IK VOOR-
GOED VAN HAAR AF
WAS... WAT ZE NIJ WEER
SPOOKT?

IS ZE IN 1916 EN 17 IN UW DIENST GEWEEST?

INDERDAAD! IK HEB HAAR
IN DE HOGERE SOCIETY
VAN SPA GEINTRODUCIEERD.
DAAR HEEFT ZE VAN GEPROFI-
TEERD... ZE DRONG
DOOR IN DE KRINGEN
VAN DE KONING.
MIJ HEEFT ZE
VERLATEN

wordt vervolgd

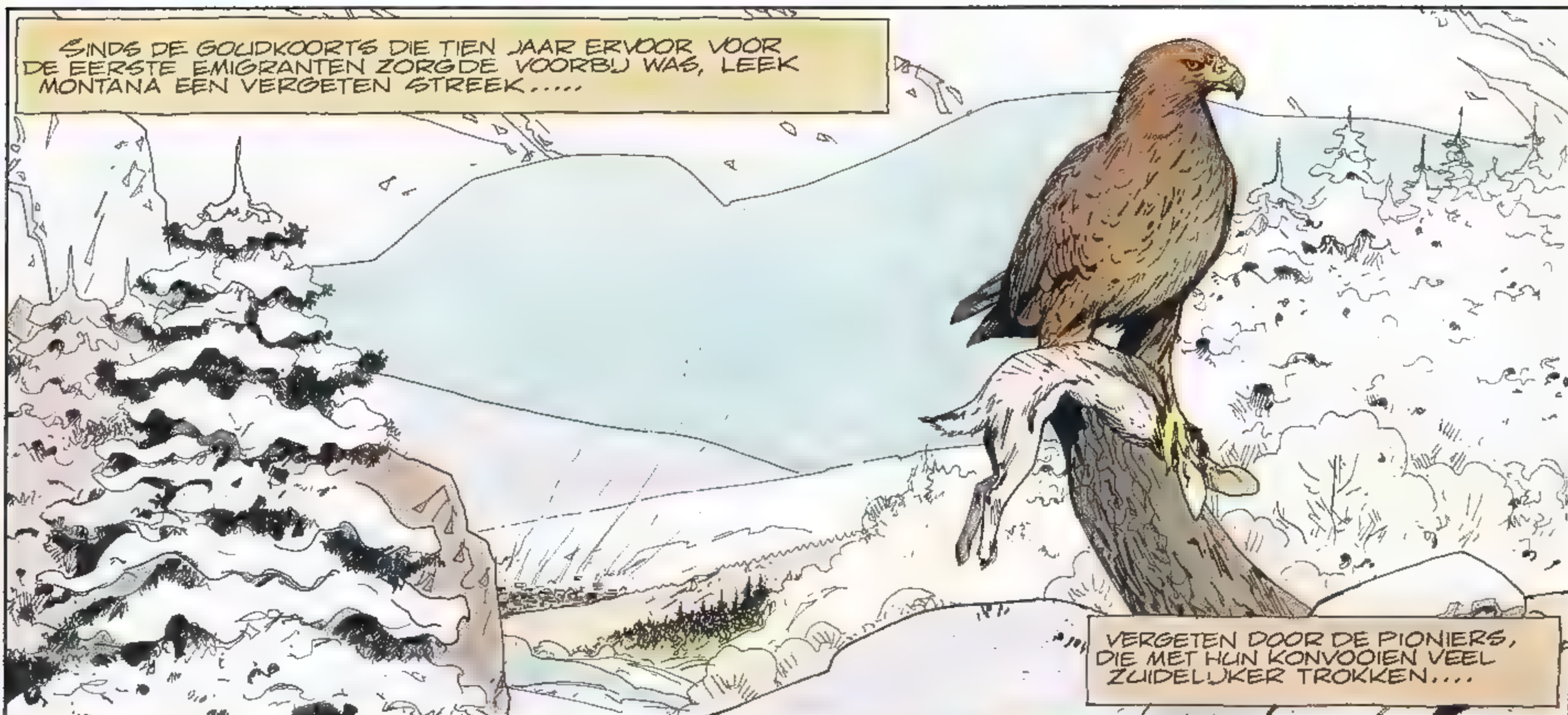
KNIPOOGJE

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
"KNIP-
OOGJE 8"

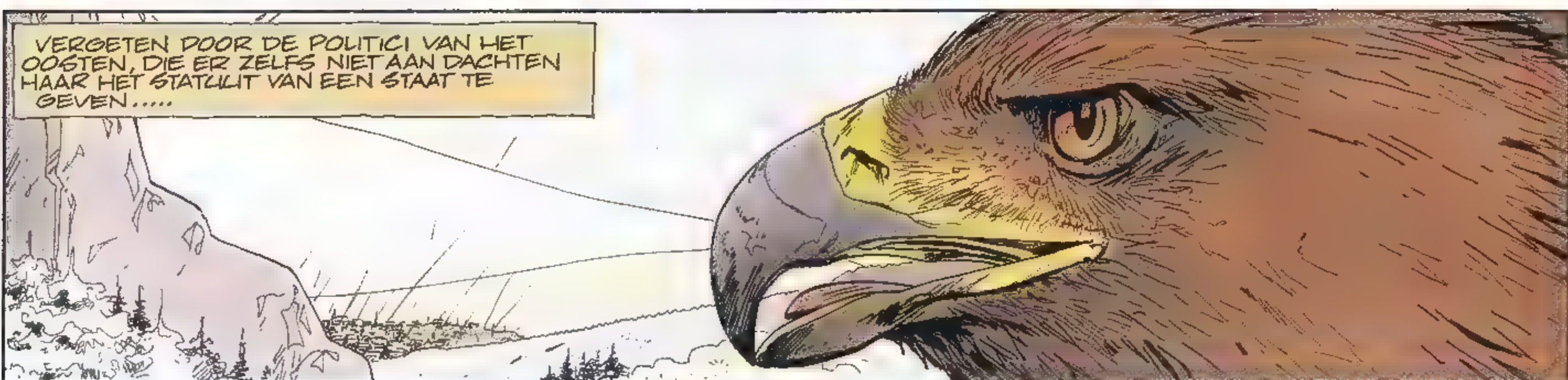
JACKSON HET GEHEIM VAN DE PRUIS

SINDE DE GULDKOORTS DIE TIEN JAAR ERVOOR VOOR DE EERSTE EMIGRANTEN ZORGDE VOORBIJ WAS, LEEK MONTANA EEN VERGETEN STREEK.....

VERGETEN DOOR DE PIONIERS, DIE MET HUN KONVOOIEEN VEEL ZUIDELIJKER TROKKEN....

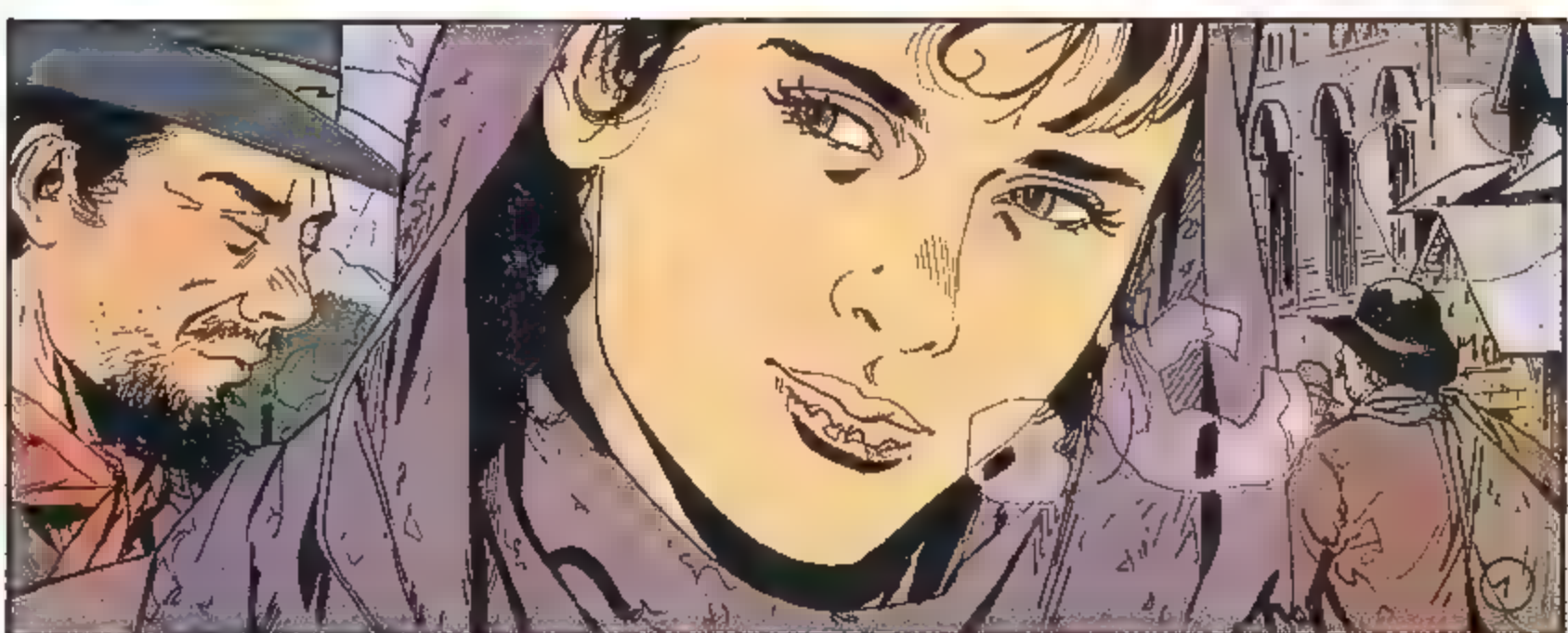
VERGETEN DOOR DE POLITICI VAN HET OOSTEN, DIE ER ZELFS NIET AAN DACHTEN HAAR HET STATUUT VAN EEN STAAT TE GEVEN.....

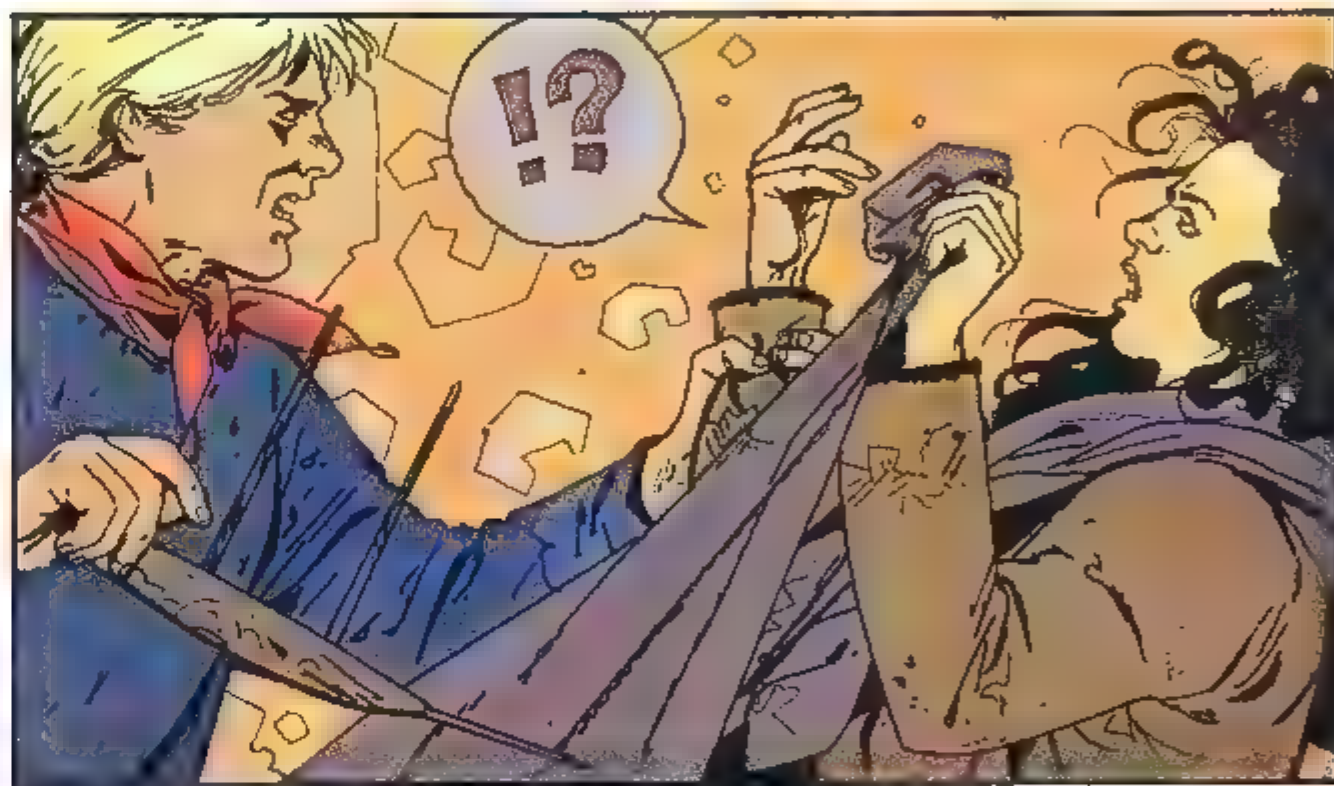
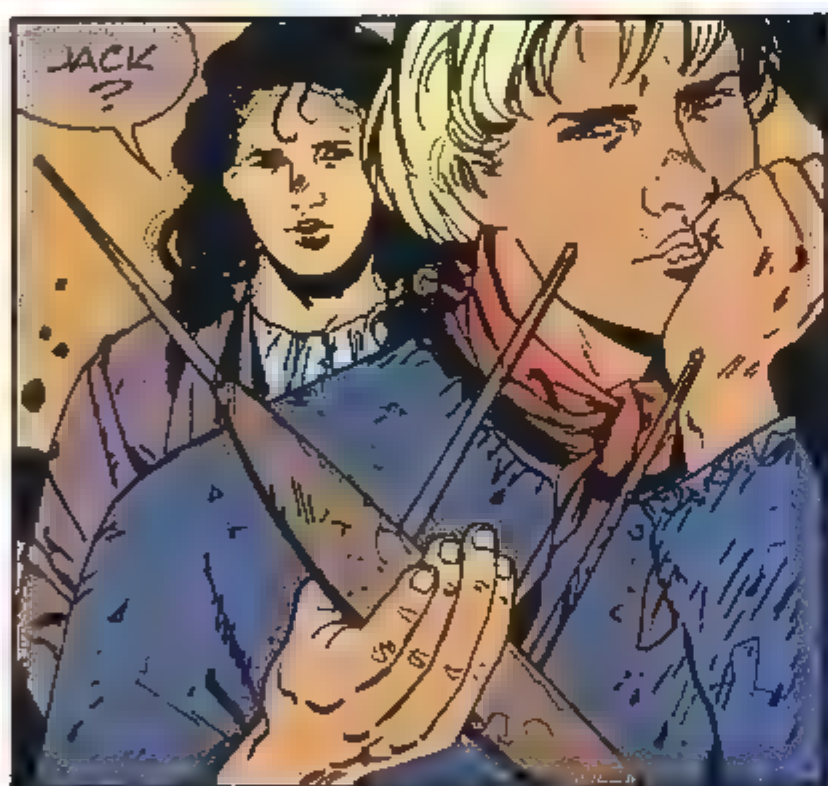
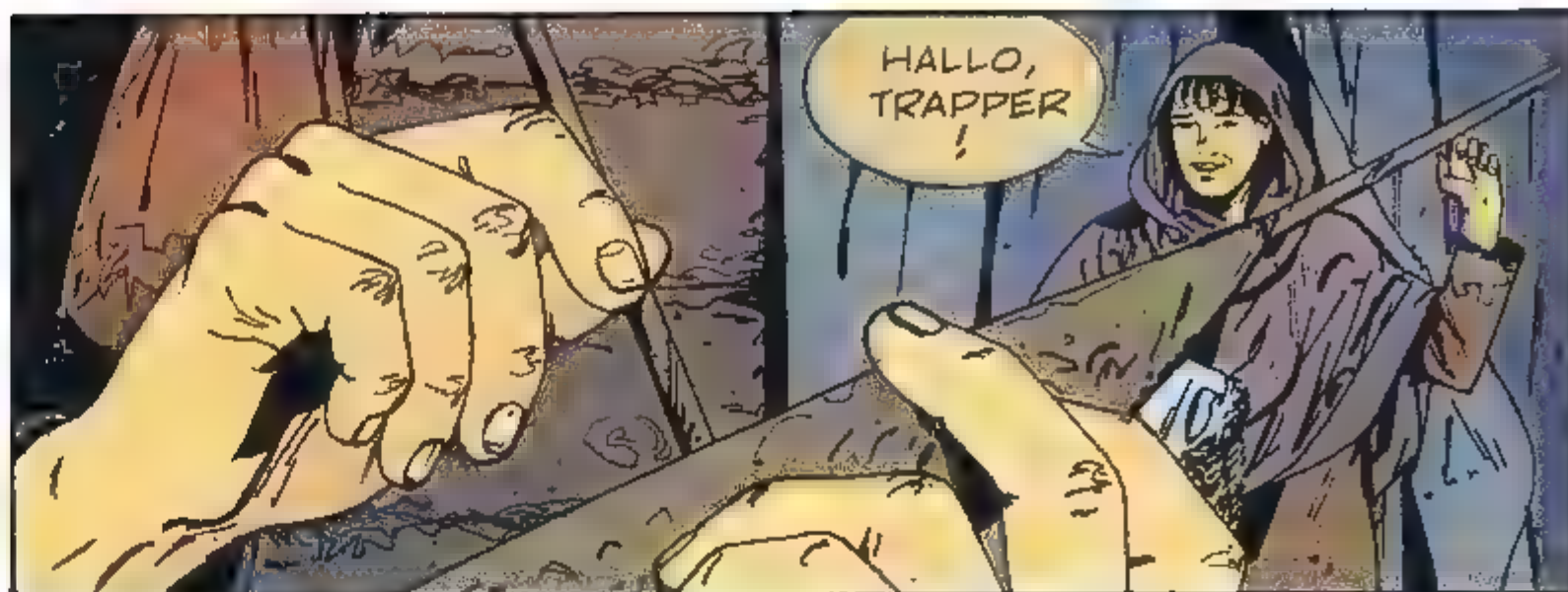
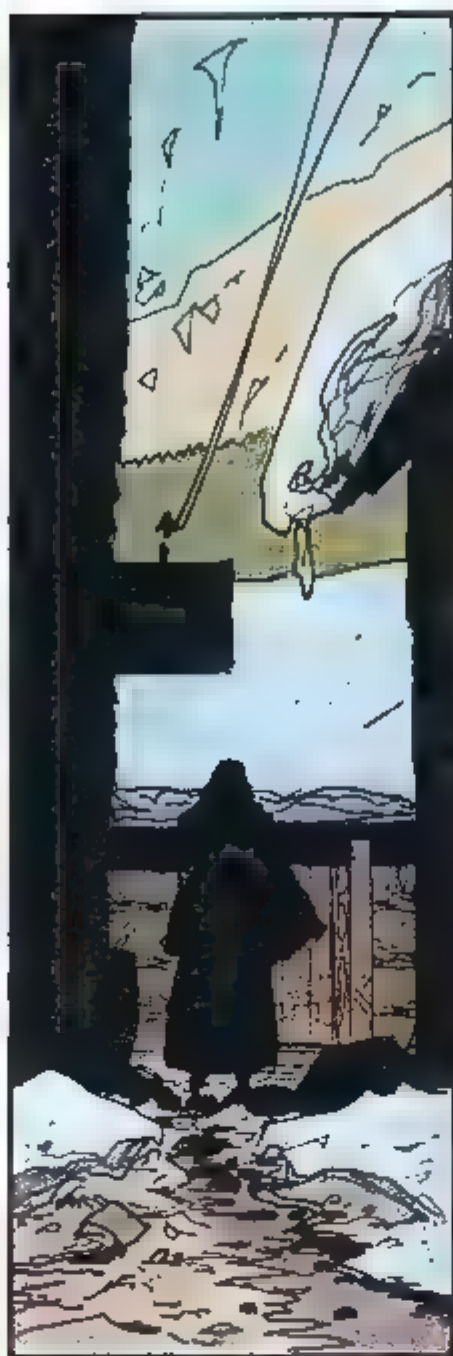
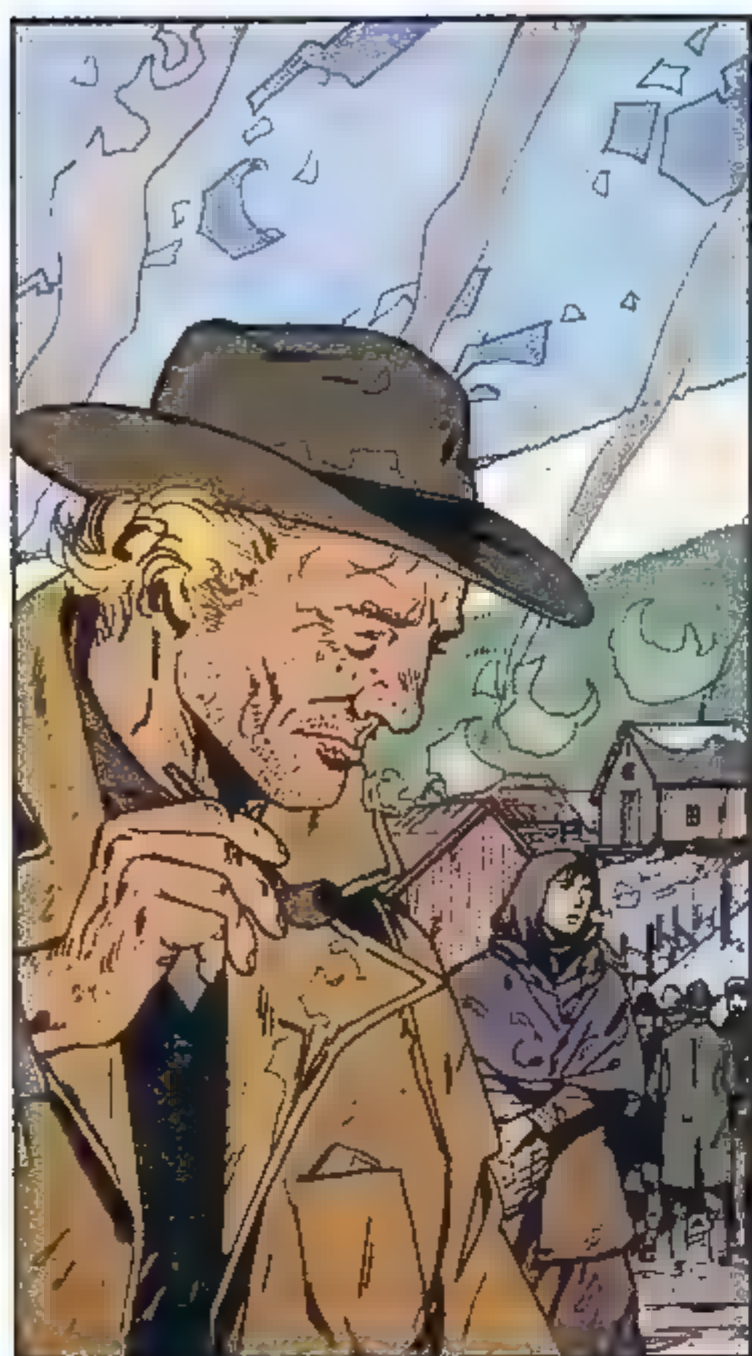

VERGETEN DOOR DE LENTE, DIE SOMS TOT JUNI WACHTTE OM GLECHTS VLUCHTIG EN SCHICHTIG VOORBIJ TE TREKKEN....

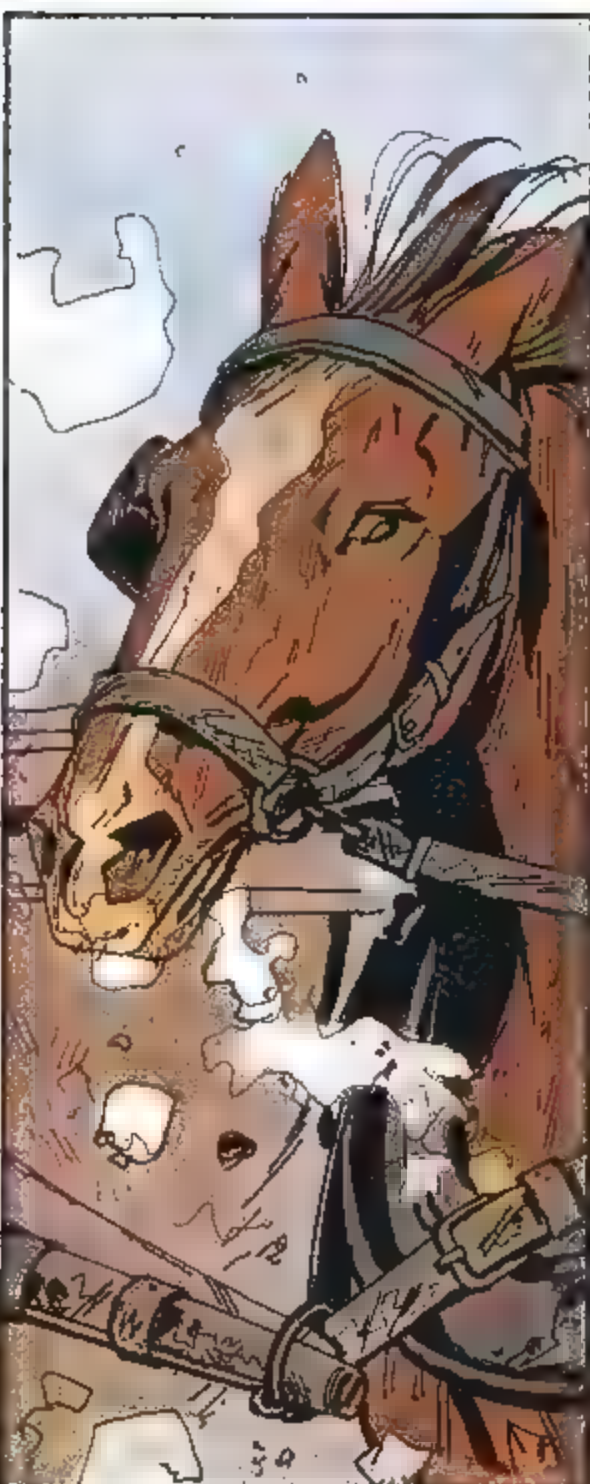

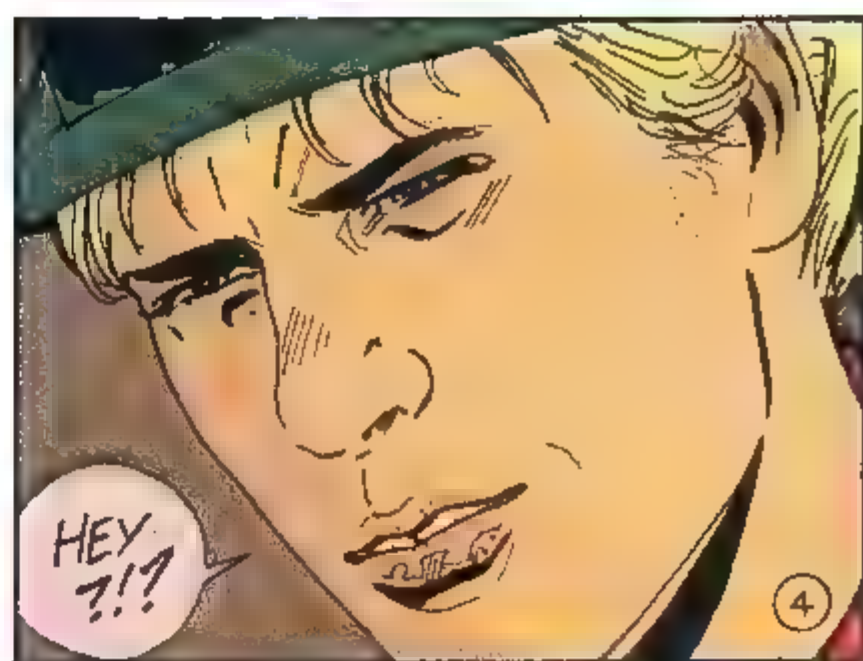
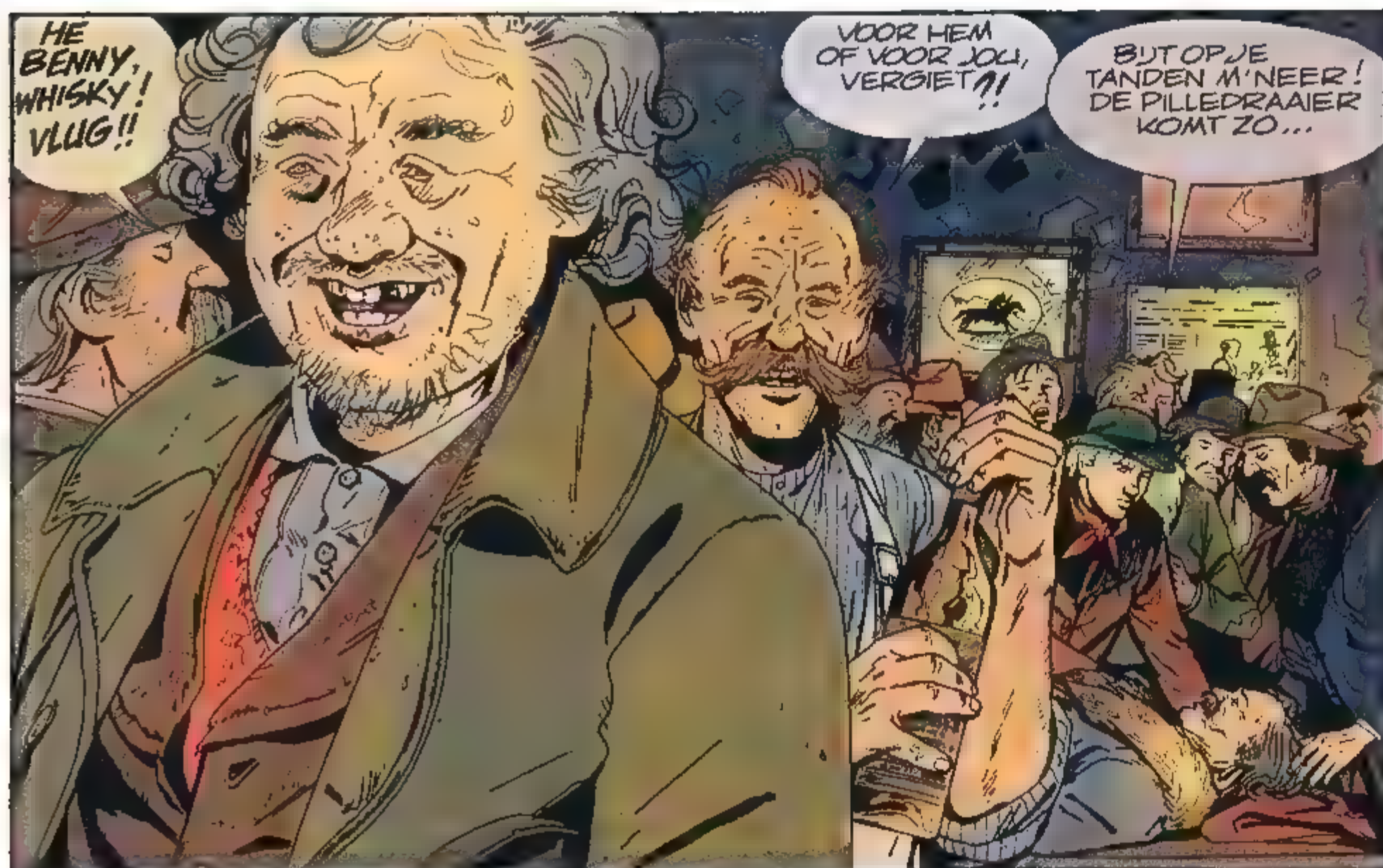
EN VERGETEN DOOR VROUWE FORTUNA, DIE HALS-STARRIG DEED OF DE BEWONERS VAN DEZE VERLOREN VALLEI NIET BESTONDEN....

JACKSON

Kuifje Stripnieuwtjes

Er verschijnen elk jaar heel wat prachtige stripboeken. In deze rubriek doen we ons best je daarvan op de hoogte te houden. Aan sommige boeken wordt in de pers veel aandacht besteed, maar dat zijn de uitzonderingen. De nieuwe delen van de meeste stripreeksen verschijnen vrij onopvallend. Ze hebben in de loop der jaren een vast publiek gekregen, dat de albums met plezier leest - maar buiten die kring van liefhebbers krijgen ze weinig aandacht. Het geldt niet voor het werk van de groten van de strip zoals Franquin, Moebius of Pratt. We hebben het over de onopvallende debuten en, vooral, over het werk van tekenaars die al tientallen jaren op een vrij onopvallende manier hun vak uitoefenen. In deze aflevering van Stripnieuwtjes besteden we aandacht aan twee stripmakers uit die laatste categorie.

De engelbewaarder

De eerste is Arthur Piron. Hij is bijna zestig jaar oud en maakte al in 1951 zijn eerste strip. In 1956 ging hij voor uitgeverij Dupuis werken. Voor het blad Robbedoes tekende hij een lange reeks *Spannende verhalen van Oom Wim*, maar verwierf pas in 1969 enige bekendheid met de strip *Jess Long*, met als hoofdpersoon een FBI-detective. Het was eigenlijk nooit meer dan een middelmatige strip, die overeind werd gehouden door de scenario's van Maurice Tillieux. Toch is Piron een heel capabele realistische tekenaar, zoals opnieuw te zien is in het allernieuwste (veertiende) *Jess Long*-album, *De engelbewaarder*. Die technische kundigheid is echter niet genoeg. *Jess Long* is in Pirotons handen altijd een stijve hark gebleven, eigenlijk een wat vervelende man - en dat

geldt in nog sterkere mate voor zijn assistent Slim Sullivan. De manier waarop Piron zijn verhalen in beeld brengt, is degelijk maar volkomen fantasieloos.

Na de dood van Maurice Tillieux werd door verschillende schrijvers aan de reeks verder gewerkt. Samen met Raoul Cauvin maakte Piron het verhaal *Vakantie in het water* en voor *De engelbewaarder* deed hij een beroep op Smit-le-Bénédicté, die bij lezers van Kuifje bekend is als scenarist van *De jonge Reinout* en *De fantastische rondvaart*. Smit bedacht een spannend verhaal over een gevaarlijke treinreis dwars door de V.S. Ze begeleiden een maffialid dat bereid is tegen zijn vroegere bazen te getuigen. Tijdens de reis worden ze belaagd door twee elkaar voor

de voeten lopende bendes en krijgen ze te maken met hinderlagen, gifgas en ander ongemak.

Maar op de een of andere manier werkt die opwinding niet. Het is allemaal te veel van het goede, zeker in Pirotons statische tekenstijl. *De engelbewaarder* is even spannend als een enkeltje Groningen - Assen.

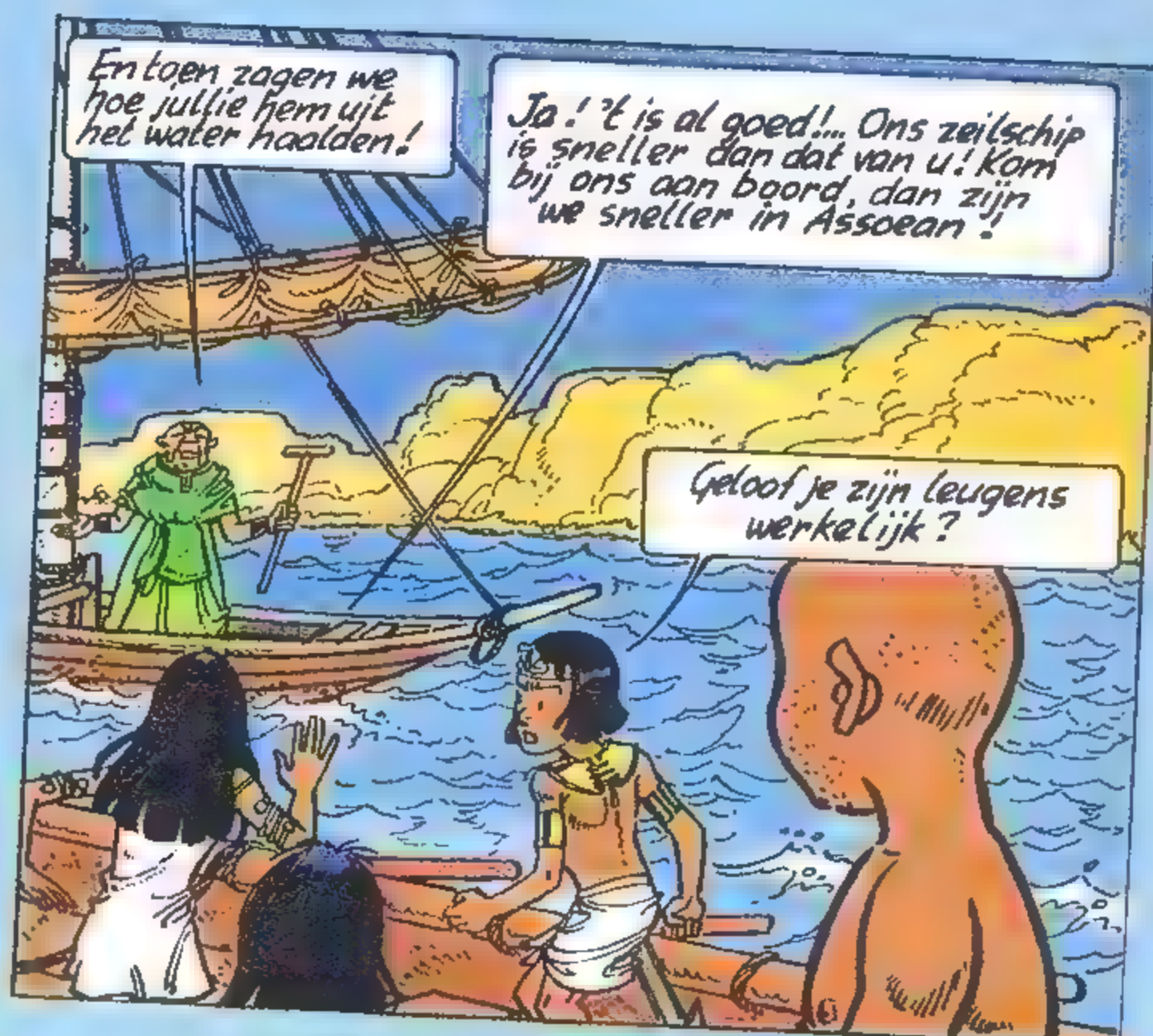
De obelisk

Ook Lucien de Gieter, een leeftijdgenoot van Piron, is een stripmaker die nooit de top van de eredivisie zal halen. Hij is de tekenaar en schrijver van de serie *Papyrus*, die in het antieke Egypte speelt. Zijn verhalen zijn sympathiek en zelfs leer-

zaam, en blijkbaar worden ze door zijn jonge lezers gewaardeerd: drie jaar geleden kreeg zijn werk de prijs van de kinderjury op het stripfestival van Angoulême.

In *De obelisk* geeft hij een nauwkeurig verslag van de manier waarop de Egyptenaren hun obelisksen vervaardigden. Je krijgt de indruk dat De Gieter dit verhaal vooral schreef en tekende om dat aan de lezers duidelijk te maken. Het was een moeizame arbeid met beperkte hulpmiddelen, en een indrukwekkende demonstratie van de prestaties waartoe de Egyptische beschaving in staat was. Daar doorheen weefde hij een tamelijk voorspelbaar verhaal rond twee elkaar beconcurrerende bouwmeesters.

Als verteller gaat De Gieter te werk op een beproefde manier, die de lezers voor aangename noch onaangename verrassingen stelt. Op bepaalde momenten in het verhaal ontstaat een emotionele spanning, maar die wordt eigenlijk weer teniet gedaan door de vlakke manier waarop de figuren getekend zijn. Papyrus en faraodochter Lief-Er-Theti blijven stripfiguren - maar de obelisk in het verhaal is 'echt', bijna als een levend personage.

Three vintage 'Rhétorique' ballpoint pens are displayed. They have black barrels with yellow-colored clips and decorative yellow bands. The pens are shown in various orientations: one horizontally at the bottom, and two diagonally at the top right. The background is a light-colored surface with scattered paper shavings and a paperclip.

VOOR WIE VAN KLASSE

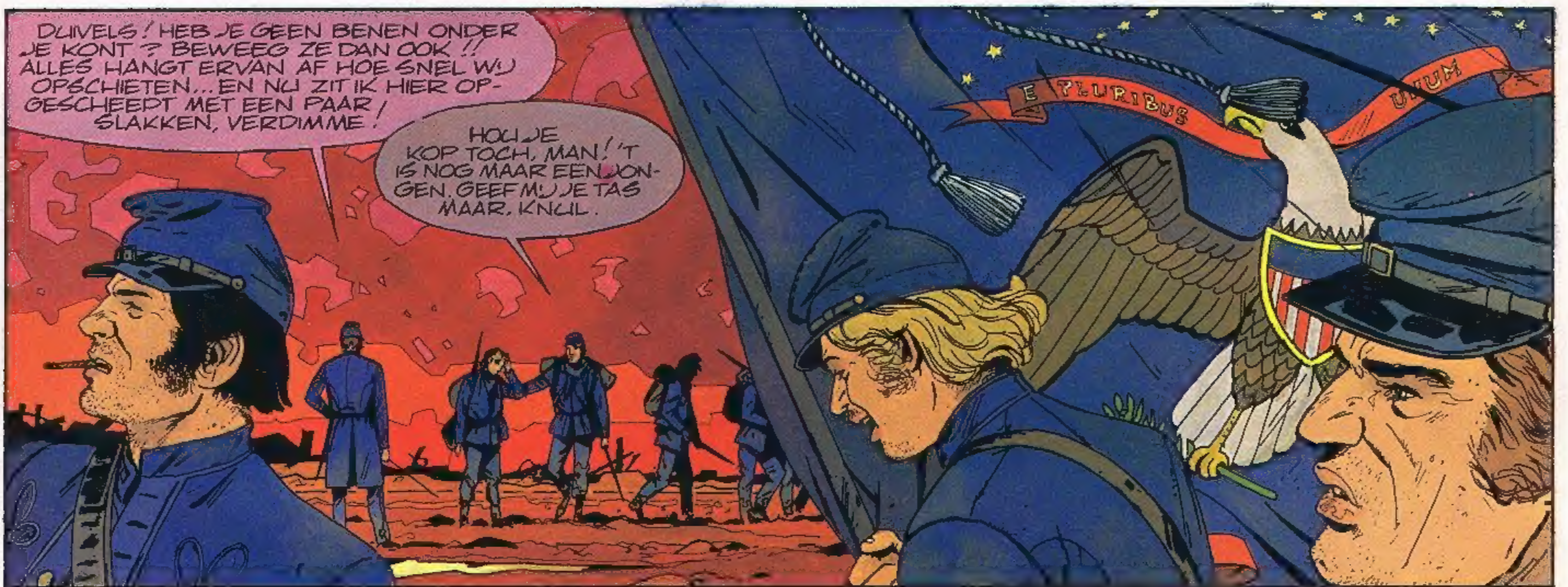
Een "Rhétorique" vulpen!

Deze aanbieding is geldig
tot 31 december 1989

Prijswijzigingen voorbehouden.

JACKSON

VERVOLG

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN
DWAALSPOR
IN DE SNEEUW

wordt vervolgd

